

Mobiliteit in Cijfers

Auto's 2017 - 2018

Mobiliteit in Cijfers Auto's

2017 - 2018

Dit is een uitgave van:
Stichting BOVAG-RAI Mobiliteit
Postbus 74800, 1070 DM Amsterdam
Tel. 020 - 504 49 49
www.bovag.nl
www.raivereniging.nl

Voor u ligt de editie 2017-2018 van Mobiliteit in Cijfers Auto's. Deze uitgave van de Stichting BOVAG-RAI Mobiliteit vormt het complete naslagwerk van de mobiliteitssector.

Mobiliteit in Cijfers Auto's geeft uitvoerige informatie over het bezit en gebruik van personen- en bedrijfsauto's, registraties, onderhoud en de ontwikkelingen op het gebied van files. Daarnaast wordt uitgebreid stilgestaan bij de economische en fiscale betekenis van deze vervoermiddelen.

Mobiliteit in Cijfers bestaat uit twee delen: de editie "Auto's" en de editie "Tweewielers". De uitgave "Tweewielers" verschijnt eind oktober en brengt de markt voor motorfietsen, fietsen en brom- en snorfietsen in kaart.

1. Bezit

1.1	Ontwikkeling van het autopark	5
1.2	Ontwikkeling van het personenautopark en -bezit	6
1.3	Personenautopark naar leeftijd eigenaar	6
1.4	Personenautopark naar segment	7
1.5	Personenautopark naar brandstof	8
1.6	Personenautopark naar transmissie in %	8
1.7	Personenautopark naar merk en type	9
1.8	Top tien personenautopark naar model, 2016	9
1.9	Bestelautopark naar segment	13
1.10	Bestelautopark naar gewichtsklasse	14
1.11	Vrachtautopark (vanaf 3,5t GVW) naar opbouw	14
1.12	Aantal personenauto's naar grootte van het huishouden in %	15
1.13	Personenautopark naar bouwjaar	15

2. Registraties

2.1	Registraties van nieuwe motorvoertuigen	16
2.2	Gemiddelde aanschafprijs nieuwe personenauto's	18
2.3	Prijsopbouw doorsnee personenauto, 2015 en 2016	19
2.4	Personenautoregistraties naar koetswerk in %	19
2.5	Ontwikkeling gemiddelde voertuighoogte, -breedte en -gewicht 1980-2016	19
2.6	Personenautoregistraties naar herkomst in %	20
2.7	Personenautoregistraties naar segment	20
2.8	Personenautoregistraties naar brandstof	21
2.9	Personenautoregistraties naar transmissie	22
2.10	Personenautoregistraties naar bijtellingsklasse	22
2.11	Personenautoregistraties naar energielabel	23
2.12	Personenautoregistraties naar soort eigenaar	23
2.13	Personenautoregistraties naar merk	24
2.14	Bedrijfsautoregistraties naar merk in 2016	25
2.15	Verkoop gebruikte auto's, totaal en top 10 merk en type	26
2.16	Invoer en uitvoer van personenauto's	27
2.17	Kengetallen autoleasing	29
2.18	Kengetallen autoverhuur	30
2.19	Registraties aanhangwagens naar opbouw	31
2.20	Afgegeven registratiebewijzen voor lichte aanhangwagens < 3.500 kg naar merk	32
2.21	Afgegeven registratiebewijzen voor zware aanhangwagens > 3.500 kg naar merk	33

3. Assemblage en productie in Nederland

3.1	Assemblage en fabricage van motorvoertuigen	34
-----	---	----

4. Onderhoud en reparatie

4.1	Onderhoud- en reparatieadres van personenauto's (2016)	35
4.2	Type reparatiebedrijf naar leeftijd auto (2016)	35
4.3	Verdeling leeftijd auto's naar type reparatiebedrijf (2016)	35

5. Economische betekenis

5.1	Aantal autobedrijven (leden BOVAG, incl. filialen)	36
5.2	Geschatte omzet mobiliteitsbranche	36
5.3	Werkgelegenheid in de mobiliteitsbranche	36

6. Brandstoffen

6.1	Afleveringen motorbrandstoffen op de binnenlandse markt	37
6.2	Biobrandstoffen voor het wegverkeer	38
6.3	Aantal en marktaandeel Nederlandse tankstations	38
6.4	Prijzen van motorbrandstoffen sinds 1971	39
6.5	Ontwikkeling index benzineprijs versus index consumentenprijzen	39
6.6	Ontwikkeling gemiddeld brandstofverbruik en voertuiggewicht	40

7. Fiscale betekenis

7.1	Rijksuitgaven voor verkeersvoorzieningen	41
7.2	Rijksinkomsten aan verkeersbelastingen	41
7.3	Provinciale opbrengsten (opcenten) in de motorrijtuigenbelasting	41
7.4	Ontwikkeling van motorbrandstofaccijnzen	42
7.5	Opbouw brandstofprijzen	43
7.6	Speciale heffingen op personenauto's	44

8. Duurzaamheid en milieu

8.1	Emissies, totaal en door wegverkeer in Nederland in mln kg	45
8.2	Index uitstoot schadelijke stoffen door personenautopark per kilometer (1990 = 100)	45
8.3	Index uitstoot schadelijke stoffen door vrachtopark per kilometer (1990 = 100)	45
8.4	Opbouw totale emissies 1990-2015 in mln kg	46
8.5	Aantal auto's gesloopt en geëxporteerd, Nederland (inclusief bestelauto's)	49
8.6	Gemiddelde demontage leeftijd voertuigen (personen- en bestelauto's)	49
8.7	Euro-klassen, personen- en vrachtopauto's, ingangsdata en emissiegrenswaarden	50
8.8	Vrachtopark (vanaf 3,5t GVW) naar emissieklasse	51
8.9	Voertuigpark langere en zwaardere vrachtopauto's (LZV's)	51
8.10	Gemiddelde CO ₂ -uitstoot van nieuw verkochte personenauto's	52
8.11	CO ₂ -emissies nieuw verkochte personenauto's in de EU	52
8.12	Certificering BOVAG-bedrijven Erkend Duurzaam	52

9. Mobiliteit en infrastructuur

9.1	Lengte van de wegen	53
9.2	Verkeersprestaties Nederlandse motorvoertuigen	53
9.3	Ontwikkeling van files	53
9.4	File top 10 naar zwaarte, 2016	54
9.5	Verkeersdoden naar verkeersdeelname	54
9.6	Afgelegde afstand naar hoofdvervoerswijze	55
9.7	Totale vervoersprestatie Nederlandse bevolking	55
9.8	Personen met rijbewijs	55
9.9	Gemiddelde kilometers van personenauto's naar brandstofsoort en eigenaar	56
9.10	Gemiddelde kilometers van Nederlandse personenauto's, afgelegd in Nederland en buitenland	56
9.11	Diefstalontwikkeling motorvoertuigen	57

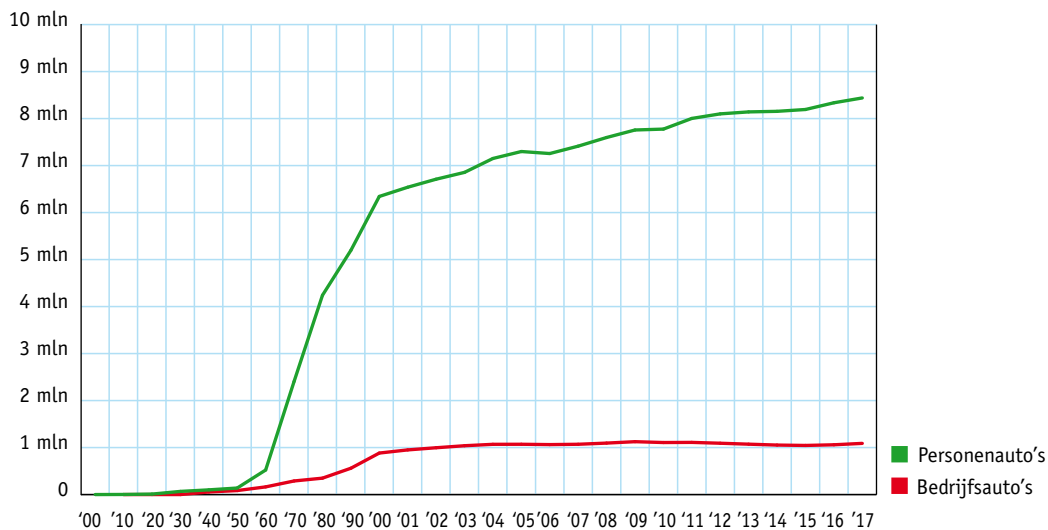
10. Europa

10.1	Europese Unie: registratie nieuwe personenauto's	58
10.2	Europese Unie: productie personenauto's	59
10.3	Europese Unie: personenautopark	60
10.4	Verkeersdoden in de EU	61
10.5	Belasting op nieuwe auto's in de EU	62
10.6	Directe werkgelegenheid in de auto-industrie binnen de EU	62
10.7	Benzineprijzen binnen de EU (€)	63

1.1 Ontwikkeling van het autopark

Personenauto's		Bedrijfsauto's						
		Bedrijfsauto's totaal		Bestelauto's	Vrachtauto's	Trekauto's	Speciale voertuigen*	Bussen
Jaar (1 jan.)		Jaar (1 jan.)						
1900	200	1900	-	-	-	-	-	-
1910	2.000	1910	-	-	-	-	-	-
1920	10.000	1920	-	-	-	-	-	-
1930	67.000	1930	3.500	-	-	-	-	3.500
1940	100.000	1940	55.200	-	44.800	3.700	2.200	4.500
1950	139.000	1950	85.000	-	73.000	3.400	2.600	6.000
1960	522.000	1960	163.400	-	142.800	5.600	6.000	9.000
1970	2.405.000	1970	289.000	180.000	81.000	11.000	9.000	8.000
1980	4.240.000	1980	349.000	207.000	81.000	22.000	29.000	10.000
1990	5.196.000	1990	560.000	402.000	85.000	35.000	26.000	12.000
2000	6.343.000	2000	883.000	696.000	83.000	57.000	36.000	11.000
2001	6.539.000	2001	950.000	756.000	83.000	60.000	40.000	11.000
2002	6.710.000	2002	996.000	797.000	83.000	62.000	43.000	11.000
2003	6.855.000	2003	1.039.000	836.000	82.000	63.000	47.000	11.000
2004	7.151.000	2004	1.068.500	892.000	77.500	62.000	26.000	11.000
2005	7.299.000	2005	1.070.000	893.000	76.000	62.000	28.000	11.000
2006	7.256.000	2006	1.063.000	885.000	75.000	64.000	28.000	11.000
2007	7.413.000	2007	1.070.000	888.000	75.000	65.000	31.000	11.000
2008	7.597.000	2008	1.095.000	921.000	73.000	70.000	20.000	11.000
2009	7.756.800	2009	1.125.000	946.000	74.000	77.000	17.000	11.000
2010	7.776.000	2010	1.107.000	938.000	71.000	69.000	17.000	12.000
2011	8.003.000	2011	1.110.000	937.000	75.000	68.000	18.000	12.000
2012	8.100.000	2012	1.092.000	922.000	72.000	69.000	18.000	11.000
2013	8.142.000	2013	1.072.000	906.000	72.000	68.000	15.000	11.000
2014	8.154.000	2014	1.053.000	890.000	69.000	68.000	16.000	10.000
2015	8.193.000	2015	1.045.000	885.000	67.000	67.000	16.000	10.000
2016	8.336.000	2016	1.059.000	901.000	65.000	68.000	16.000	9.000
2017	8.439.000	2017	1.089.000	927.000	64.000	71.000	17.000	10.000

* Speciale voertuigen = brandweerwagens, reinigingswagens, kraan-, berging- en takelwagens en overige.

Bron: CBS, RDC, RAI Vereniging

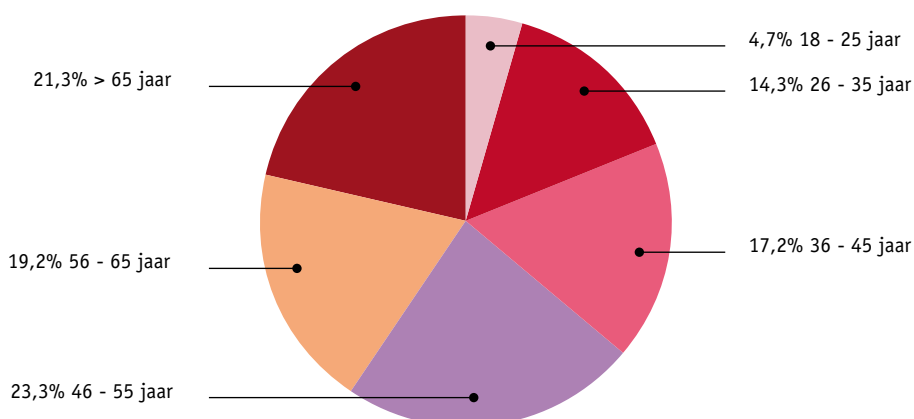
1.2 Ontwikkeling personenautopark en -bezit

Jaar	Personenauto's	Aantal inwoners	1 auto x inwoners
1900	200	5.200.000	26.000
1910	2.000	5.900.000	2.950
1920	10.000	6.900.000	690
1930	67.000	7.900.000	118
1940	100.000	8.900.000	89
1945	30.000	9.300.000	310
1950	139.000	10.200.000	73,4
1955	268.000	10.800.000	40,3
1960	522.000	11.600.000	22,2
1965	1.272.000	12.300.000	9,7
1970	2.405.000	13.000.000	5,4
1975	3.289.000	13.700.000	4,2
1980	4.240.000	14.100.000	3,3
1985	4.600.000	14.500.000	3,2
1990	5.196.000	14.900.000	2,7
1991	5.224.000	15.131.000	2,7
1992	5.297.000	15.178.000	2,7
1993	5.411.000	15.239.000	2,6
1994	5.558.000	15.342.000	2,6
1995	5.633.000	15.490.000	2,7
1996	5.740.000	15.590.000	2,7
1997	5.810.200	15.660.000	2,7
1998	5.931.000	15.710.000	2,7
1999	6.120.000	15.760.000	2,6
2000	6.343.000	15.848.000	2,5
2001	6.539.000	15.993.000	2,5
2002	6.710.000	16.074.000	2,5
2003	6.855.000	16.227.000	2,4
2004	7.151.000	16.273.000	2,3
2005	7.299.000	16.292.000	2,2
2006	7.256.000	16.303.000	2,3
2007	7.413.000	16.357.000	2,2
2008	7.597.000	16.401.000	2,2
2009	7.756.800	16.487.000	2,1
2010	7.776.000	16.581.000	2,1
2011	8.003.000	16.655.000	2,1
2012	8.126.000	16.726.000	2,1
2013	8.142.000	16.778.025	2,1
2014	8.154.000	16.827.775	2,1
2015	8.193.000	16.902.146	2,1
2016	8.336.000	16.980.049	2,0
2017	8.439.000	17.081.507	2,0

Bron: CBS, RDC, RAI Vereniging

1.3 Personenautopark naar leeftijd eigenaar

Per 1 januari 2017

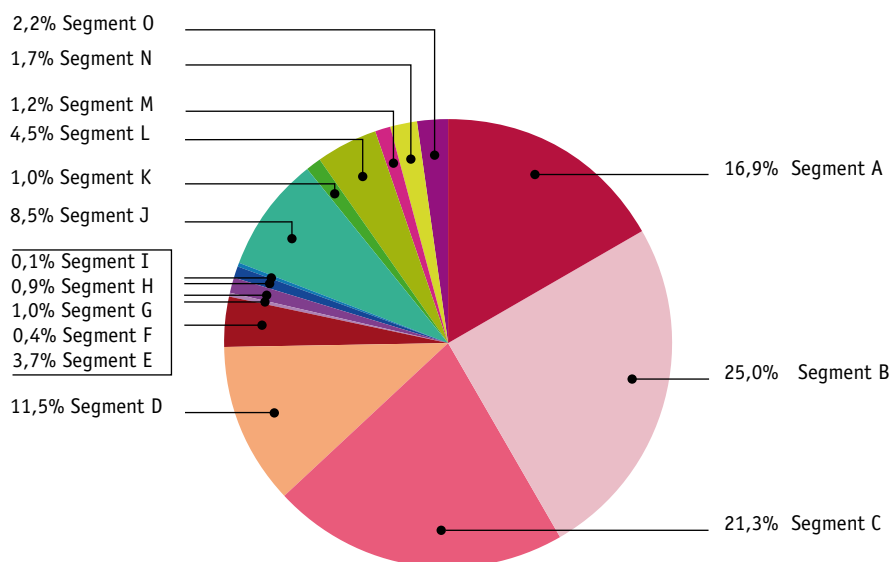

Bron: RDC, RAI Vereniging

1.4 Personenautopark naar segment

Totaal in 2016	8.439.318
Segment A	1.425.246
Segment B	2.108.542
Segment C	1.801.320
Segment D	970.812
Segment E	313.951
Segment F	32.784
Segment G	88.371
Segment H	76.215
Segment I	7.443
Segment J	716.687
Segment K	81.513
Segment L	378.180
Segment M	103.421
Segment N	146.323
Segment O	188.510

Personenautopark naar segment in 2016 in %

Korte omschrijving van de segmenten

Segment A	Submini's	(Citroën C1, Ford Ka)
Segment B	Kleine auto's	(Peugeot 208, Opel Corsa)
Segment C	Kleine middenklasse	(Ford Focus, Volkswagen Golf)
Segment D	Middenklasse	(Audi A4, Peugeot 508)
Segment E	Hogere middenklasse	(Volvo V70, BMW 5-serie)
Segment F	Grote auto's	(Audi A8, Mercedes-Benz S-klasse)
Segment G	Sportieve modellen	(Mazda MX-5, Audi TT)
Segment H	Sportwagens	(Ferrari, Porsche)
Segment I	Zeer groot en luxueus	(Rolls Royce, Bentley)
Segment J	Medium MPV's	(Renault Scenic, Volkswagen Touran)
Segment K	Upper MPV's	(Renault Espace, Ford S-Max)
Segment L	Lower SUV's	(Hyundai IX35, Volvo XC60)
Segment M	Upper SUV's	(BMW X5, Range Rover)
Segment N	Bestelauto's	(Renault Kangoo, Peugeot Partner)
Segment O	Niet ingedeeld	

Bron: RDC, RAI Vereniging

1.5 Personenautopark naar brandstof

	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Totaal personenauto's	8.002.579	8.126.222	8.142.387	8.153.897	8.192.570	8.336.414	8.439.318
Benzine	6.370.781	6.458.005	6.446.825	6.444.434	6.484.544	6.562.291	6.670.480
Diesel	1.353.899	1.381.873	1.392.211	1.376.467	1.366.736	1.389.373	1.364.309
LPG	218.041	209.117	204.315	190.940	170.700	155.904	140.750
Hybride, waarvan:	56.902	71.714	91.196	131.348	154.050	208.967	239.502
MEV	-	-	-	-	5	963	1.386
HEV	-	-	-	-	116.605	129.321	138.582
PHEV	-	-	-	-	30.468	71.230	92.482
REEV	-	-	-	-	6.606	7.007	6.471
FCEV	-	-	-	-	-	-	18
Onbekend	-	-	-	-	366	446	563
FEV	238	1.105	1.904	4.141	6.801	9.335	13.065
CNG	1.191	1.966	3.109	3.716	6.869	7.605	8.168
LNG	-	-	-	8	7	12	10
Biobrandstof	1.467	2.382	2.768	2.785	2.803	2.851	2.926
Waterstof	1	1	1	4	9	26	15
Onbekend	59	59	58	54	51	50	93

MEV: micro hybrid electric vehicle

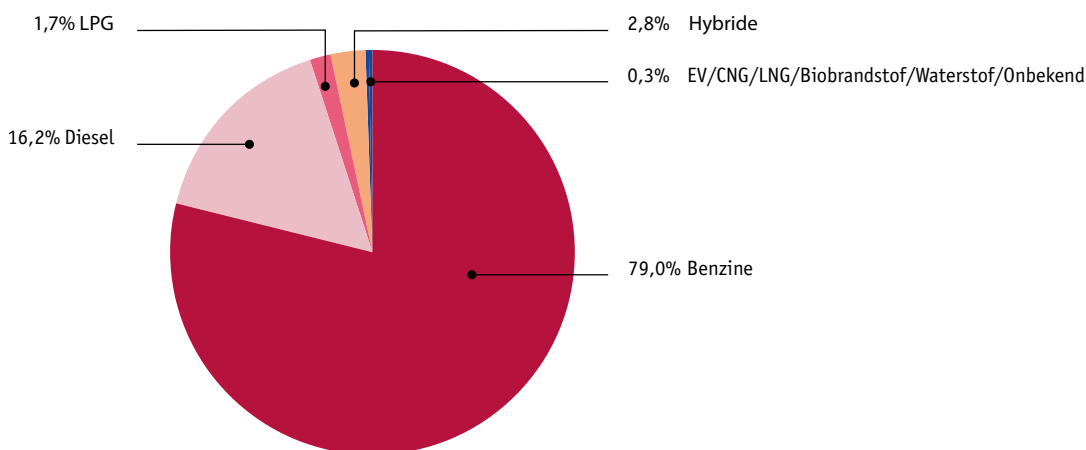
HEV: hybrid electric vehicle, hybride zonder stekker

PHEV: plug-in hybrid electric vehicle, hybride met stekker

FCEV: fuel cell electric vehicle

FEV: full electric vehicle

Personenautopark naar brandstof in % in 2017

Bron: RDC, RAI Vereniging

1.6 Personenautopark naar transmissie in %

	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Automaat	13,4	13,9	14,3	14,6	14,9	15,4	15,7	16,3	16,9
CVT	1,2	1,5	1,7	2,0	2,3	2,5	2,6	2,9	3,3
Handmatig	83,1	82,3	81,3	80,6	80,0	79,2	78,4	77,8	76,8
Onbekend	2,3	2,3	2,7	2,7	2,8	2,8	2,9	2,9	2,0

Bron: RDC, RAI Vereniging

1.7 Personenautopark naar merk en type

Aantallen per 1 januari 2017							
Totaal	8.439.318						
Totaal Alfa Romeo	56.805	Totaal Bentley	1.238	Trax	158	Eight	119
4c	86	Arnage	88	Volt	1.016	Super Eight	215
8c	13	Azure	22	Overige modellen	7.408	Overige modellen	514
145	849	Bentayga	10	Totaal Chrysler	19.938	Totaal Dodge	4.681
146	809	Brooklands	14	300C	1.600	Avenger	128
147	11.873	Continental	572	300M	295	Caliber	1.766
156	7.494	Flying Spur	38	Crossfire	419	Challenger	33
159	5.180	Mulsanne	38	Grand-Voyager	3.098	Journey	564
164	128	Overige modellen	456	Neon	1.105	Nitro	332
166	1.158	Totaal BMW	298.107	PT Cruiser	5.553	Ram	14
GT	2.357	1-Serie	41.545	Sebring	893	Viper	18
Brera	447	2-Serie	986	Stratus	391	Overige modellen	1.826
Giulia	883	2-Serie Active Tourer	6.372	Voyager	4.568	Totaal Donkervoort	273
Giulietta	7.281	2-Serie Gran Tourer	1.816	Overige modellen	2.016	D8 GTO	13
GTV	603	3-Serie	123.377	Totaal Citroën	390.629	Overige modellen	260
Mito	10.225	3-Serie GT	2.596	2CV	7.337	Totaal DS	2.008
Spider	3.173	4-Serie	5.248	AX	1.532	DS3	1.326
Overige modellen	4.246	5-Serie	54.182	Berlingo	14.795	DS4	267
Totaal Aston Martin	1.107	5-Serie GT	1.654	C-Crosser	691	DS5	414
Cygnnet	11	6-Serie	2.465	C-Zero	129	Overige modellen	1
DB11	4	7-Serie	5.120	C1	89.086	Totaal Ferrari	2.097
DB7	131	8-Serie	202	C2	12.776	360	216
DB9	230	I3	1.826	C3	65.820	430	163
DBS	47	I8	203	C3 Picasso	6.928	456	73
Rapide	48	X1	8.233	C4	16.505	458	127
V12	21	X3	9.979	C4 Aircross	860	488	30
V8	255	X4	756	C4 Cactus	12.684	550	83
Vanquish	75	X5	10.997	C4 Picasso	12.498	575m	16
Vantage	12	X6	1.441	C5	27.402	599	77
Virage	15	Z3	6.288	C6	897	612 Scaglietti	45
Overige modellen	258	Z4	4.820	C8	1.825	California	171
Totaal Audi	257.005	Z8	100	DS3	13.485	Enzo	1
80	3.790	Overige modellen	7.901	DS4	1.652	F12	39
A1	16.331	Totaal Bugatti	84	DS5	3.558	F355	78
A2	4.469	Veyron	4	Evasion	214	FF	26
A3	68.089	Overige modellen	80	Grand C4 Picasso	16.686	GTC4	1
A4	70.849	Totaal Cadillac	3.545	Jumper	443	Superamerica	6
A4 Allroad	572	ATS	9	Jumpy	191	Overige modellen	945
A5	11.410	BTS	151	Nemo	529	Totaal Fiat	339.346
A6	32.470	CTS	300	Saxo	18.064	124	813
A6 Allroad	1.571	Escalade	53	Xantia	4.248	126	155
A7	1.407	Seville	300	XM	1.223	500	68.579
A8	3.243	SRX	240	Xsara	44.588	500L	2.581
Allroad	374	STS	68	ZX	1.293	500X	1.819
Cabrio	1.167	XLR	15	Overige modellen	12.690	Barchetta	1.903
Q2	85	Overige modellen	2.409	Totaal Dacia	38.512	Brava	1.287
Q3	4.628	Totaal Chevrolet	115.892	Dokker	644	Bravo	5.934
Q5	8.438	Alero	300	Duster	7.253	Cinquecento	4.867
Q7	4.891	Aveo	9.756	Lodgy	2.040	Coupe	353
R8	40	Blazer	262	Logan	15.304	Croma	1.724
RS3	92	Camaro	649	Sandero	13.223	Doblo	5.251
RS4	62	Captiva	3.168	Overige modellen	48	Ducato	1.415
RS5	56	Corvette	1.854	Totaal Daihatsu	74.378	Fiorino	35
RS6	217	Cruze	1.602	Applause	452	Idea	2.367
RS7	33	Epica	866	Charade	3.876	Marea	1.066
S1	42	Evanda	384	Copen	273	Multipla	1.436
S3	2.196	Express	54	Cuore	32.604	Palio	462
S4	607	HHR	110	Gran-Move	3.219	Panda	92.089
S5	654	Kalos	14.402	Materia	1.681	Punto	93.406
S6	457	Lacetti	1.442	Move	2.448	Qubo	835
S7	45	Lanos	4.202	Rocky	25	Scudo	447
S8	526	Matiz	37.963	Sirion	18.278	Sedici	2.044
SQ5	365	Nubira	3.207	Terios	5.373	Seicento	25.215
SQ7	38	Orlando	552	Trevis	1.010	Stilo	9.977
TT	7.592	Silverado	5	Valera	540	Talento	5
Overige modellen	10.199	Spark	17.574	YRV	3.438	Tipo	319
		Tacuma	7.830	Overige modellen	1.161	Ulysse	442
		Tahoe	110	Totaal Daimler	1.092	Overige modellen	12.520
		Trailblazer	186	Double-Six	244		
		Trans-Sport	832				

1.7 Personenautopark naar merk en type (vervolg)

Totaal Fisker	157	Grandeur	117	Clarus	62	LS	542
Karma	157	H200	77	Joice	622	NX	657
Totaal Ford	607.877	H300	13	Magentis	596	RC	50
B-Max	8.228	I 10	54.168	Mentor	126	RX	3.566
C-Max	37.279	I 20	24.372	Niro	1.610	SC	216
Cougar	414	I 30	16.232	Opirus	126	Overige modellen	243
Courier	12	I 40	3.369	Optima	972	Totaal Lotus	871
Ecosport	1.611	Ioniq	382	Picanto	88.978	340 R	4
Edge	56	IX20	13.077	Pride	1.079	Elise	429
Escape	28	IX35	13.857	Pro Cee'D	1.835	Esprit	37
Escort	4.253	Lantra	1.485	Rio	37.384	Europa	34
Expedition	20	Matrix	12.158	Sephia	192	Evora	19
Explorer	334	Santa Fe	7.495	Shuma	631	Exige	55
F250	1	Santamo	3	Sorento	6.002	Overige modellen	293
Fiesta	150.964	Satellite	9	Soul	2.708	Totaal MAN	34
Focus	176.888	Sonata	899	Sportage	30.321	Totaal Maserati	1.817
Fusion	21.095	Terracan	85	Venga	14.407	3200 GT	162
Galaxy	7.383	Trajet	1.668	Overige modellen	1.193	Coupe	87
Grand C-Max	3.252	Tucson	19.472	Totaal Lada	506	Ghibli	252
Ka	104.929	Veloster	350	110	17	Grancabrio	61
Ka+	338	XG	87	111	32	Gransport	34
Kuga	4.169	Overige modellen	1.557	112	15	Granturismo	153
Lincoln	31	Totaal Infiniti	869	Kalina	97	Levante	13
Maverick	114	EX	23	Niva	174	Quattroporte	506
Mondeo	51.609	FX	195	Priora	6	Spyder	87
Mustang	2.153	G	44	Samara	47	Overige modellen	462
Puma	1.192	M	42	Overige modellen	118	Totaal Maybach	17
Ranger	4	Q30	163	Totaal Lamborghini	183	Totaal Mazda	147.055
S-Max	9.757	Q50	129	Aventador	14	2	23.631
Taurus	97	Q60	2	Diablo	19	3	15.189
Tourneo	604	Q70	23	Gallardo	54	5	8.602
Tourneo Connect	703	QX70	13	Huracan	8	6	20.823
Tourneo Courier	165	Overige modellen	235	Murcielago	18	121	3.049
Tourneo Custom	3	Totaal Isuzu	39	Overige modellen	70	323	18.073
Transit	5.096	Totaal Iveco	474	Totaal Lancia	13.078	626	6.463
Transit Custom	783	Daily	9	Dedra	72	CX-3	3.720
Windstar	231	Overige modellen	465	Delta	1.780	CX-5	15.164
Overige modellen	14.081	Totaal Jaguar	19.942	Flavia	69	CX-7	376
Totaal Galloper	11	F-Pace	277	K	425	CX-9	151
Totaal Honda	83.856	F-Type	305	Lybra	861	Demio	10.441
Accord	4.981	S-Type	3.215	Musa	1.078	MPV	469
Civic	34.747	Sovereign	933	Phedra	366	MX5	9.633
CR-V	9.829	X-Type	2.533	Thema	210	Premacy	7.364
CR-Z	404	XE	1.127	Thesis	247	RX8	419
FR-V	1.630	XF	2.435	Voyager	202	Tribute	693
HR-V	3.191	XFR	23	Y	2.499	Xedos-6	245
Insight	5.179	XJ	1.261	Ypsilon	4.395	Xedos-9	114
Integra	116	XJ6	364	Z	25	Overige modellen	2.436
Jazz	17.990	XJ8	526	Overige modellen	849	Totaal Mc Laren	34
Legend	134	XJR	413	Totaal Land Rover	25.945	570GT	2
Logo	1.420	XK	556	Defender	1.512	570S	3
Prelude	741	XK8	662	Discovery	3.338	650S	6
S2000	624	XKR	640	Discovery Sport	997	675LT	6
Shuttle	179	Overige modellen	4.672	Freelander	5.113	MP4-12C	10
Stream	415	Totaal Jeep	12.676	Range Rover	3.593	P1	2
Overige modellen	2.276	Cherokee	2.569	Range Rover Evoque	3.941	Overige modellen	5
Totaal Hummer	213	Commander	151	Range Rover Sport	3.613	Totaal Mercedes-Benz	292.736
H3	46	Compass	951	Overige modellen	3.838	190-Serie	4.473
Overige modellen	167	Grand-Cherokee	2.958	Totaal Landwind	62	200-Serie	8.357
Totaal Hyundai	245.020	Patriot	867	CV9	60	A-Klasse	48.191
Accent	6.218	Renegade	1.360	Overige modellen	2	B-Klasse	30.805
Atos	36.091	Wrangler	1.473	Totaal LDV	8	C-Klasse	71.199
Coupe	2.087	Overige modellen	2.347	Totaal Lexus	19.361	Citan	458
Elantra	1.326	Totaal Kia	221.221	CT	8.076	CL	525
Excel	4.789	Carens	9.074	GS	1.400	CLA	5.622
Galloper	8	Carnival	526	IS	4.610	CLC	343
Genesis	47	Cee'D	19.850	LFA	1	CLK	5.869
Getz	23.520	Cerato	2.927				
Grand Santa Fe	2						

1.7 Personenautopark naar merk en type (vervolg)

CLS	2.162	350Z	751	607	1.836	Silver-Seraph	22
E-Klasse	38.440	370Z	123	806	522	Silver-Spur	43
G-Klasse	995	Almera	13.184	807	2.525	Wraith	21
GL	631	Almera Tino	11.373	1007	3.090	Overige modellen	806
GLA	2.410	Cube	207	2008	16.323	Totaal Rover	10.784
GLC	875	GTR	83	3008	14.684	25	1.248
GLE	585	Interstar	23	4007	599	45	1.468
GLK	2.047	Juke	8.868	5008	9.695	75	2.459
GLS	32	Leaf	1.752	Bipper	625	200-Serie	1.320
GT	70	Maxima QX	364	Boxer	437	400-Serie	630
M-Klasse	9.003	Micra	56.567	Expert	268	600-Serie	546
R-Klasse	894	Murano	1.055	Ion	102	Cabriolet	10
S-Klasse	10.583	Note	23.502	Partner	10.270	Streetwise	335
SL	5.220	NV200	428	RCZ	1.198	Tourer	83
SLC	31	NV400	3	Overige modellen	9.558	Overige modellen	2.685
SLK	7.686	Pathfinder	220	Totaal Porsche	29.561	Totaal Saab	42.904
SLR	17	Patrol	194	718 Boxster	39	9-3	25.429
SLS	103	Pixo	11.471	718 Cayman	9	9-3X	82
Sprinter	8.663	Primastar	98	911	11.985	9-5	7.746
V-Klasse	716	Primera	10.313	918	12	9-7X	48
Vaneo	656	Pulsar	2.171	Boxster	2.800	900	5.388
Viano	1.432	Qashqai	48.516	Carrera	332	Overige modellen	4.211
Vito	3.634	Qashqai+2	3.469	Cayenne	5.542	Totaal Seat	209.974
Overige modellen	20.009	Serena	79	Cayman	462	Alhambra	5.997
Totaal MG	11.486	Sunny	2.062	Macan	1.228	Altea	10.658
MGF	1.681	Terrano	24	Panamera	1.489	Altea XL	9.828
TF	771	Terrano-II	199	Overige modellen	5.663	Arosa	17.576
ZR	384	Vanette	7	Totaal Quattro	905	Ateca	322
ZS	174	X-Trail	7.005	A4	49	Cordoba	12.035
ZT	252	Overige modellen	3.387	Q7	41	Exeo	1.191
Overige modellen	8.224	Totaal Opel	726.381	R8	159	Ibiza	84.547
Totaal Mini	70.263	Adam	5.116	RS3	62	Inca	26
1300	1.024	Agila	58.938	RS4	170	Leon	45.304
Clubman	3.740	Ampera	4.461	RS5	90	Marbella	239
Countryman	7.067	Antara	2.562	RS6	186	Mii	12.793
Mini	55.540	Astra	190.289	S4	100	Toledo	7.006
Paceman	343	Cascada	506	Overige modellen	48	Overige modellen	2.452
Overige modellen	2.549	Combo	1.726	Totaal Renault	643.797	Totaal Skoda	160.096
Totaal Mitsubishi	145.403	Corsa	220.196	5	765	Citigo	10.052
3000GT	43	Frontera	1.040	Avantime	250	Fabia	65.459
ASX	9.282	GT	696	Captur	30.247	Felicia	1.326
Carisma	10.743	Insignia	19.029	Clio	156.019	Octavia	56.347
Colt	34.764	Kadett	3.821	Espace	10.342	Rapid	4.450
Galant	1.580	Karl	10.602	Express	291	Roomster	2.909
Grandis	3.619	Meriva	63.746	Fluence	126	Superb	11.202
I Miev	138	Mokka	10.717	Grand Espace	6.753	Yeti	7.660
L300	55	Movano	201	Grand Modus	5.500	Overige modellen	691
L400	23	Omega	3.494	Grand Scenic	22.857	Totaal Smart	23.198
Lancer	6.332	Rekord	677	Kadjar	5.387	Fortwo	5.822
Outlander	39.016	Signum	1.362	Kangoo	19.653	Forfour	5.784
Outlander Sport	514	Sintra	148	Koleos	1.022	Roadster	910
Pajero	553	Speedster	200	Laguna	28.271	Smart	10.552
Pajero Pinin	648	Tigra	4.022	Master	393	Overige modellen	130
Pajero Sport	412	Vectra	34.030	Megane	118.262	Totaal Ssangyong	1.504
Space Star	11.173	Vivaro	1.777	Modus	11.263	Actyon	128
Space-Runner	851	Zafira	75.135	Safrane	641	Korando	113
Space-Star	22.171	Overige modellen	11.890	Scenic	79.655	Kyron	232
Space-Wagon	2.064	Totaal Peugeot	686.767	Talisman	1.769	Musso	37
Overige modellen	1.422	106	29.920	Trafic	1.521	Rexton	865
Totaal Morgan	622	107	100.829	Twingo	131.944	Rodius	52
4/4	232	108	21.546	Vel Satis	1.227	Tivoli	36
Aero 8	12	205	9.229	Wind	293	Overige modellen	41
Aeromax	1	206	139.269	Zoe	1.373	Totaal Subaru	25.639
Plus-4	48	207	56.000	Overige modellen	7.973	B9 Tribeca	115
Plus-8	176	208	41.612	Totaal Rolls-Royce	1.082	BRZ	37
Roadster	21	306	21.547	Corniche	101	Forester	9.634
Overige modellen	132	307	81.163	Dawn	6	Impreza	4.706
Totaal Nissan	207.664	308	75.614	Ghost	35		
200SX	166	406	9.741	Park Ward	1		
		407	12.969	Phantom	47		
		508	15.427				
		605	169				

1.7 Personenautopark naar merk en type (vervolg)

Justy	2.355	C-HR	729	Amarok	1	245	442
Legacy	4.123	Camry	1.543	Beetle	9.135	260	1
Levorg	77	Carina	43	Bora	9.904	262	73
Trezia	672	Carina-E	1.665	Business	1	264	99
Tribeca	20	Carina-II	279	Caddy	6.401	265	39
Vivio	2.252	Celica	2.580	California	3.463	340	750
XV	1.086	Corolla	40.890	Caravelle	402	343	71
Overige modellen	562	Corolla Verso	30.480	Corrado	568	345	13
		FJ Cruiser	57	Crafter	1.736	360	133
Totaal Suzuki	259.917	Funcruiser	1.275	Crossgolf	435	440	2.027
Alto	81.237	GT86	174	Eos	3.131	460	595
Baleno	6.122	HI-ACE	164	Fox	21.426	480	669
Celerio	6.152	HI-LUX	21	Golf	280.175	740	1.257
Ignis	10.563	IQ	3.111	Golf Plus	26.681	744	4
Jimny	5.034	Land Cruiser	1.885	Golf Sportsvan	7.251	745	7
Kizashi	156	Landcruiser 90	396	Jetta	11.109	760	169
Liana	4.236	Land Cruiser 100	356	LT28	110	850	6.209
Samurai	276	Land Cruiser V8	169	LT35	124	940	5.126
Splash	13.607	Mirai	7	LT35a	59	945	7
Swift	73.029	MR2	1.301	Lupo	18.946	960	926
SX4	17.760	Paseo	721	Multivan	537	C30	10.687
Vitara	5.607	Picnic	1.781	Passat	87.932	C70	5.426
Grand Vitara	9.233	Previa	1.199	Phaeton	333	S40	17.328
Wagon R	24.206	Prius	39.159	Polo	240.413	S60	19.450
Overige modellen	2.699	Rav4	19.589	Scirocco	3.084	S70	2.155
		Starlet	26.667	Sharan	5.179	S80	10.252
Totaal Tesla	6.564	Supra	149	Tiguan	18.346	S90	359
Model S	6.049	Urban Cruiser	2.319	Touareg	3.550	V40	66.237
Model X	424	Verso	8.024	Touran	36.117	V50	35.799
Roadster	86	Verso-S	7.538	Transporter	9.793	V60	31.417
Overige modellen	5	Yaris	135.372	Up!	61.498	V70	71.061
		Yaris Verso	7.953	Vento	1.740	V90	403
Totaal Th!Nk	63	Overige modellen	6.297	XL1	5	XC60	15.188
				Overige modellen	48.943	XC70	11.444
Totaal Toyota	545.532	Totaal TVR	373			XC90	15.254
Auris	50.880	Chimaera	75	Totaal Volvo	345.922	Overige modellen	10.725
Avensis	30.727	Griffith	44	240	3.488		
Avensis Verso	5.626	Overige modellen	254	242	100		
Aygo	114.406	Totaal Volkswagen	918.528	244	532		

Bron: RDC, RAI Vereniging

1.8 Top tien personenautopark naar model, 2016

Totaal	1.821.529
1. Volkswagen Golf	280.175
2. Volkswagen Polo	240.413
3. Opel Corsa	220.196
4. Opel Astra	190.289
5. Ford Focus	176.888
6. Renault Clio	156.019
7. Ford Fiesta	150.964
8. Peugeot 206	139.269
9. Totota Yaris	135.372
10. Renault Twingo	131.944

Bron: RDC

1.9 Bestelautopark naar segment

Per 1 januari 2017	A	B	C	E	F	Overig	Totaal
Totaal	279.857	279.172	226.446	17.047	51.535	73.129	927.186
Alfa Romeo	-	-	-	-	1	3	4
Audi	-	-	-	-	127	1	128
BMW	-	-	-	-	58	170	228
Cadillac	-	-	-	1	80	63	144
Chevrolet	-	170	767	1.460	153	4.255	6.805
Chrysler	-	-	-	5	1.785	302	2.092
Citroën	38.014	8.458	7.484	161	777	2.824	57.718
Dacia	2.389	-	-	-	290	15	2.694
Daihatsu	401	-	-	3	794	50	1.248
Daimler	-	-	1	-	-	13	14
Dodge	-	-	3	3.380	1.890	2.851	8.124
Fiat	17.658	6.458	14.377	332	292	16.281	55.398
Ford	23.163	13.634	38.665	2.324	968	4.933	83.687
Fuso	-	-	500	-	-	7	507
Galloper	-	-	-	-	276	2	278
Honda	-	-	-	-	10	3	13
Hummer	-	-	-	-	-	59	59
Hyundai	-	6.873	-	-	993	223	8.089
Infiniti	-	-	-	-	1	0	1
Isuzu	-	1	228	731	20	62	1.042
Iveco	-	-	23.651	-	2	22	23.675
Jaguar	-	-	-	-	4	0	4
Jeep	-	-	-	-	1.847	0	1.847
Kia	-	441	-	-	1.258	88	1.787
Lada	-	-	-	-	6	2	8
Lancia	-	-	-	-	55	4	59
Land Rover	-	-	-	125	8.714	1.178	10.017
Landwind	-	-	-	-	1	0	1
LDV	-	-	310	-	-	13	323
Lexus	-	-	-	-	-	2	2
MAN	-	-	-	-	-	4	4
Mazda	17	134	4	302	196	23	676
Mercedes-Benz	6.774	42.477	59.086	-	4.733	15.537	128.607
MG	-	-	-	-	-	1	1
Micro-Vett	10	-	-	-	-	0	10
Mini	-	-	-	-	145	8	153
Mitsubishi	-	1.665	1.936	1.512	2.195	716	8.024
Nissan	1.494	7.944	2.642	2.701	4.170	1.238	20.189
Opel	23.941	39.842	9.212	127	2.692	1.529	77.343
Peugeot	46.005	13.740	11.626	27	983	2.780	75.161
Porsche	-	-	-	-	2	2	4
Quattro	-	-	-	-	-	2	2
Renault	29.056	34.350	25.258	-	1.968	2.770	93.402
Rover	-	-	-	-	10	68	78
Saab	-	-	-	-	2	9	11
Seat	5.020	-	-	-	262	113	5.395
Skoda	21	-	-	117	98	26	262
Ssangyong	-	-	-	20	2.605	2	2.627
Subaru	-	3	-	-	33	2	38
Suzuki	285	-	-	-	1.806	60	2.151
Toyota	1	7.350	706	2.083	6.402	1.762	18.304
Volkswagen	84.737	95.467	28.922	1.121	2.457	9.761	222.465
Volvo	-	-	-	-	299	236	535
Overige Merken	871	165	1.068	515	75	3.054	5.748

A - City Van

E - Pick Up

B - Small Van

F - PC Van

C - Large Van

Bron: RDC, RAI Vereniging

1.10 Bestelautopark naar gewichtsklasse

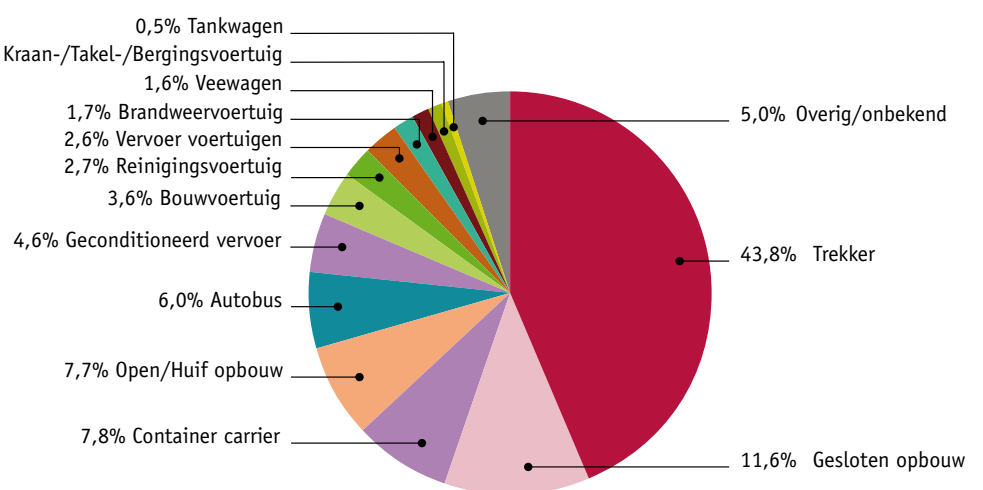
Per 1 januari 2017	< 1.750 kg	1.751 - 2.500 kg	2.501 - 3.000 kg	3.001 - 3.500 kg	Onbekend	Totaal
Totaal	78.519	276.896	322.067	249.378	326	927.186
Volkswagen	9.634	86.945	95.712	30.158	16	222.465
Mercedes-Benz	5	19.176	50.708	58.712	6	128.607
Renault	14.568	17.828	27.848	33.157	1	93.402
Ford	663	30.591	36.295	16.091	47	83.687
Opel	16.767	10.866	30.082	19.611	17	77.343
Peugeot	10.823	41.194	15.222	7.918	4	75.161
Citroën	10.181	32.958	9.742	4.810	27	57.718
Fiat	4.459	17.071	10.112	23.754	2	55.398
Iveco	-	15	87	23.573	-	23.675
Nissan	1.485	4.629	10.255	3.820	-	20.189
Toyota	242	2.064	13.363	2.635	-	18.304
Land Rover	3	3.718	3.252	3.031	13	10.017
Dodge	3	472	2.289	5.347	13	8.124
Hyundai	3	271	1.380	6.435	-	8.089
Mitsubishi	43	980	4.340	2.661	-	8.024
Chevrolet	24	1.788	2.176	2.769	48	6.805
Seat	5.204	162	29	-	-	5.395
Dacia	212	2.482	-	-	-	2.694
Ssangyong	-	68	2.559	-	-	2.627
Suzuki	1.639	512	-	-	-	2.151
Chrysler	-	568	1.408	116	-	2.092
Jeep	98	717	1.015	16	1	1.847
Kia	9	196	1.139	443	-	1.787
Daihatsu	904	166	178	-	-	1.248
Isuzu	-	29	736	277	-	1.042
Mazda	42	185	183	266	-	676
Volvo	40	142	319	29	5	535
Fuso	-	-	-	507	-	507
LDV	-	5	169	149	-	323
Galloper	-	1	277	-	-	278
Skoda	153	109	-	-	-	262
BMW	1	4	223	-	-	228
Overige merken	1.314	984	969	3.093	126	6.486

Bron: RDC, RAI Vereniging

1.11 Vrachtautopark (vanaf 3,5t GVW) naar opbouw

Per 1 januari 2017

Totaal	161.672
Trekker	70.847
Gesloten opbouw	18.721
Container carrier	12.534
Open/Huif opbouw	12.426
Autobus	9.720
Geconditioneerd vervoer	7.422
Bouwvoertuig	5.797
Reinigingsvoertuig	4.430
Vervoer voertuigen	4.138
Brandweervoertuig	2.672
Veewagen	2.581
Kraan-/Takel-/Bergingsvoertuig	1.517
Tankwagen	816
Pickup truck	21
Vervoer boten	19
Overig/onbekend	8.011

Bron: RDC, RAI Vereniging

1.12 Aantal personenauto's naar grootte van het huishouden in %

2015	Minimaal 1 auto	1 auto	2 auto's	3 of meer auto's
Totaal huishoudens	71	48	19	4
Huishoudkenmerken				
1-persoons	45	42	2	1
2-persoons	84	59	22	3
3-persoons	87	45	33	9
4-persoons	93	45	39	10
5- of meerpersoons	92	44	36	12

Bron: CBS

1.13 Personenautopark naar bouwjaar

	2014	2015	2016
Totaal	8.192.570	8.336.414	8.439.318
Bouwjaar			
2016	-	-	383.702
2015	-	451.827	480.262
2014	389.859	410.494	422.298
2013	434.281	444.629	449.569
2012	528.382	526.370	518.499
2011	569.828	560.634	559.874
2010	481.264	481.334	486.136
2009	369.725	374.816	382.310
2008	448.387	449.391	449.880
2007	450.041	447.335	444.549
2006	480.383	472.954	463.036
2005	451.117	439.132	425.844
2004	447.853	433.759	418.092
2003	429.925	413.435	395.649
2002	419.704	399.843	378.041
2001	390.981	366.172	339.830
2000	409.437	377.870	343.158
1999	368.385	330.418	290.281
1998	264.921	228.610	192.873
1997	186.192	155.094	126.910
1996	137.623	111.122	88.711
1995	92.444	73.423	57.926
1994	62.840	49.093	38.861
1993	39.168	31.372	25.450
1992	33.587	27.538	23.179
1991	25.601	21.627	18.535
1990	18.604	15.775	13.710
< 1990	262.038	242.347	222.153

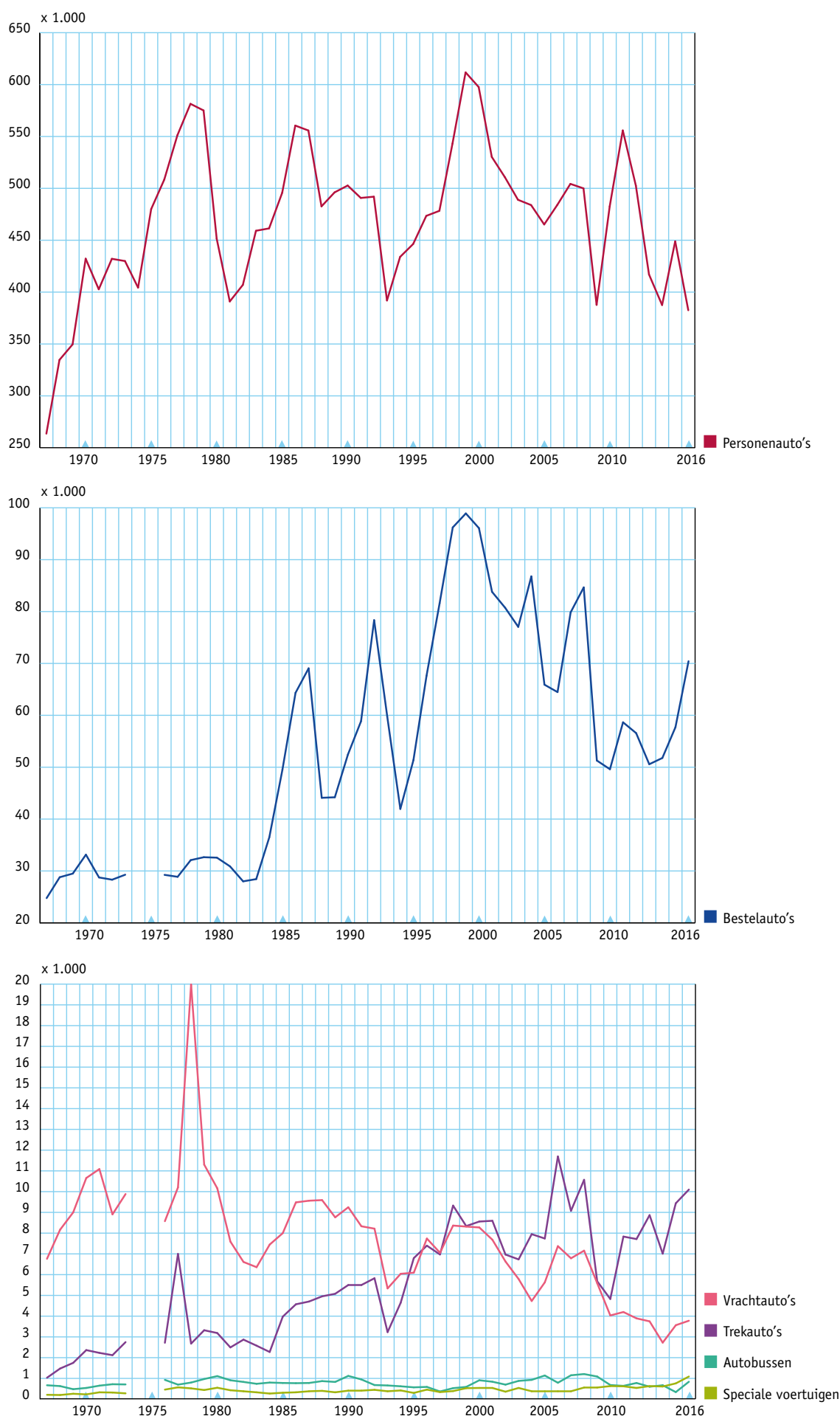
Bron: RDC, RAI Vereniging

2.1 Registraties van nieuwe motorvoertuigen

	Personenauto's	Bestelauto's	Vrachtauto's	Trekauto's	Speciale voertuigen	Autobussen
Jaar						
1967	263.588	24.768	6.762	1.032	206	673
1968	334.675	28.791	8.164	1.474	195	626
1969	349.588	29.496	8.999	1.749	258	475
1970	432.231	33.140	10.656	2.364	234	544
1971	402.708	28.749	11.087	2.230	334	647
1972	432.083	28.316	8.905	2.119	316	717
1973	429.931	29.277	9.884	2.749	278	714
1974	404.312	-	-	-	-	-
1975	480.000	-	-	-	-	-
1976	508.451	29.251	8.575	2.716	458	930
1977	551.102	28.871	10.203	6.998	565	697
1978	581.458	32.085	19.981	2.676	517	802
1979	575.059	32.651	11.303	3.321	436	973
1980	451.587	32.564	10.160	3.186	552	1.108
1981	390.990	30.884	7.595	2.493	431	905
1982	406.991	27.998	6.612	2.869	383	825
1983	459.129	28.432	6.359	2.577	326	743
1984	461.391	36.504	7.449	2.273	266	795
1985	495.682	49.517	8.000	3.977	314	775
1986	560.510	64.337	9.482	4.571	326	770
1987	555.743	69.057	9.563	4.704	376	783
1988	482.616	44.101	9.592	4.954	401	866
1989	496.115	44.202	8.762	5.078	329	834
1990	502.704	52.446	9.247	5.500	413	1.122
1991	490.755	58.861	8.331	5.499	408	952
1992	491.970	78.341	8.216	5.826	450	676
1993	391.934	59.772	5.337	3.230	376	660
1994	433.913	41.952	6.041	4.647	422	622
1995	446.388	51.366	6.093	6.797	297	565
1996	473.474	67.626	7.739	7.397	460	586
1997	478.318	81.619	7.054	6.971	336	372
1998	543.110	96.209	8.365	9.328	391	528
1999	611.776	98.911	8.316	8.340	530	593
2000	597.623	96.080	8.274	8.559	536	912
2001	530.287	83.800	7.682	8.596	539	844
2002	510.744	80.733	6.633	6.968	359	695
2003	488.977	77.048	5.790	6.735	541	878
2004	483.885	86.787	4.730	7.951	380	933
2005	465.196	65.908	5.627	7.741	376	1.135
2006	483.999	64.474	7.373	11.695	384	792
2007	504.300	79.846	6.788	9.075	376	1.149
2008	499.980	84.659	7.156	10.570	561	1.209
2009	387.699	51.286	5.590	5.682	562	1.088
2010	482.531	49.610	4.033	4.827	627	684
2011	555.812	58.654	4.199	7.835	617	640
2012	502.454	56.568	3.894	7.715	535	779
2013	417.036	50.571	3.749	8.867	626	595
2014	387.553	51.774	2.724	7.010	612	669
2015	448.931	57.702	3.563	9.439	756	344
2016	382.516	70.429	3.783	10.098	1.091	840

Bron: RDC, RAI Vereniging

2.1 Registraties van nieuwe motorvoertuigen (vervolg)

2.2 Gemiddelde aanschafprijs nieuwe personenauto's

Gemiddelde aanschafprijs van nieuwe personenauto's, totaal (1970-2017*)

2017*	€ 31.326	2013	€ 28.331	2005	€ 24.608	1985	€ 10.573
2016	€ 30.772	2012	€ 25.537	2000	€ 19.367	1980	€ 8.395
2015	€ 31.032	2011	€ 24.275	1995	€ 17.361	1975	€ 5.002
2014	€ 28.414	2010	€ 24.096	1990	€ 14.240	1970	€ 3.389

Gemiddelde aanschafprijs van nieuwe personenauto's naar segment (2012-2017*)

	2012	2013	2014	2015	2016	2017*
Totaal	€ 25.537	€ 28.331	€ 28.414	€ 31.032	€ 30.772	€ 31.326
Segment A	€ 11.087	€ 11.850	€ 12.751	€ 13.470	€ 13.874	€ 14.045
Segment B	€ 17.648	€ 18.407	€ 18.404	€ 19.373	€ 19.359	€ 19.782
Segment C	€ 29.049	€ 30.781	€ 29.679	€ 31.046	€ 30.430	€ 30.566
Segment D	€ 38.030	€ 44.428	€ 40.560	€ 46.797	€ 44.947	€ 44.244
Segment E	€ 63.199	€ 68.807	€ 66.359	€ 68.697	€ 71.510	€ 73.709
Segment F	€ 117.614	€ 122.290	€ 132.797	€ 136.112	€ 146.237	€ 147.653
Segment G	€ 42.321	€ 43.147	€ 48.734	€ 51.624	€ 48.547	€ 49.865
Segment H	€ 103.433	€ 117.357	€ 110.753	€ 121.829	€ 139.671	€ 130.844
Segment I	€ 143.867	€ 160.497	€ 174.918	€ 187.307	€ 258.472	€ 216.368
Segment J	€ 29.163	€ 29.227	€ 29.815	€ 32.357	€ 32.787	€ 33.268
Segment K	€ 48.413	€ 49.192	€ 49.160	€ 53.751	€ 55.953	€ 57.643
Segment L	€ 36.128	€ 38.074	€ 34.778	€ 34.998	€ 32.695	€ 35.169
Segment M	€ 81.256	€ 88.201	€ 93.255	€ 97.028	€ 98.669	€ 99.280
Segment N	€ 47.583	€ 52.718	€ 52.789	€ 55.433	€ 58.069	€ 61.607

Gemiddelde aanschafprijs van nieuwe personenauto's naar brandstofsoort (2016)

Brandstof Jaar 2016	Benzine	Diesel	LPG	Hybride	Elektrisch	Aardgas
Totaal	€ 24.933	€ 42.526	€ 16.338	€ 50.764	€ 79.166	€ 41.806
Segment A	€ 13.851	€ 24.886	€ 14.821	€ 17.832	€ 25.811	€ 14.429
Segment B	€ 19.025	€ 22.462	€ 14.649	€ 21.010	€ 27.772	€ 18.813
Segment C	€ 29.062	€ 32.200	€ 26.897	€ 33.550	€ 39.758	€ 31.495
Segment D	€ 43.367	€ 42.279	-	€ 52.664	-	€ 26.357
Segment E	€ 62.275	€ 63.000	-	€ 65.652	€ 110.477	-
Segment F	€ 183.780	€ 130.300	-	€ 125.856	-	-
Segment G	€ 48.547	-	-	-	-	-
Segment H	€ 146.002	€ 63.158	-	€ 105.144	-	-
Segment I	€ 317.065	€ 156.265	-	€ 125.582	-	-
Segment J	€ 30.499	€ 38.326	€ 26.454	€ 44.534	€ 40.900	€ 34.842
Segment K	€ 50.978	€ 65.172	-	-	-	-
Segment L	€ 30.756	€ 45.707	€ 29.199	€ 38.331	-	€ 22.880
Segment M	€ 93.428	€ 95.725	-	€ 99.288	€ 135.828	-
Segment N	€ 28.186	€ 61.939	€ 26.688	-	€ 37.895	€ 64.066

*t/m april.

Voor een korte omschrijving van de segmenten zie tabel 1.4, pagina 7.

Bron: RDC, BOVAG

2.3 Prijsopbouw doorsnee personenauto, 2016 en 2017

Jaar 2016	Benzine (incl. hybride)		Diesel	
Netto catalogusprijs	€ 20.009	73%	€ 29.254	69%
BPM totaal, waarvan:	€ 3.292	12%	€ 7.129	17%
- BPM o.b.v. CO ₂	€ 3.292	12%	€ 3.517	8%
- Dieseltoeslag € 86,43 per gram boven 67 gram CO ₂			€ 3.612	8%
BTW 21%	€ 4.202	15%	€ 6.143	14%
Catalogusprijs	€ 27.503	100%	€ 42.526	100%

Jaar 2017 (t/m mei)	Benzine (incl. hybride)		Diesel	
Netto catalogusprijs	€ 19.400	70%	€ 31.648	68%
BPM totaal, waarvan:	€ 4.117	15%	€ 8.606	18%
- BPM o.b.v. CO ₂	€ 4.117	15%	€ 4.481	9%
- Dieseltoeslag € 86,69 per gram boven 65 gram CO ₂			€ 4.125	9%
BTW 21%	€ 4.073	15%	€ 6.646	14%
Catalogusprijs	€ 27.590	100%	€ 46.900	100%

Bron: BOVAG

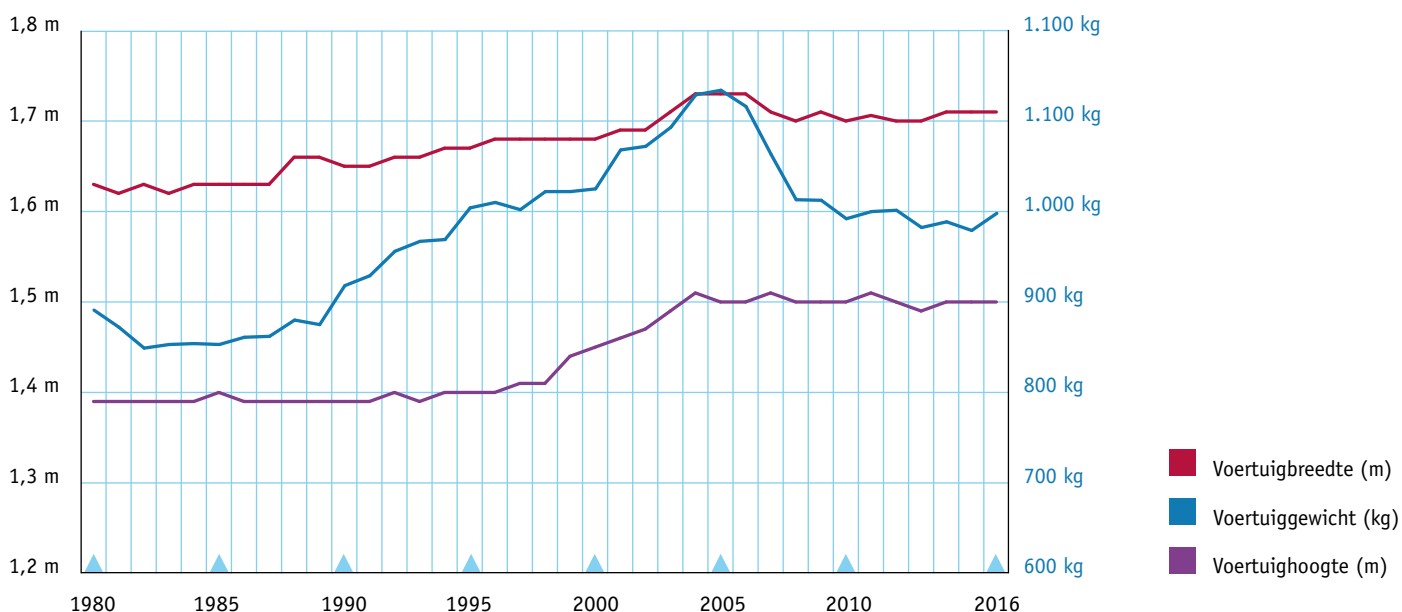
2.4 Personenautoregistraties naar koetswerk in %

	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Hatchback	49,7	52,5	57,2	62,4	61,6	61,4	60,2	55,6	53,2	53,6
Stationwagen	17,4	19,4	17,4	16,6	18,2	19,3	17,2	20,6	23,2	18,4
SUV	7,1	5,8	4,8	5,4	5,2	5,2	8,1	10,2	11,6	14,3
MPV	14,4	10,8	8,5	8,3	8,1	6,7	7,0	6,3	6,3	6,6
Sedan	7,2	7,7	8,0	4,6	4,8	5,1	5,1	4,2	4,2	5,0
Bus	0,7	0,8	0,8	0,7	0,6	0,7	0,5	0,6	0,5	0,8
Cabrio	1,9	1,4	1,2	0,9	0,8	0,7	0,6	0,5	0,5	0,6
Coupé	0,7	0,7	1,1	0,7	0,6	0,6	0,3	0,4	0,3	0,4
Camper	0,3	0,4	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3	0,4

Bron: RDC, RAI Vereniging

2.5 Ontwikkeling gemiddelde voertuighoogte, -breedte en -gewicht, 1980-2016

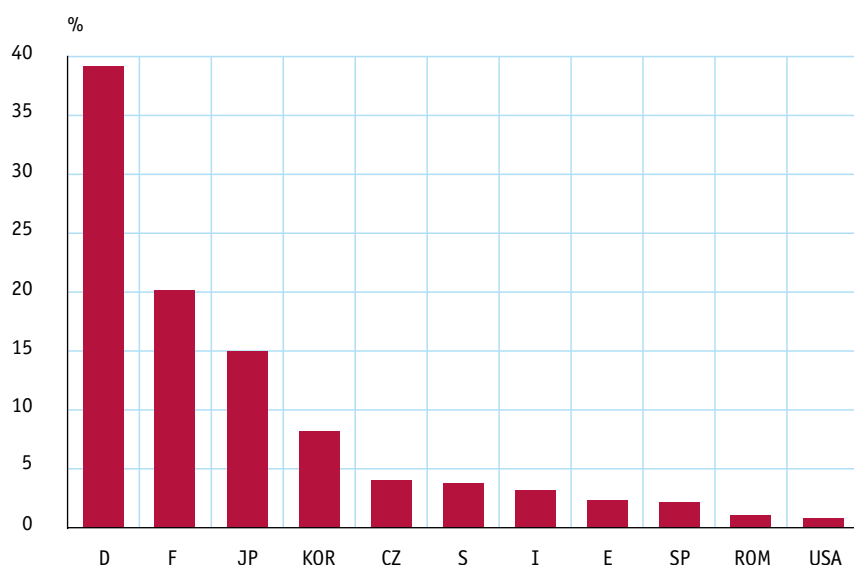
Top 50 bestverkochte personenauto's

Bron: European Centre for Mobility Documentation (ECMD)

2.6 Personenautoregistraties naar herkomst

	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Duitsland	184.568	177.005	139.792	167.647	191.432	184.000	154.768	132.000	163.627	150.039
Frankrijk	96.513	102.580	73.600	98.451	120.024	109.819	86.959	86.691	105.510	77.415
Japan	97.281	100.105	86.879	91.440	85.285	73.370	66.082	61.360	73.541	57.319
Korea	33.372	29.924	20.062	33.543	46.737	48.969	34.599	25.524	29.693	31.455
Tsjechië	9.376	9.485	7.779	16.304	20.651	15.565	12.414	20.249	14.886	15.338
Zweden	22.552	18.491	14.373	14.067	17.143	16.979	24.447	21.976	25.106	14.463
Italië	24.860	25.602	20.168	30.496	35.769	23.612	16.364	16.619	13.764	12.055
Engeland	5.634	5.803	3.512	4.195	5.313	5.775	5.186	5.588	7.403	8.672
Spanje	13.298	13.113	9.635	12.757	18.556	12.657	9.325	11.016	8.551	8.461
Roemenië	1.907	4.549	4.077	5.402	4.627	2.158	3.000	4.375	3.950	4.216
Verenigde staten	14.294	11.518	6.206	8.044	10.041	9.294	3.358	1.956	2.618	2.761
Slovenië	163	212	135	145	145	160	120	133	185	211
Overig/Onbekend	1.961	1.711	1.190	142	123	121	95	82	93	111

Bron: RDC, RAI Vereniging

2.7 Personenautoregistraties naar segment

	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Totaal	505.779	500.098	387.408	482.633	555.846	502.479	416.717	387.569	448.927	382.516
Segment A	63.182	82.894	78.445	121.742	142.060	120.835	88.172	70.800	72.357	69.832
Segment B	116.172	115.414	84.169	118.102	150.077	126.144	91.833	88.624	98.125	88.495
Segment C	103.904	106.896	87.746	96.019	99.344	104.739	107.228	101.265	127.874	82.202
Segment D	69.948	72.960	54.726	49.895	60.962	62.969	46.101	43.611	51.540	42.942
Segment E	17.098	14.952	11.868	13.126	14.831	12.582	11.312	10.407	10.626	9.476
Segment F	1.252	997	622	700	904	579	578	728	774	747
Segment G	4.053	2.288	2.237	2.116	1.965	1.194	675	370	568	530
Segment H	1.645	2.139	1.871	1.536	1.485	1.608	1.157	1.714	1.540	1.365
Segment I	133	82	93	234	225	391	273	342	187	83
Segment J	68.153	51.366	31.891	39.955	43.220	35.928	29.774	23.261	25.763	20.334
Segment K	11.387	7.810	4.481	3.691	3.672	2.547	1.382	1.016	1.335	1.805
Segment L	27.526	23.472	13.859	23.020	24.575	20.770	29.483	36.478	44.781	49.643
Segment M	8.588	5.661	4.606	4.676	5.577	5.750	4.559	4.474	9.236	9.625
Segment N	9.355	9.894	7.789	7.701	6.867	6.399	4.136	4.438	4.186	5.372
Overig	3.383	3.273	3.005	120	82	44	54	41	35	65

Voor een korte omschrijving van de segmenten zie tabel 1.4 pagina 7.

2.7 Personenautoregistraties naar segment (vervolg)

	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
In %										
Segment A	12,5	16,6	20,3	25,2	25,6	24,1	21,2	18,3	16,1	18,3
Segment B	23,0	23,1	21,7	24,5	27,0	25,1	22,0	22,9	21,9	23,1
Segment C	20,5	21,4	22,7	19,9	17,9	20,8	25,7	26,1	28,5	21,5
Segment D	13,8	14,6	14,1	10,3	11,0	12,5	11,1	11,3	11,5	11,2
Segment E	3,4	3,0	3,1	2,7	2,7	2,5	2,7	2,7	2,4	2,5
Segment F	0,3	0,2	0,2	0,2	0,2	0,1	0,1	0,2	0,2	0,2
Segment G	0,8	0,5	0,6	0,4	0,4	0,2	0,2	0,1	0,1	0,1
Segment H	0,3	0,4	0,5	0,3	0,3	0,3	0,3	0,4	0,3	0,4
Segment I	-	-	-	0,1	-	0,1	0,1	0,1	-	-
Segment J	13,5	10,3	8,2	8,3	7,8	7,2	7,1	6,0	5,7	5,3
Segment K	2,3	1,6	1,2	0,8	0,7	0,5	0,3	0,3	0,3	0,5
Segment L	5,4	4,7	3,6	4,8	4,4	4,1	7,1	9,4	10,0	13,0
Segment M	1,7	1,1	1,2	1,0	1,0	1,1	1,1	1,2	2,1	2,5
Segment N	1,9	2,0	2,0	1,6	1,2	1,3	1,0	1,2	0,9	1,4
Overig	0,7	0,7	0,8	-	-	-	-	-	-	-

Voor een korte omschrijving van de segmenten zie tabel 1.4 pagina 7.

Bron: RDC, RAI Vereniging

2.8 Personenautoregistraties naar brandstof

	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Totaal	505.779	500.097	387.408	482.633	555.846	502.479	416.717	387.569	448.927	382.516
Benzine	351.671	352.478	288.019	364.054	374.811	323.370	264.586	248.693	258.679	274.731
Diesel	143.357	125.996	78.332	98.675	156.834	142.807	103.557	105.014	129.773	72.356
LPG	7.505	9.628	3.382	3.064	7.140	8.779	2.081	998	362	860
Hybride, waarvan:	3.129	11.837	16.289	16.112	14.872	25.508	43.326	26.727	56.219	29.916
MEV	-	-	-	-	-	-	-	5	955	280
HEV	3.129	11.837	16.289	16.091	14.822	21.150	23.333	14.493	14.983	11.056
PHEV	-	-	-	21	36	1.217	16.952	11.833	39.763	18.545
REEV	-	-	-	-	14	3.141	3.041	396	518	35
FEV	6	7	68	122	861	828	2.619	2.911	3.193	3.988
CNG	47	110	254	437	493	776	530	3.223	678	657
Biobrandstof	14	41	1.064	169	835	411	17	1	4	1
Waterstof	50	-	-	-	-	-	1	2	19	7

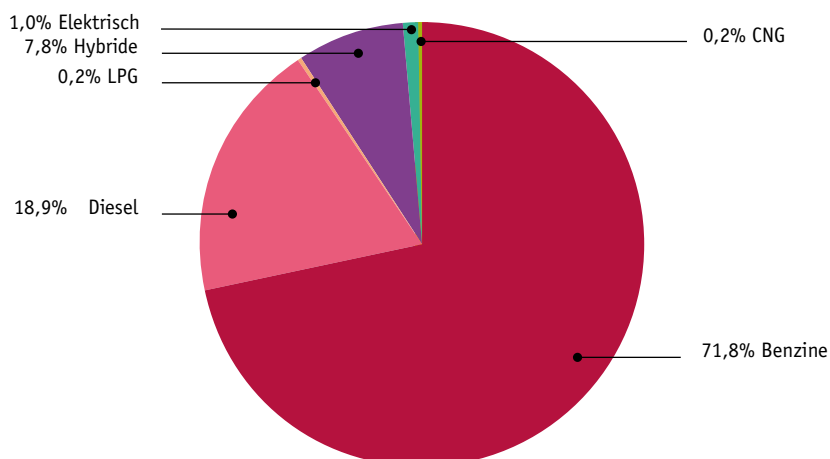
MEV: micro hybrid electric vehicle

HEV: hybrid electric vehicle, hybride zonder stekker

PHEV: plug-in hybrid electric vehicle, hybride met stekker

REEV: range extended electric vehicle, hybride met range extender

FEV: full electric vehicle

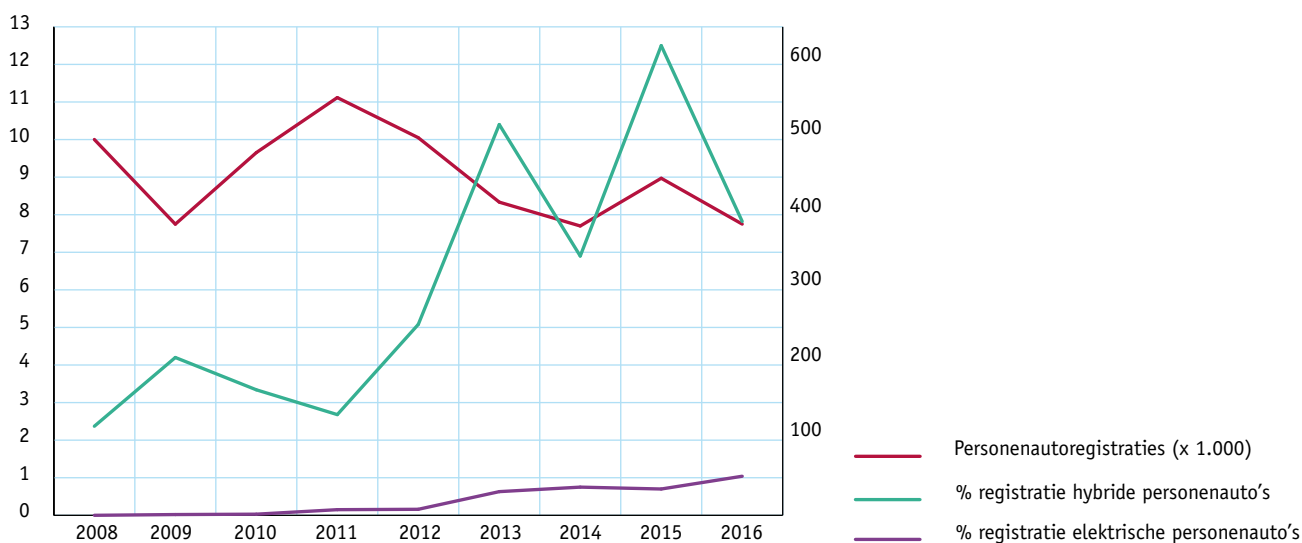
Bron: RDC, RAI Vereniging

2.8 Personenautoregistraties naar brandstof (vervolg)

Aandeel registraties hybride en elektrische auto's in %

% personenautoregistraties hybride en elektrisch

personenautoregistraties (x 1.000)

Bron: RDC, RAI Vereniging

2.9 Personenautoregistraties naar transmissie

	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Totaal	505.779	500.098	387.408	482.633	555.846	502.479	416.717	387.569	448.927	382.516
Handgeschakeld	408.680	400.725	300.031	382.924	447.629	392.023	304.929	285.512	306.342	258.983
Automaat	83.575	76.812	61.353	71.892	79.558	78.416	72.954	71.724	109.699	104.881
CVT	9.958	19.105	22.783	26.888	27.842	30.921	36.926	27.925	31.570	17.792
Onbekend	3.566	3.456	3.241	929	817	1.119	1.908	2.408	1.316	860

Bron: RDC, RAI Vereniging

2.10 Personenautoregistraties naar bijtellingsklasse

Brandstof: diesel	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Totaal	99.711	88.592	55.815	60.310	95.943	96.399	73.613	76.638	96.343	52.332
14%	-	-	19	8.397	30.953	38.940	36.464	41.070	43.608	182
20%	-	-	5.280	18.598	33.666	35.635	22.785	25.665	44.779	26
21%	-	-	-	-	-	-	-	-	-	41.473
22%	99.711	-	-	-	-	-	-	-	-	-
25%	-	79.535	49.219	32.659	30.942	21.460	14.029	9.674	7.683	10.428
Onbekend	-	9.057	1.297	656	382	364	331	229	273	223

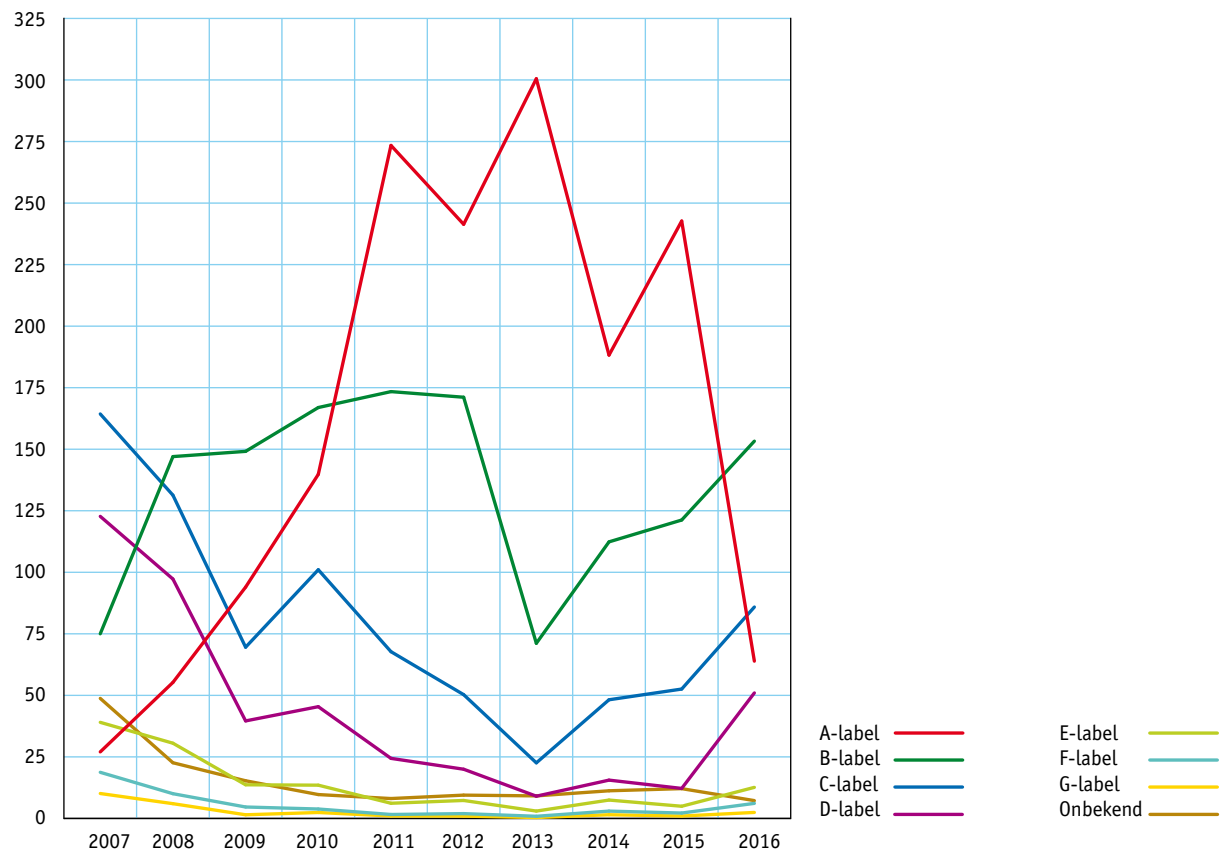
Brandstof: overige*	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Totaal	95.455	97.213	84.443	99.083	110.583	97.338	84.946	74.837	113.150	104.277
0%	-	-	-	89	426	3.373	15.390	72	-	-
4%	-	-	-	-	-	-	-	1.694	2.186	2.792
7%	-	-	-	-	-	-	-	8.738	30.134	398
14%	-	14.035	18.338	24.379	34.805	34.877	25.925	16.229	8.626	34
15%	-	-	-	-	-	-	-	-	-	10.502
20%	-	-	17.355	30.433	36.432	35.127	25.499	32.089	48.535	51
21%	-	-	-	-	-	-	-	-	-	56.951
22%	95.441	25	-	-	-	-	-	-	-	-
25%	-	80.917	47.229	42.716	38.347	23.683	17.936	15.859	23.371	33.281
Onbekend	14	2.236	1.521	1.466	573	278	196	156	298	268

*Incl. hybride

Gebaseerd op klein zakelijk, lease en lease RTL. Bron: RDC, RAI Vereniging

2.11 Personenautoregistraties naar energielabel

	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Totaal	505.779	500.098	387.408	482.633	555.846	502.479	416.717	387.569	448.927	382.516
A-label	27.033	55.270	93.977	139.777	273.418	241.369	300.511	188.225	242.699	63.903
B-label	75.013	147.003	149.124	166.934	173.400	171.116	71.157	112.362	121.231	153.278
C-label	164.327	131.317	69.565	101.042	67.754	50.296	22.588	48.214	52.564	85.895
D-label	122.721	97.258	39.622	45.407	24.407	19.999	9.044	15.569	12.197	50.994
E-label	39.043	30.565	13.670	13.519	6.172	7.307	2.993	7.471	4.953	12.628
F-label	18.741	10.057	4.651	3.834	1.613	1.964	884	2.983	2.195	6.127
G-label	10.128	6.002	1.491	2.416	994	954	375	1.506	977	2.443
Onbekend	48.773	22.626	15.308	9.704	8.088	9.474	9.165	11.239	12.111	7.248

Bron: RDC, RAI Vereniging

2.12 Personenautoregistraties naar soort eigenaar

	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Totaal	505.779	500.098	387.408	482.633	555.846	502.479	416.717	387.569	448.927	382.516
Particulier	215.108	220.300	182.703	237.822	248.472	199.996	166.232	141.283	135.324	129.844
Leasemaatschappij	130.549	128.911	90.623	94.761	128.461	133.652	105.046	109.228	155.839	108.266
Lease RTL	31.777	24.324	25.117	38.471	48.550	31.943	26.704	20.423	28.998	32.451
Voertuigbranche	49.220	48.111	39.632	54.169	65.603	76.592	61.487	64.968	72.785	68.449
Klein zakelijk	32.840	32.570	24.518	26.161	29.515	28.142	26.809	21.824	24.656	15.892
Rental	30.743	28.918	14.441	20.603	23.260	19.141	20.131	19.502	20.111	19.306
Fleet	15.542	16.964	10.374	10.646	11.985	13.013	10.308	10.341	11.214	8.308

Bron: RDC, RAI Vereniging

2.13 Personenautoregistraties naar merk

	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Totaal	482.633	555.846	502.479	416.717	387.569	448.927	382.516
Alfa Romeo	2.738	5.566	3.653	1.817	1.589	1.052	998
Aston Martin	28	31	16	12	11	11	11
Audi	16.039	18.501	20.168	17.686	15.571	17.218	14.697
Bentley	7	13	26	38	41	35	38
BMW	13.794	16.016	18.632	19.004	15.477	19.698	18.736
Cadillac	24	15	15	8	2	12	12
Chevrolet	7.062	9.282	8.715	1.926	164	5	4
Chrysler	268	74	-	5	2	1	-
Citroën	24.908	29.281	25.594	19.438	19.146	20.207	13.076
Dacia	5.402	4.627	2.158	3.000	4.375	3.950	4.216
Daihatsu	2.029	1.003	91	-	2	-	-
Dodge	393	167	8	6	2	1	5
Donkervoort	1	-	-	4	2	5	1
DS	-	-	-	-	-	889	1.089
Ferrari	42	23	31	22	26	29	43
Fiat	27.127	29.340	19.023	13.949	14.423	12.366	10.771
Fisker	-	-	140	48	-	1	-
Ford	39.269	41.030	35.855	31.781	20.777	25.203	21.354
Honda	7.231	4.898	2.968	2.016	1.500	1.299	1.718
Hyundai	18.003	23.483	21.622	11.142	8.232	11.358	12.768
Infiniti	52	42	12	14	29	80	201
Jaguar	427	340	341	402	384	907	1.185
Jeep	262	459	387	166	326	795	628
Kia	15.539	23.221	27.322	23.446	17.289	18.310	18.677
Lada	11	6	3	1	-	-	-
Lamborghini	2	-	2	4	4	7	9
Lancia	450	718	831	461	367	162	109
Land Rover	682	928	1.342	1.287	1.443	1.557	1.622
Landwind	-	12	26	13	6	-	-
Lexus	705	2.826	3.920	1.588	1.849	1.932	871
Lotus	9	7	1	3	4	4	3
Maserati	36	13	1	25	125	62	59
Mazda	5.326	4.727	6.144	5.352	5.500	8.333	8.778
McLaren	-	1	1	-	7	2	13
Mercedes-Benz	11.436	11.305	11.269	10.834	11.850	15.347	15.378
Mini	3.011	3.973	4.040	3.422	3.677	4.877	5.777
Mitsubishi	5.848	6.700	3.583	12.231	12.044	14.451	5.590
Morgan	3	4	3	3	4	2	9
Nissan	11.660	12.031	9.405	6.677	10.825	12.819	12.421
Opel	35.693	41.201	35.546	23.706	23.410	25.445	32.500
Peugeot	39.671	46.026	40.233	30.224	36.919	49.149	28.105
Porsche	617	730	944	849	1.025	2.157	1.158
Quattro	58	54	35	6	-	-	-
Renault	33.699	44.538	43.829	37.180	30.509	35.162	35.031
Rolls-Royce	12	5	1	3	15	7	14
Saab	530	602	55	5	1	1	-
Seat	12.748	18.555	12.657	9.320	11.005	8.540	8.446
Skoda	16.304	20.651	15.565	12.414	20.249	14.886	15.338
Smart	735	877	469	347	463	1.508	1.605
Ssangyong	1	33	25	11	3	25	10
Subaru	904	966	951	701	642	798	728
Suzuki	16.730	16.533	12.518	8.716	8.521	10.226	8.505
Tesla	27	43	26	1.195	1.457	1.801	2.112
Th!Nk	49	25	9	6	-	-	-
Toyota	40.955	35.559	33.778	28.787	20.448	23.602	18.507
Volkswagen	49.304	60.902	60.317	49.901	42.682	56.272	43.758
Volvo	13.537	16.538	16.924	24.440	21.971	25.105	14.461
Overige merken	1.235	1.345	1.249	1.075	1.174	1.256	1.371

Bron: RDC, RAI Vereniging

2.14 Bedrijfsautoregistraties naar merk in 2016

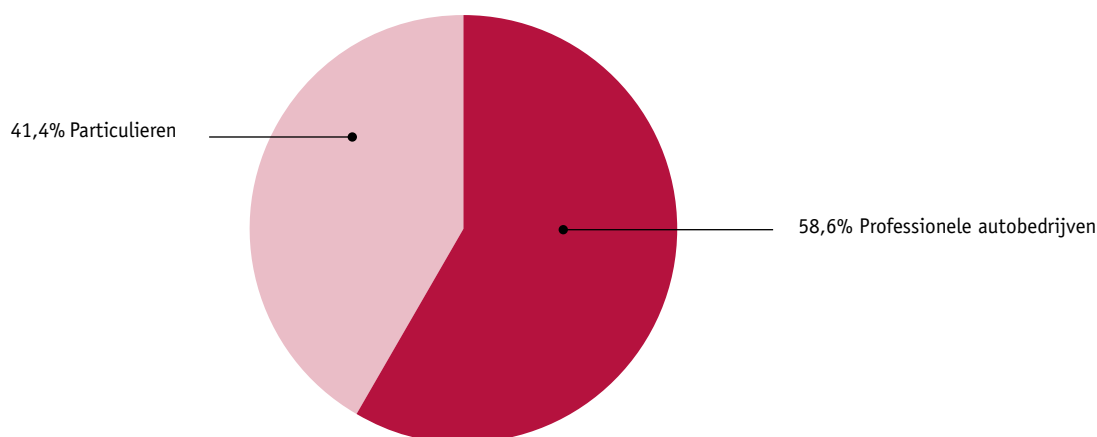
	1- 1.750 kg GVW	1.751- 2.500 kg GVW	2.501- 3.000 kg GVW	3.001- 3.500 kg GVW	3.501- 7.500 kg GVW	7.501- 10.000 kg GVW	10.001- 16.000 kg GVW	> 16.000 kg GVW	Totaal
Totaal	343	24.232	24.741	21.113	601	84	1.059	14.446	86.619
Volkswagen	-	7.154	6.057	2.881	40	-	-	-	16.132
Mercedes-Benz	-	1.742	4.011	5.189	169	33	249	2.162	13.555
Ford	3	3.319	4.338	1.844	8	-	-	-	9.512
Renault	1	1.961	3.265	3.445	40	-	41	325	9.078
Peugeot	147	3.878	1.908	938	-	-	-	-	6.871
Opel	-	1.718	2.447	2.049	4	-	-	-	6.218
DAF	-	-	-	-	39	2	197	4.409	4.647
Fiat	115	1.229	815	980	20	-	-	-	3.159
Citroën	42	1.598	774	525	-	-	-	-	2.939
Volvo	-	-	7	-	1	1	161	2.680	2.850
Scania	-	-	-	-	-	1	5	2.395	2.401
Iveco	-	-	1	1.807	160	14	56	260	2.298
MAN	-	-	-	-	28	12	136	1.555	1.731
Nissan	3	688	59	276	2	-	-	-	1.028
Toyota	-	27	501	166	-	-	-	-	694
Dacia	1	646	-	-	-	-	-	-	647
Dodge	-	-	6	484	4	-	-	-	494
VDL	-	-	-	-	4	-	192	220	416
Isuzu	-	-	208	2	1	-	-	-	211
Jeep	-	83	73	-	-	-	-	-	156
Land Rover	-	6	84	66	-	-	-	-	156
Fuso	-	-	-	106	22	17	-	-	145
Setra	-	-	-	-	-	-	-	141	141
Mitsubishi	-	14	74	15	1	-	-	-	104
Liebherr	-	-	-	-	-	-	-	83	83
Ginaf	-	-	-	-	-	-	8	62	70
Hyundai	-	13	3	48	-	-	-	-	64
Ssangyong	-	7	52	-	-	-	-	-	59
Spierings	-	-	-	-	-	-	-	35	35
Van Hool	-	-	-	-	-	-	-	28	28
Spier	-	-	-	-	24	-	-	-	24
Kässbohrer Transport	-	-	-	-	-	-	-	19	19
Overige merken	31	149	58	292	34	4	14	72	654

Bron: RDC, RAI Vereniging

2.15 Verkoop gebruikte auto's, totaal en top 10 merk en type

	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Totaal	1.888.341	1.831.645	1.794.346	1.790.976	1.850.486	1.945.131
Professionele autobedrijven	1.082.592	1.062.606	1.032.088	1.048.593	1.091.258	1.139.894
Particulieren*	805.749	769.039	762.258	742.383	759.228	805.237

*De particuliere registraties bevatten verkopen tussen eindgebruikers, zonder tussenkomst van een RDW-erkend bedrijf.

Top 10 verkoop gebruikte auto's

Naar merk	2015	2016
Volkswagen	226.318	245.760
Opel	163.474	170.222
Peugeot	150.310	166.422
Renault	147.742	151.551
Ford	135.422	140.934
Toyota	82.160	90.660
Fiat	89.045	88.666
BMW	81.115	85.236
Citroën	81.520	84.418
Mercedes-Benz	74.280	77.172

Naar model	2015	2016
Volkswagen Golf	79.592	83.387
Volkswagen Polo	66.687	70.640
Opel Corsa	57.446	57.923
Opel Astra	45.114	46.370
Peugeot 206	38.892	40.689
Ford Focus	36.889	39.539
BMW 3-serie	37.104	37.286
Renault Clio	34.484	37.258
Ford Fiesta	32.350	34.342
Renault Megane	31.706	31.794

Verkoopcijfers van gebruikte personenauto's naar segment

	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Totaal	1.888.341	1.831.645	1.794.346	1.790.976	1.850.486	1.945.131
Segment A	233.474	256.996	260.193	272.904	292.969	306.561
Segment B	444.723	446.887	447.489	457.389	486.174	507.773
Segment C	443.413	409.357	405.201	397.310	403.658	434.231
Segment D	281.346	262.350	246.693	230.486	224.496	225.809
Segment E	101.697	93.196	89.534	82.867	79.278	79.897
Segment F	15.772	14.334	13.393	12.437	11.384	10.266
Segment G	31.160	28.352	28.128	26.277	24.375	22.950
Segment H	17.194	16.078	17.172	17.323	17.445	16.460
Segment I	1.860	1.774	2.091	2.052	2.030	1.966
Segment J	126.592	126.296	119.978	122.462	128.582	135.842
Segment K	28.553	24.272	21.629	18.819	16.473	16.208
Segment L	39.078	40.627	41.857	45.831	52.975	66.423
Segment M	23.851	23.236	23.521	23.418	23.987	26.301
Segment N	21.583	21.727	25.086	25.846	27.535	29.146
Overig	78.045	66.163	52.381	55.555	59.125	65.298

Voor een korte omschrijving van de segmenten zie tabel 1.4, pagina 7.

Bron: RDC, BOVAG

2.16 Invoer en uitvoer van personenauto's

	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Individuele import*	90.421	80.188	98.849	119.982	152.548	179.314
Export	273.653	324.198	278.278	246.095	240.883	233.692

*Individuele import is import buiten de officiële importeurs om.

Individuele import personenauto's naar bouwjaar

	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Totaal	90.421	80.188	98.849	119.982	152.548	179.314
2016	-	-	-	-	-	10.967
2015	-	-	-	-	13.161	30.773
2014	-	-	-	9.087	23.485	14.415
2013	-	-	9.321	18.816	13.513	13.543
2012	-	8.289	19.677	12.994	13.003	16.058
2011	9.566	13.697	11.906	11.307	14.731	14.931
2010	11.886	6.564	8.662	11.309	11.797	11.870
2009	6.618	5.428	7.872	9.382	11.210	13.225
2008	6.183	5.262	6.409	7.373	8.704	9.618
2007	6.154	4.515	5.399	6.696	7.536	8.559
2006	5.015	3.761	5.180	6.143	7.421	7.723
2005	4.133	3.298	4.065	5.193	5.629	5.830
2004	3.748	2.944	3.345	3.901	4.197	3.977
2003	3.376	2.560	2.496	3.156	3.126	3.138
2002	3.237	2.311	2.083	2.419	2.476	2.361
2001	2.534	1.766	1.573	1.869	1.787	2.267
2000	2.050	1.376	1.274	1.344	1.935	1.619
1999	1.445	1.046	948	1.406	1.307	1.102
1998	975	741	952	896	954	713
1997	676	752	630	580	574	502
1996	744	540	430	421	389	346
1995	568	382	333	298	315	286
1994	381	301	251	231	226	251
1993	356	276	198	191	184	195
1992	349	295	234	213	189	222
1991	323	242	230	227	237	266
1990	230	217	152	159	167	188
< 1990	19.874	13.625	5.229	4.371	4.295	4.369

Bron: RDC, BOVAG

Individuele import personenauto's naar brandstofsoort

	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Totaal	90.421	80.188	98.849	119.982	152.548	179.314
Benzine	54.960	46.739	63.351	81.500	104.614	124.489
Diesel	32.510	30.984	32.139	34.735	40.358	45.442
Hybride	1.448	1.122	2.467	2.543	5.986	7.777
LPG	1.068	926	641	743	811	913
Elektrisch	345	118	107	257	370	299
Aardgas	63	270	102	138	303	265
Biobrandstof	27	29	40	62	102	124
Waterstof	-	-	2	4	4	5

Bron: RDC, BOVAG

2.16 Invoer en uitvoer van personenauto's (vervolg)

Top 25 individueel geïmporteerde auto's naar model

	2012	2013	2014	2015	2016
1 Volkswagen Golf	2.237	2.732	4.541	6.360	8.258
2 Volkswagen Polo	1.534	2.458	3.202	5.063	6.102
3 Toyota Yaris	313	1.042	1.867	2.754	3.443
4 Opel Corsa	768	1.600	2.411	2.886	3.134
5 Mercedes-Benz C-Klasse	1.335	1.630	1.290	2.491	2.932
6 Renault Clio	302	705	1.660	3.097	2.872
7 Toyota Aygo	1.011	2.018	2.162	2.404	2.866
8 BMW 3-Serie	1.580	1.961	2.233	2.492	2.864
9 Fiat 500	1.512	2.107	1.996	2.291	2.864
10 Citroën C1	904	1.674	1.789	2.196	2.606
11 Ford Focus	507	1.509	1.681	1.976	2.343
12 Audi A3	603	716	972	1.906	2.292
13 Ford Fiesta	363	974	1.453	2.036	2.285
14 Volkswagen Passat	792	713	721	1.699	2.283
15 Mini	1.368	1.475	1.721	1.867	2.241
16 BMW 1-Serie	500	710	1.056	1.536	2.060
17 Opel Astra	531	993	1.420	1.720	1.943
18 Peugeot 107	954	1.527	1.516	1.714	1.897
19 Nissan Qashqai	336	519	647	1.254	1.856
20 BMW 5-Serie	1752	1.528	1.787	1.882	1.747
21 Renault Captur	-	36	244	989	1.716
22 Suzuki Swift	452	823	1.191	1.408	1.607
23 Volvo V60	265	1.155	869	1.632	1.571
24 Mercedes-Benz A-Klasse	661	916	1.184	1.311	1.551
25 Volvo V70	747	849	933	1.427	1.493

Bron: RDC, BOVAG

Export personenauto's naar bouwjaar

	2012	2013	2014	2015	2016
Totaal	324.198	278.278	246.095	240.883	233.629
2016	-	-	-	-	5.747
2015	-	-	-	5.669	1.822
2014	-	-	6.746	2.160	1.961
2013	-	4.810	1.975	2.268	7.877
2012	1.876	2.379	3.582	13.812	22.908
2011	2.041	4.031	14.451	22.693	14.270
2010	3.750	12.527	19.308	10.583	5.587
2009	15.436	22.574	11.733	4.935	4.911
2008	36.993	17.326	8.199	7.004	8.082
2007	22.898	9.444	8.823	9.193	10.066
2006	7.710	8.418	10.727	13.358	15.690
2005	9.239	11.049	13.039	15.543	16.650
2004	11.882	13.615	14.280	15.487	16.044
2003	15.302	15.820	14.746	15.512	15.239
2002	18.678	17.377	14.817	15.205	14.600
2001	23.045	19.299	16.063	15.628	13.999
2000	25.404	20.847	15.493	13.944	12.184
1999	25.724	20.733	14.171	12.147	10.471
1998	22.293	16.311	10.378	8.509	6.909
1997	18.060	12.185	7.464	5.898	4.191
1996	15.346	9.522	5.371	4.361	2.834
1995	11.764	7.062	4.100	3.154	2.230
1994	9.580	5.472	3.158	2.454	1.577
1993	6.767	3.707	2.191	1.711	1.195
1992	5.389	3.315	2.073	1.631	1.297
1991	3.497	2.281	1.565	1.427	1.266
1990	2.294	1.596	1.194	1.306	935
< 1990	9.230	16.578	20.448	15.291	13.087

Bron: RDC, BOVAG

2.16 Invoer en uitvoer van personenauto's (vervolg)

Top 25 geëxporteerde personenauto's naar model

	2012	2013	2014	2015	2016
1 Volkswagen Golf	14.528	12.424	11.492	11.276	10.604
2 Volkswagen Passat	12.009	10.411	9.694	9.602	8.685
3 Opel Astra	18.900	13.810	9.423	7.832	7.250
4 Renault Megane	5.710	4.790	4.440	5.309	6.195
5 Ford Focus	5.441	4.513	4.324	4.957	5.933
6 BMW 3-Serie	6.208	5.250	5.218	5.917	5.911
7 Audi A4	5.391	5.212	5.306	5.659	5.799
8 Peugeot 307	4.173	3.876	3.933	4.456	4.432
9 Opel Zafira	6.015	5.068	4.364	4.180	4.293
10 Skoda Octavia	3.631	3.007	3.560	3.654	3.500
11 Peugeot 508	29	158	1.221	3.218	3.489
12 Mercedes-Benz C-Klasse	5.745	4.810	3.968	3.603	3.338
13 Toyota Corolla	5.293	4.537	3.969	3.946	3.285
14 BMW 5-Serie	4.203	3.942	3.710	3.567	3.272
15 Ford Mondeo	6.326	4.904	3.472	3.107	3.231
16 Toyota Avensis	5.682	4.644	4.112	3.554	3.199
17 Audi A6	3.250	3.449	3.223	3.027	3.143
18 Renault Scenic	3.552	2.920	2.479	2.783	3.109
19 Audi A3	2.349	2.525	2.339	2.355	2.561
20 Renault Laguna	5.086	3.937	2.918	2.691	2.530
21 Mercedes-Benz E-Klasse	3.980	3.518	2.792	2.682	2.418
22 Volkswagen Touran	2.002	1.768	1.877	2.048	2.282
23 Opel Vectra	6.504	4.547	3.035	2.370	2.172
24 Volkswagen Polo	2.263	1.404	1.478	1.633	1.856
25 Citroën C5	2.821	2.867	2.220	1.956	1.833

Bron: RDC, BOVAG

Export personenauto's naar brandstof

	2012	2013	2014	2015	2016
Totaal	324.198	278.278	246.095	240.883	233.629
Diesel	167.525	136.465	108.411	104.045	116.709
Benzine	138.285	124.034	120.526	121.083	101.037
LPG	13.140	11.183	10.397	9.561	9.026
Hybride	5.130	6.061	5.567	4.896	6.037
Elektrisch	68	424	953	1.064	556
Aardgas	37	91	204	194	237
Biobrandstof	13	20	37	40	27

Bron: RDC, BOVAG

2.17 Kengetallen autoleasing

Nederlandse autoleasepark, naar voertuigsoort

	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Aantal leasevoertuigen	709.900	713.200	717.500	720.000	755.000	798.000
Personenauto's	562.300	577.400	585.700	579.000	614.700	646.200
Bestelwagens	147.600	135.800	131.800	141.000	140.300	151.800

Bron: RDC, VNA (Vereniging van Nederlandse Autoleasemaatschappijen)

Gemiddelde cataloguswaarde (incl. BTW en BPM) van lease personenauto's

2016	€ 31.706	2011	€ 28.537
2015	€ 33.250	2010	€ 29.192
2014	€ 31.203	2009	€ 31.190
2013	€ 32.878	2008	€ 31.476
2012	€ 30.839	2007	€ 31.572

Bron: RDC, BOVAG

2.17 Kengetallen autoleasing (vervolg)

Personenauto leasepark naar leaseconstructie*

	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Totaal contracten**	504.400	494.200	498.800	507.800	516.800	528.500	568.900	592.000
Operationele leasing	449.600	440.600	442.600	449.400	450.800	461.800	494.300	527.800
Financiële leasing	28.800	28.600	30.700	33.200	35.600	33.400	37.800	28.200
Wagenparkbeheer	26.000	25.000	25.500	25.200	30.400	33.300	36.800	35.900

* Per 31 december betreffende jaar.

** VNA-leasepark.

Bron: VNA (Vereniging van Nederlandse Autoleasemaatschappijen)

Top 10 nieuw verkochte lease-auto's naar type (excl. RTL)

	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
1 Volkswagen Passat	4.636	6.694	4.728	948	841	7.491	4.778
2 Volkswagen Golf	6.216	6.414	4.364	5.672	7.677	9.514	4.459
3 Opel Astra	2.094	3.991	2.304	943	668	923	4.380
4 Skoda Octavia	3.500	4.098	3.258	2.928	9.779	4.012	3.397
5 Volkswagen Polo	4.881	8.410	6.092	2.945	2.975	4.894	3.271
6 Renault Clio	592	971	771	4.114	5.968	8.867	3.057
7 BMW 3-serie	2.163	2.509	3.539	4.565	1.929	2.095	3.027
8 Audi A3	2.642	2.619	2.086	2.983	3.844	5.473	2.537
9 Opel Karl	-	-	-	-	-	442	2.536
10 Volkswagen Up!	-	-	1.966	3.342	2.193	2.903	2.514

Bron: RDC, BOVAG

Verkoop nieuwe lease-auto's naar segment (excl. RTL)

	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Totaal	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%
Segment A (bijv. Toyota Aygo)	5,6%	5,8%	6,1%	8,2%	9,3%	7,9%	15,1%
Segment B (bijv. Peugeot 208)	14,0%	21,0%	17,2%	14,6%	14,6%	17,2%	17,6%
Segment C (bijv. Ford Focus)	34,5%	28,7%	34,0%	41,4%	38,1%	39,3%	27,9%
Segment D (bijv. VW Passat)	25,8%	26,0%	25,7%	20,5%	21,7%	19,7%	22,0%
Segment E (bijv. Audi A6)	5,0%	4,5%	3,8%	3,5%	3,5%	3,0%	3,1%
Segment J (bijv. Opel Zafira)	7,6%	6,6%	6,7%	5,3%	4,5%	4,4%	4,2%
Segment L (bijv. BMW X1)	3,4%	3,6%	3,1%	4,2%	6,0%	6,0%	6,2%
Overig	4,1%	3,8%	3,4%	2,3%	2,3%	2,5%	3,9%

Bron: RDC, BOVAG

2.18 Kengetallen autoverhuur

Verkoop nieuwe personenauto's aan verhuurbedrijven

	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Totaal	23.260	19.141	20.131	19.502	20.112	19.306

Bron: RDC, BOVAG

Gemiddelde aanschafprijs van nieuwe verkochte personenauto's aan verhuurbedrijven

	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Totaal	€ 24.577	€ 26.122	€ 26.995	€ 26.166	€ 25.802	€ 26.896

Bron: RDC, BOVAG

2.18 Kengetallen autoverhuur (vervolg)

Top 10 verkoop nieuwe personenauto's aan verhuurbedrijven naar model

	2012	2013	2014	2015	2016
1 Renault Clio	298	737	816	1.120	1.003
2 Renault Captur	-	49	331	485	768
3 Ford Focus	826	871	778	822	675
4 Opel Astra	1.412	693	471	449	672
5 Volkswagen Golf	750	997	1.038	834	660
6 Volkswagen Up!	193	254	299	492	617
7 Ford Fiesta	529	539	541	872	603
8 Opel Corsa	643	454	400	476	560
9 Smart ForFour	-	-	-	83	521
10 Peugeot 208	116	474	381	670	507

Verkoop nieuwe personenauto's aan verhuurbedrijven naar segment

	2012	2013	2014	2015	2016
Totaal	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%
Segment A (bijv. Toyota Aygo)	12,9%	11,5%	13,8%	14,0%	13,1%
Segment B (bijv. Peugeot 208)	23,6%	25,3%	25,2%	27,5%	27,1%
Segment C (bijv. Ford Focus)	32,2%	35,0%	30,5%	33,4%	26,5%
Segment D (bijv. VW Passat)	12,4%	9,9%	10,7%	7,0%	8,9%
Segment E (bijv. Audi A6)	3,0%	2,9%	3,0%	1,5%	1,6%
Segment J (bijv. Opel Zafira)	8,8%	9,2%	7,7%	6,5%	6,8%
Segment L (bijv. Nissan Qashqai)	2,7%	3,6%	6,1%	7,3%	11,2%
Overig	4,4%	2,6%	3,0%	3,0%	4,7%

Bron: RDC, BOVAG

2.19 Registraties aanhangwagens naar opbouw

	Lichte aanhangwagens						Zware aanhangwagens					
	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Totaal	18.209	15.235	14.029	15.705	17.297	18.797	8.526	8.400	8.817	10.921	13.359	13.314
Opbouw												
Bouw voertuig	1.804	1.442	1.426	1.770	2.081	2.311	213	180	210	251	262	320
Brandweervoertuig	3	4	4	1	-	-	-	-	2	-	1	-
Geconditioneerd vervoer	31	21	31	35	26	20	1.893	1.520	1.755	1.956	2.438	2.706
Gesloten opbouw	1.699	1.666	1.518	1.705	2.210	2.459	947	996	1.572	1.357	1.249	1.664
Kraan-/takel-/bergingsvoertuig	3	-	-	5	4	3	-	-	1	-	-	1
Open/huif opbouw	8.863	7.355	6.506	6.731	6.165	4.995	3.575	3.612	3.431	4.813	6.291	5.287
Reinigingsvoertuig	12	14	21	13	16	30	-	-	3	3	-	3
Tankwagen	8	3	6	17	8	3	337	348	375	498	652	521
Vervoer voertuigen	603	575	623	753	987	1.023	320	341	173	228	226	280
Vervoer boten	1.480	1.186	1.013	1.081	1.121	1.020	-	2	1	1	1	1
Container carrier	20	45	38	66	45	40	1.015	1.202	939	1.448	1.722	1.887
Veewagen	2.046	1.512	1.340	1.509	1.611	1.845	54	39	39	26	51	51
Dieplader	-	-	-	1	-	7	-	-	49	48	71	62
Overig/Onbekend	1.637	1.412	1.503	2.018	3.023	5.041	172	160	267	292	395	531

Bron: RDC, RAI Vereniging

2.20 Afgegeven registratiebewijzen voor lichte aanhangwagens < 3.500 kg naar merk*

	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Totaal	18.209	15.235	14.029	15.705	17.297	18.797
Hapert	3.811	3.047	2.908	3.131	3.313	3.169
Saris	1.349	1.221	1.417	1.720	2.044	2.210
Anssems	2.077	1.734	1.429	1.231	1.647	2.109
Henra	1.032	1.068	971	1.191	1.357	1.668
Ifor Williams Traile	814	648	663	677	752	927
Hulco	519	586	570	646	780	910
Humbaur	719	717	582	677	713	819
Eduard	742	439	456	534	601	625
Atec	1.005	722	461	449	495	470
Vlemmix	428	416	317	353	350	389
Pega	325	305	267	364	360	361
Bockmann	474	347	328	344	379	336
Proline	-	-	-	105	235	315
Cheval Liberte	60	50	89	243	313	311
Brian James Trailers	176	121	176	163	211	246
Kalf	521	340	234	227	202	207
Sirius	-	-	1	116	162	202
Peters	137	159	137	152	156	130
Freewheel	142	85	99	102	105	121
Weijer	116	109	96	122	112	111
Twins	-	-	5	39	74	104
Trime	-	-	-	-	-	100
Overige merken	3.762	3.121	2.823	3.119	2.936	2.957

*Opgenomen zijn alleen merken vanaf 100 eenheden geregistreerd in 2016.

Bron: RDC, RAI Vereniging

2.21 Afgegeven registratiebewijzen voor zware aanhangwagens > 3.500 kg naar merk*

	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Totaal	8.526	8.400	8.817	10.921	13.359	13.314
Krone	1.368	1.592	2.374	3.098	4.032	3.261
Schmitz Cargobull	1.388	1.484	1.806	2.580	2.931	2.996
Pacton	28	55	224	381	612	680
D-Tec	131	167	98	286	404	545
Kogel	15	122	213	251	201	520
Van Hool	328	235	393	425	484	467
Broshuis	208	220	274	245	239	284
LAG	705	598	407	265	555	282
Knapen	117	135	194	197	204	189
GS	169	153	139	165	167	186
Draco	138	112	135	126	140	176
Nooteboom	148	170	128	161	134	176
Veldhuizen	299	231	148	137	159	168
Groenewegen	192	104	83	109	172	151
Kassbohrer	1	16	29	68	76	139
Talson	48	55	50	80	117	129
HTF	142	96	156	102	147	123
Stas	83	64	60	76	91	112
Tracon	-	-	3	42	66	101
Web Trailer	93	96	76	82	150	101
Jumbo	82	72	51	67	86	100
System Trailers	105	73	61	90	75	92
Kraker	46	36	43	75	83	87
Floor	9	109	12	15	17	86
Chereau	56	61	64	52	65	82
Van Eck	149	50	48	43	41	81
Hertoghs	77	76	66	116	83	79
Trias	42	32	31	43	40	67
Burg	63	141	39	64	43	61
Burgers	18	23	57	78	86	60
Bulthuis	28	27	45	46	41	58
Lamberet	21	27	28	39	54	55
Welgro	62	43	67	52	47	52
KWB	15	20	17	14	39	51
Magyar	19	10	9	27	40	50
Renders Has	-	-	-	-	16	50
Overige merken	2.133	1.895	1.189	1.224	1.422	1.417

*Opgenomen zijn alleen merken vanaf 50 eenheden geregistreerd in 2016.

Bron: RDC, RAI Vereniging

3.1 Assemblage en fabricage van motorvoertuigen

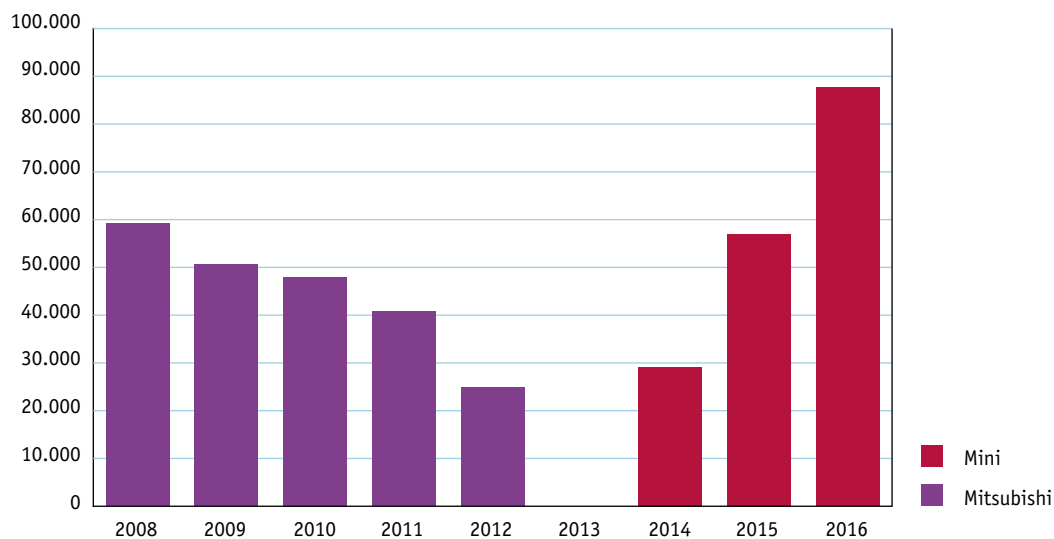
	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Personenauto's									
Totaal	59.223	50.620	48.025	40.772	24.895	-	29.196	57.019	87.609
w.v.									
Mitsubishi	59.223	50.620	48.025	40.772	24.895	-	-	-	-
Mini	-	-	-	-	-	-	29.196	57.019	87.609
Vrachtauto's									
Totaal	71.326	24.490	44.764	30.944	29.293	28.391	-	-	-
w.v.									
DAF*	39.751	13.609	22.168	-	-	-	-	-	-
Ginaf*	275	151	78	55	83	130	-	-	-
Scania*	30.000	9.783	21.715	29.906	28.000	27.000	-	-	-
Terberg*	1.300	947	803	983	1.210	1.261	1.425	1.463	-
Autobussen									
Totaal	1.945	1.641	1.343	1.435	1.461	792	807	1.021	1.192
w.v.									
VDL Bus & Coach***	-	-	-	-	-	792	807	-	-
VDL Bus Valkenswaard**	659	403	399	474	465	-	-	-	-
VDL Bus Chassis**	1.286	1.238	944	961	996	-	-	-	-

* Geen gegevens beschikbaar.

** Geen separate opgave meer.

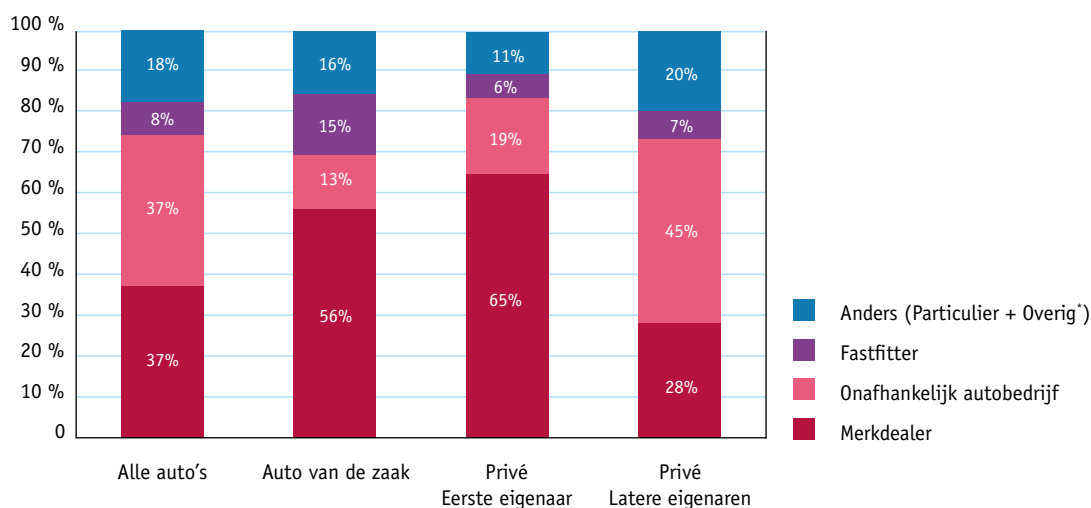
*** Betreft complete bussen.

Assemblage en fabricage van personenauto's

Bron: RAI Vereniging

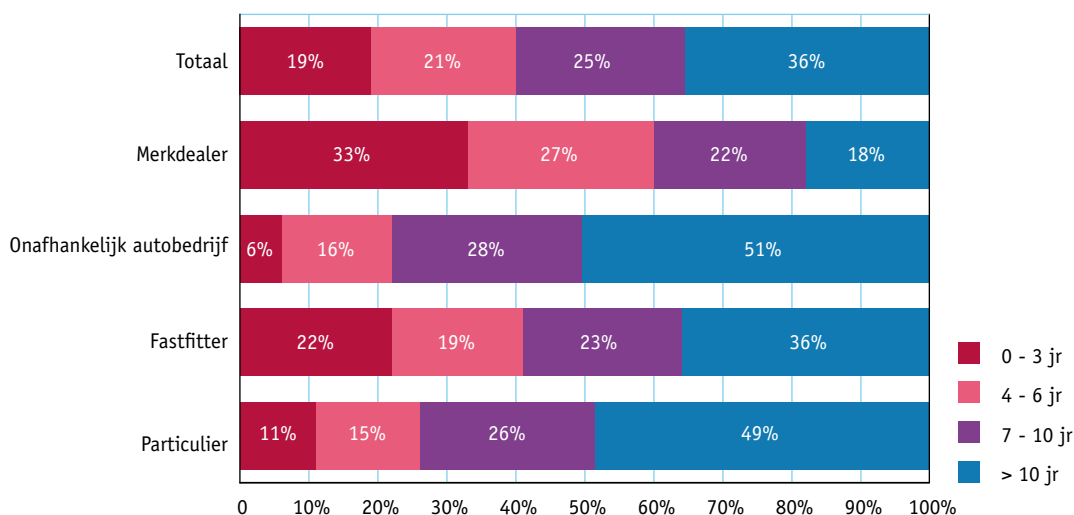
4.1 Onderhoud- en reparatieadres van personenauto's (2016)

*Overig (schade-/ruitherstel, buitenland en onbekend).

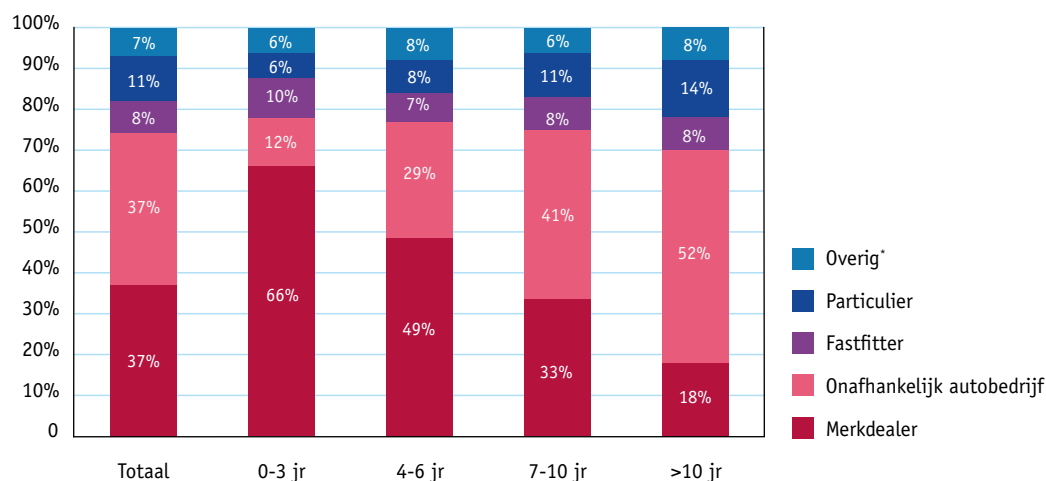
Bron: GfK, bewerking BOVAG

4.2 Type reparatiebedrijf naar leeftijd auto (2016)

Bron: GfK, bewerking BOVAG

4.3 Verdeling leeftijd auto's naar type reparatiebedrijf (2016)

*Overig (schade-/ruitherstel, buitenland en onbekend).

Bron: GfK, bewerking BOVAG

5.1 Aantal autobedrijven (leden BOVAG, inclusief filialen)

Per 1 januari	Totaal	w.v. dealers
1975	6.590	3.900
1980	7.075	4.000
1985	7.010	4.000
1990	7.450	4.500
1995	7.295	3.935
1996	7.180	3.890
1997	7.145	3.880
1998	6.990	3.450
1999	6.975	3.370
2000	6.790	3.330
2001	6.185	3.270
2002	6.015	3.130
2003	6.145	3.035
2004	6.253	3.029

Per 1 januari	Totaal	w.v. dealers
2005	6.235	2.956
2006	6.332	2.971
2007	6.258	2.890
2008	6.206	2.838
2009	6.052	2.693
2010	5.891	2.558
2011	5.907	2.556
2012	5.867	2.518
2013	5.810	2.460
2014	5.647	2.349
2015	5.426	2.190
2016	5.344	2.120
2017	5.320	2.081

Bron: BOVAG

5.2 Geschatte omzet (exclusief BTW) mobiliteitsbranche

In miljarden euro's	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Totaal	81,2	75,9	72,5	66,8	72,2	72,1
Autobedrijven	50,2	45,0	42,4	38,9	44,2	44,4
Truckdealerbedrijven	5,1	4,6	4,7	4,6	5,4	6,0
Tweewielerbedrijven	1,8	1,6	1,6	1,6	1,6	1,7
Autoverhuurbedrijven	0,8	0,8	0,9	0,8	0,8	0,8
Verkeersopleidingen	1,1	1,2	1,2	1,1	1,0	1,1
Caravan- en Aanhangwagenbedrijven	1,0	0,9	0,9	0,9	0,9	0,9
Motorenrevisiebedrijven	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5
Tankstations	20,0	20,7	19,7	17,8	17,2	16,1
Autowasbedrijven	0,6	0,6	0,6	0,6	0,6	0,6

Bron: BOVAG

5.3 Werkgelegenheid in de mobiliteitsbranche

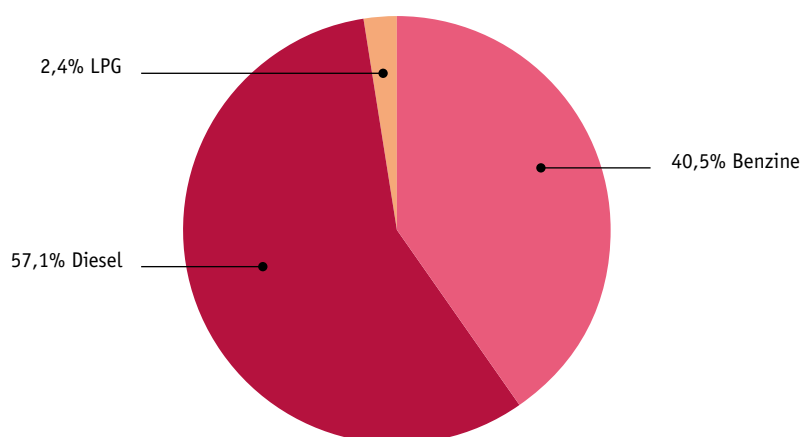
Aantal per 1 januari	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Totaal werknemers	96.040	96.770	91.782	89.769	87.076	88.773
Totaal werkgevers	11.800	11.750	11.700	11.500	11.550	11.500
Autobedrijven	58.100	58.500	54.708	52.307	50.841	52.271
Truckdealerbedrijven	8.100	8.200	7.957	8.246	7.163	7.296
Tweewielerbedrijven	8.330	8.420	8.176	8.354	8.654	9.327
Autoverhuurbedrijven	1.550	1.570	1.466	1.606	1.546	1.541
Bergingsbedrijven	710	680	620	598	587	601
Caravanbedrijven/Aanhangwagenbedrijven	1.210	1.240	1.191	1.161	1.129	1.169
Motorenrevisiebedrijven	520	500	484	497	506	518
Tankstations/Autowasbedrijven	17.520	17.660	17.180	17.000	16.650	16.050

Bron: OOMT, BOVAG

6.1 Afleveringen motorbrandstoffen op de binnenlandse markt

(in miljoenen liters)	Benzine				Diesel	LPG	Totaal
	Totaal	Euro 95	Super ongelood 98	Gelood			
1985	4.567	-	-	4.567	3.166	1.516	9.249
1986	4.664	-	-	4.664	3.554	1.540	9.758
1987	4.554	954	-	3.600	3.674	1.490	9.718
1988	4.482	1.183	-	3.299	4.051	1.545	10.078
1989	4.568	1.733	-	2.836	4.302	1.686	10.556
1990	4.584	1.806	459	2.320	6.542	1.699	12.825
1991	4.610	2.085	676	1.849	6.815	1.663	13.088
1992	4.791	2.668	720	1.403	7.235	1.629	13.655
1993	5.060	3.003	810	1.246	7.319	1.578	13.957
1994	5.188	3.413	771	1.004	6.955	1.493	13.636
1995	5.339	3.681	797	861	7.003	1.486	13.828
1996	4.914	4.124	790	-	7.361	1.467	13.742
1997	5.036	4.334	702	-	7.426	1.400	13.862
1998	5.223	4.576	647	-	7.656	1.346	14.225
1999	5.322	4.724	597	-	7.822	1.199	14.343
2000	5.260	4.778	482	-	8.057	1.044	14.361
2001	5.444	5.023	421	-	8.151	969	14.564
2002	5.522	5.134	388	-	8.307	937	14.766
2003	5.560	5.223	337	-	8.568	819	14.947
2004	5.514	5.225	289	-	8.769	813	15.096
2005	5.471	5.245	226	-	8.999	776	15.246
2006	5.561	5.349	212	-	9.297	746	15.604
2007	5.578	5.417	161	-	9.395	629	15.602
2008	5.565	5.430	136	-	9.465	637	15.667
2009	5.561	5.463	98	-	8.855	635	15.051
2010	5.558	5.489	69	-	8.872	594	15.024
2011	5.646	5.585	62	-	8.971	536	15.153
2012	5.386	5.338	48	-	8.700	527	14.613
2013	5.246	5.200	45	-	8.093	494	13.833
2014	5.105	5.045	60	-	7.586	382	13.073
2015	5.193	5.130	62	-	7.600	340	13.133
2016	5.318	5.249	69	-	7.498	321	13.137

Marktaandelen motorbrandstoffen afleveringen op de binnenlandse markt in % in 2016

Bron: CBS

6.2 Biobrandstoffen voor het wegverkeer

Energiebronnen		2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Biobrandstoffen wegverkeer totaal	mln kg	384	367	473	315	426	431	414	478	422
Biobenzine	mln kg	132	163	215	208	231	193	194	199	220
Biodiesel	mln kg	253	203	259	107	195	238	220	279	202

Bron: CBS

6.3 Aantal en marktaandelen Nederlandse tankstations

	Per mei 2015		Per mei 2016		Per mei 2017	
	Aantal stations*	Marktaandeel (%)**	Aantal stations*	Marktaandeel (%)**	Aantal stations*	Marktaandeel (%)**
Totaal	4.198	100,0%	4.184	100,0%	4.164	100,0%
Shell	454	20,3%	438	20,0%	426	19,5%
BP	274	9,6%	259	9,3%	253	9,0%
Esso	287	9,0%	268	8,7%	232	8,3%
Total	293	7,9%	275	7,6%	262	7,4%
Texaco	357	7,6%	346	7,3%	320	7,0%
Tango	177	6,3%	183	6,5%	188	6,6%
Tinq	295	5,2%	299	5,3%	310	5,3%
Firezone	132	2,4%	135	2,6%	154	3,1%
Shell Express	69	2,5%	71	2,7%	72	2,7%
Avia	167	2,7%	156	2,5%	153	2,5%
BP Express	68	2,0%	72	2,1%	74	2,2%
Avia Xpress	108	1,3%	130	1,5%	144	1,7%
Esso Express	28	1,0%	42	1,2%	72	1,6%
Gulf	90	1,7%	84	1,6%	81	1,5%
De Haan	52	1,4%	58	1,6%	52	1,5%
Tamoil Express	85	1,1%	87	1,1%	108	1,4%
Argos Oil	64	1,2%	69	1,3%	68	1,4%
Lukoil	26	0,7%	34	0,8%	47	1,3%
Total Express	25	0,5%	40	0,8%	46	0,9%
Tamoil	70	1,4%	67	1,2%	46	0,8%
Amigo	51	0,7%	57	0,8%	57	0,8%
Berkman	34	0,6%	37	0,7%	39	0,7%
Overig	992	13,1%	977	12,8%	999	12,8%

*Zowel de open als 'under development' stations zijn meegenomen in telling.

**Marktaandeel is gebaseerd op alleen personenauto volume (schatting).

Bron: Petrolview

Aantal tankstations en vulpunten alternatieve brandstoffen

	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Tankstations	4.206	4.215	4.216	4.199	4.198	4.184	4.164
Laadpalen	1.826	3.611	5.750	11.860	14.152	21.010	28.414
Snellaadpalen	15	63	100	254	363	472	665
CNG (Gecomprimeerd aardgas)	97	108	134	136	136	140	158
LNG (Vloeibaar aardgas)	1	1	4	4	4	3	16
Waterstof	-	1	2	3	3	3	3

Cijfers per mei van elk jaar.

Bron: Petrolview, Rijksdienst voor Ondernemend Nederland

6.4 Prijzen van motorbrandstoffen sinds 1971

In eurocent/liter				In eurocent/liter			
Datum	Super	Diesel	LPG	Datum	Euro loodvrij	Diesel	LPG
01-07-1971	30,77	10,39	12,25	28-04-1993**	81,05	57,99	25,37
01-07-1972	31,31	9,57	-	27-05-1994	85,76	60,17	25,37
01-10-1972	31,76	9,85	-	02-06-1995	87,13	59,90	26,73
01-01-1973*	33,85	16,80	12,84	31-05-1996	91,21	63,26	27,64
01-07-1973	36,17	18,47	13,43	01-07-1997	98,47	68,34	28,09
01-03-1974	44,47	23,91	17,38	01-07-1998	98,92	67,43	28,09
01-06-1975	46,01	22,87	-	01-07-1999	96,66	66,12	32,31
06-07-1976	51,10	25,96	19,69	01-07-2000	119,03	78,10	37,39
03-12-1977	48,55	26,05	-	01-07-2001**	125,70	84,72	44,56
02-09-1978	50,37	25,82	20,24	01-07-2002	114,50	77,30	39,00
01-12-1979	57,72	39,30	22,46	01-07-2003	113,50	75,83	39,12
01-12-1980	68,88	46,92	28,77	01-07-2004	125,87	86,92	44,34
01-07-1981	77,51	50,73	34,90	01-07-2005	133,92	102,56	45,82
01-07-1982	82,41	53,46	32,85	01-07-06	145,90	108,60	50,30
01-07-1983	85,58	51,55	35,35	01-07-07	145,10	105,70	52,60
01-01-1984**	84,31	51,55	35,67	01-07-08	163,30	142,80	66,30
09-06-1984	85,22	54,45	33,26	01-07-09	140,00	103,80	50,80
09-05-1985	68,07	39,25	21,78	01-07-10	152,20	119,60	62,70
01-10-1986**	60,63	29,90	18,38	01-07-11	161,80	131,60	67,50
01-05-1987	73,06	36,57	19,51	01-07-12	169,60	136,60	67,80
11-04-1988	70,34	37,57	17,70	01-07-13**	172,80	139,70	68,50
01-01-1989**	73,97	38,48	21,28	01-07-14	177,60	144,90	76,30
13-04-1989	76,69	41,66	22,19	01-07-15	165,40	129,50	60,70
04-04-1990	76,69	46,01	21,74	01-07-15	151,70	116,80	57,10
20-12-1991	80,77	51,10	24,46	01-07-16	150,10	115,00	57,00
13-05-1992	84,86	52,37	24,00				

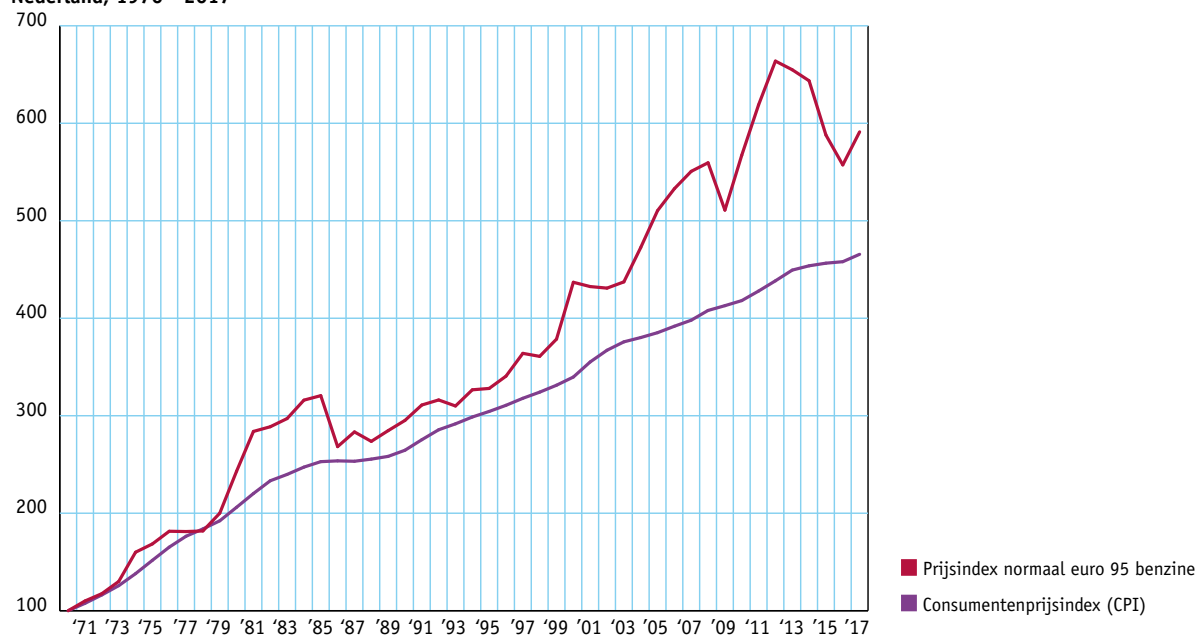
* Dieseltoloeslag vervallen voor taxi's, bedrijfsauto's en autobussen.

**Aanpassingen BTW percentage.

Bron: ANWB, Shell

6.5 Ontwikkeling index benzineprijs versus index consumentenprijzen

Nederland, 1970 - 2017*

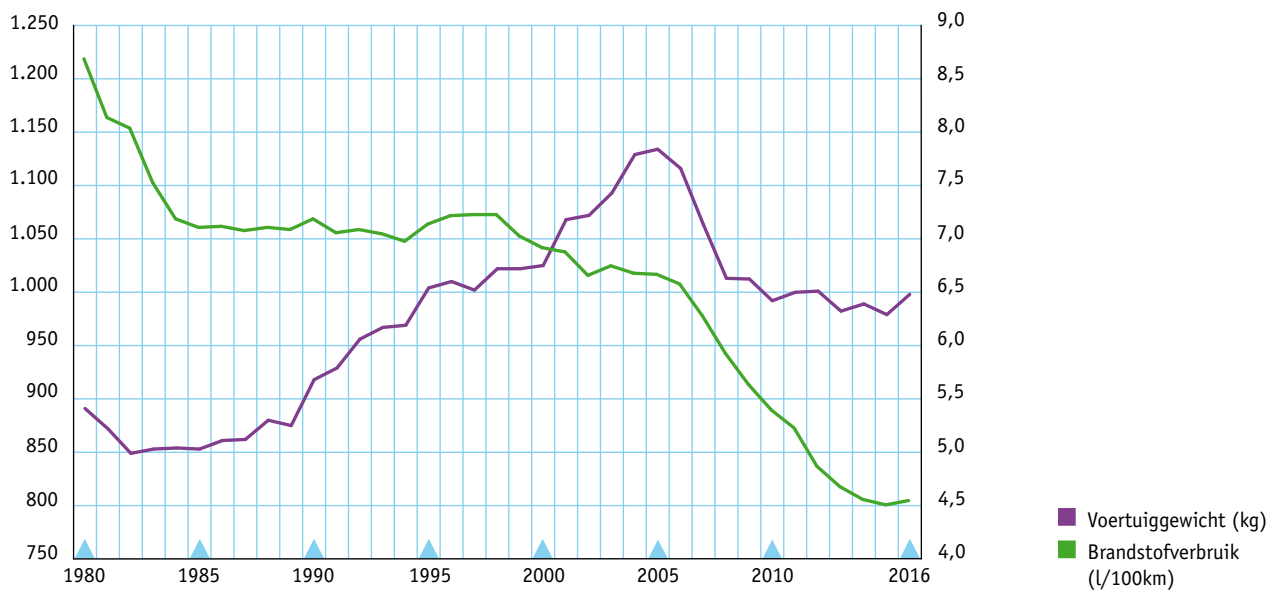

*Benzineprijs: t/m mei 2017

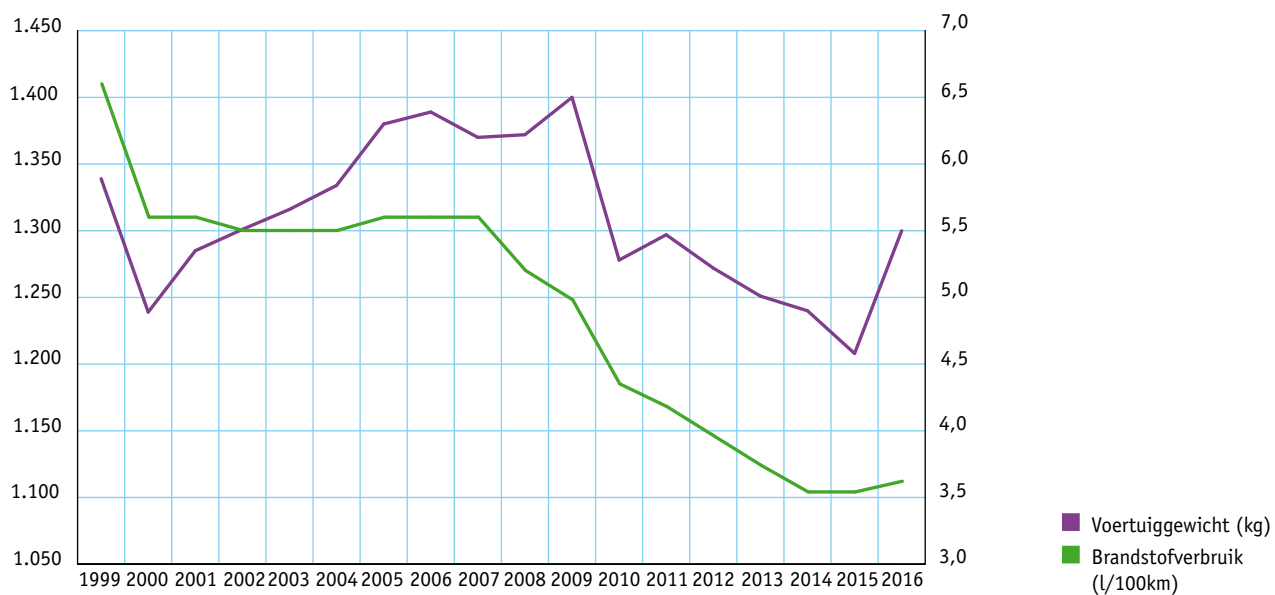
Bron: CBS, bewerking BOVAG

6.6 Ontwikkeling gemiddeld brandstofverbruik en voertuiggewicht

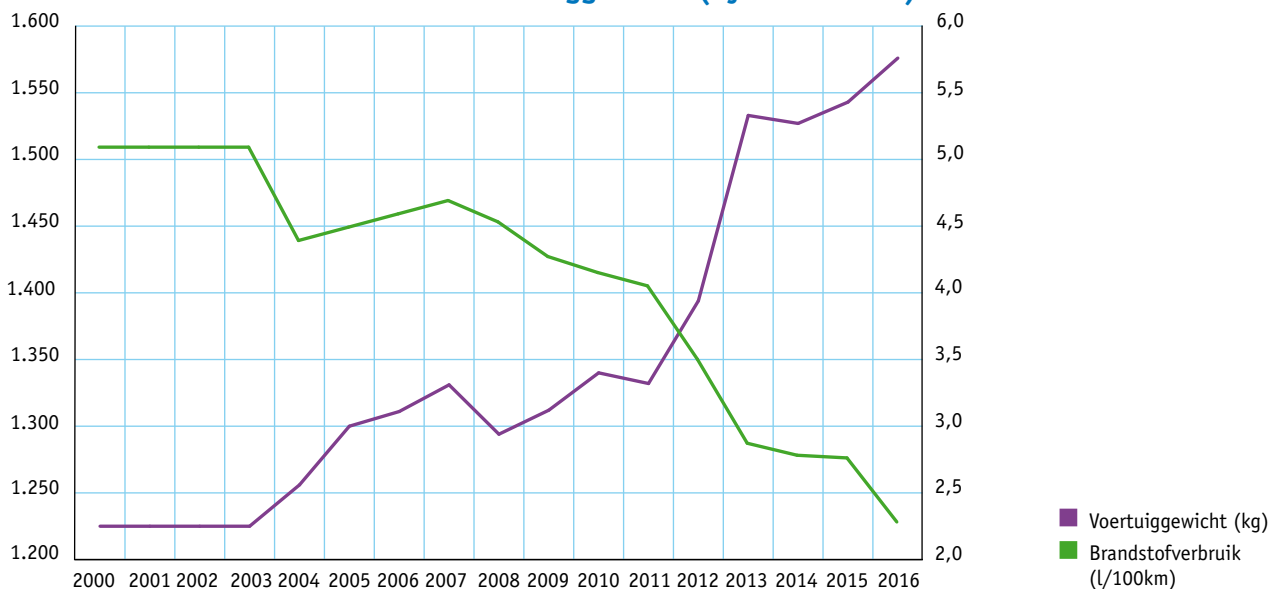
Gemiddeld brandstofverbruik en voertuiggewicht (top 50 best verkochte benzineauto's)

Gemiddeld brandstofverbruik en voertuiggewicht (top 30 best verkochte dieselauto's)

Gemiddeld brandstofverbruik en voertuiggewicht (hybride auto's)

Bron: European Centre for Mobility Documentation (ECMD), BOVAG

7.1 Rijksuitgaven voor verkeersvoorzieningen

x 1.000 euro	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Totaal	4.981.451	5.168.701	5.127.413	5.292.743	5.394.617	5.652.294	5.526.402
Hoofdwegennet	2.355.030	2.491.821	2.570.318	2.644.427	2.665.457	3.214.303	3.186.754
Spoor	2.228.915	2.141.096	2.098.259	2.158.124	2.257.190	1.955.805	1.817.813
Mega-projecten*	181.174	203.541	274.441	343.651	361.614	429.976	486.981
Regionale/lokale infrastructuur	216.332	332.243	184.395	146.541	110.356	52.210	34.854

*Mega-projecten: Betuweroute, Hogesnelheidslijn-Zuid, Project Mainportontwikkeling Rotterdam, European Rail Traffic Management System en ZuidasDok.

Bron: Rijksbegroting, Infrastructuurfonds 2017

7.2 Rijksinkomsten aan verkeersbelastingen*

In miljoenen euro's	2014	2015	2016	2017 raming
Totaal	17.948	18.388	18.817	18.791
BPM	1.122	1.462	1.551	1.567
Benzine-accijns	4.042	4.109	4.226	4.166
Diesel- en LPG-accijns	3.832	3.757	3.862	3.782
Motorrijtuigenbelasting	3.901	3.973	4.058	4.008
Belasting op zware motorrijtuigen	142	146	159	156
BTW over nieuwe auto's	643	687	629	675
BTW over benzine	1.445	1.350	1.307	1.341
BTW over diesel en LPG	346	291	269	276
BTW over gebruikte auto's	93	102	111	112
BTW over reparatie en onderhoud	522	582	581	587
BTW over autoverhuur	46	47	48	49
BTW over lease	62	65	69	71
BTW over verkeersopleidingen auto en motor	246	248	256	257
Assurantebelasting autoverzekeringen	907	948	979	1.032
Verkeersboetes**	599	621	712	712 ***
Gemeentelijke parkeerheffingen	642	665	675	716

* Exclusief opbrengst fiscale bijtelling auto van de zaak.

** Inkomsten op basis van de Wet administratiefrechtelijke handhaving verkeersvoorschriften (Wahv).

*** Gebaseerd op realisatie voorgaande jaar.

Bron: Rijksjaarverslagen 2012-2016; Miljoenennota's 2016-2017; BOVAG, CBS; CJIB; VNA

7.3 Provinciale inkomsten (opcenten) in de motorrijtuigenbelasting

In miljoenen euro's	2012	2013	2014	2015	2016	2017 raming
Totaal in Nederland	1.456,0	1.450,7	1.518,8	1.536,3	1.532,1	1.566,1
Groningen	49,3	49,4	51,2	52,5	53,1	54,2
Friesland	61,0	60,4	64,2	68,2	50,3	51,6
Drenthe	48,5	49,4	51,8	53,2	55,3	55,6
Overijssel	98,4	99,2	101,6	101,5	102,0	105,0
Flevoland	46,4	45,1	50,1	50,8	51,3	52,8
Gelderland	181,5	184,2	195,5	200,5	201,8	211,9
Utrecht	108,7	107,3	114,3	112,6	115,9	118,1
Noord-Holland	194,8	180,3	188,5	185,4	190,0	195,4
Zuid-Holland	320,0	310,0	325,0	330,0	323,0	323,9
Zeeland	34,7	34,6	35,5	35,5	36,3	38,6
Noord-Brabant	217,0	234,0	245,0	247,0	253,0	255,7
Limburg	95,7	96,7	96,2	99,2	100,1	103,2

Bron: CBS

7.4 Ontwikkeling van motorbrandstofaccijnzen

Accijnzen in eurocenten per liter (inclusief heffingen/brandstofbelasting, exclusief btw)

Datum	Benzine*	Diesel	Datum	Benzine*	Diesel
01-01-70	16,8	2,0	01-01-95	50,8	30,7
01-01-71	18,9	2,0	01-01-96	51,9	31,3
01-01-72	19,1	2,0	01-01-97	52,6	31,7
01-01-73	20,9	7,7	01-07-97	57,6	34,0
01-01-74	20,9	8,4	01-01-98	57,6	34,0
01-01-75	20,9	8,4	01-01-99	58,7	34,6
01-01-76	21,8	8,4	01-01-00	59,7	35,2
01-01-77	21,8	8,4	01-01-01	60,7	35,8
01-01-78	21,8	8,4	01-01-02	62,7	34,5***
01-01-79	21,8	8,4	01-10-02	61,3****	33,1
01-01-80	23,8	8,9	01-01-03	63,5	34,3
01-01-81	24,2	9,1	01-01-04*****	66,5	36,6
01-01-82	25,6	9,2	01-01-05	67,3	37,0
01-01-83	25,6	9,8	01-01-06	67,3	37,0
01-01-84	31,7	9,5	01-01-07	68,4	37,6
01-01-85	31,7	9,4	01-01-08	69,4	38,2
01-01-86	31,7	9,4	01-08-08	69,4	41,2
01-01-87	36,1	13,0	01-01-09	70,6	41,9
01-01-88	36,2**	13,0	01-01-10	72,0	42,7
01-01-89	35,6	13,0	01-01-11	72,4	43,0
01-01-90	36,2	17,8	01-01-12	73,6	43,7
01-01-91	36,8	18,2	01-01-13	75,3	44,6
06-07-91	45,7	22,1	01-01-14	76,7	48,6
01-01-92	45,5	21,9	01-01-15	77,4	49,0
01-01-93	45,6	26,9	01-01-16	77,8	49,3
01-01-94	50,8	30,6	01-01-17	78,0	49,4

* Per april 1988 vervalt de heffing voor geluidshinder en wordt de brandstofheffing ingevoerd.

** N.B. euro ongelood vanaf 01-01-1988.

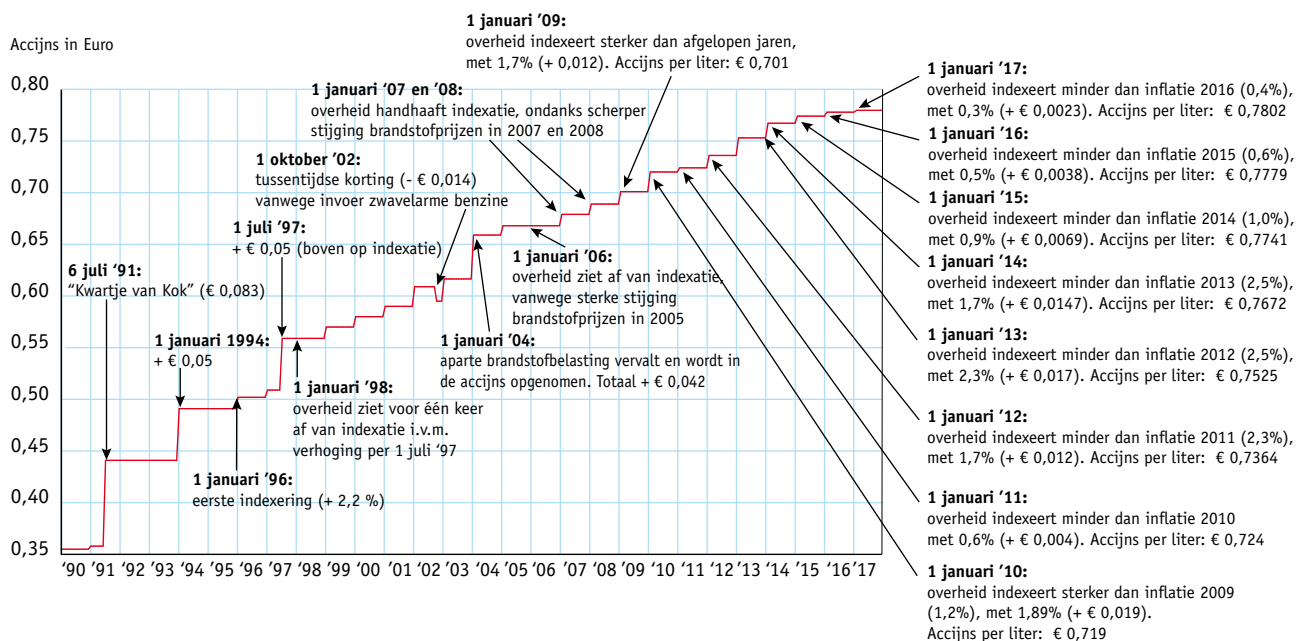
*** N.B. diesel laagzwavelig vanaf 01-01-2002.

**** N.B. euro ongelood laagzwavelig vanaf 01-10-2002.

***** Per 01-01-2004 vervalt de aparte brandstofbelasting, welke wordt opgenomen in de accijnzen.

Bron: Ministerie van Financiën, BOVAG

De ontwikkeling van de accijnzen 1990-2017 in euro's per liter, euro 95 ongelood

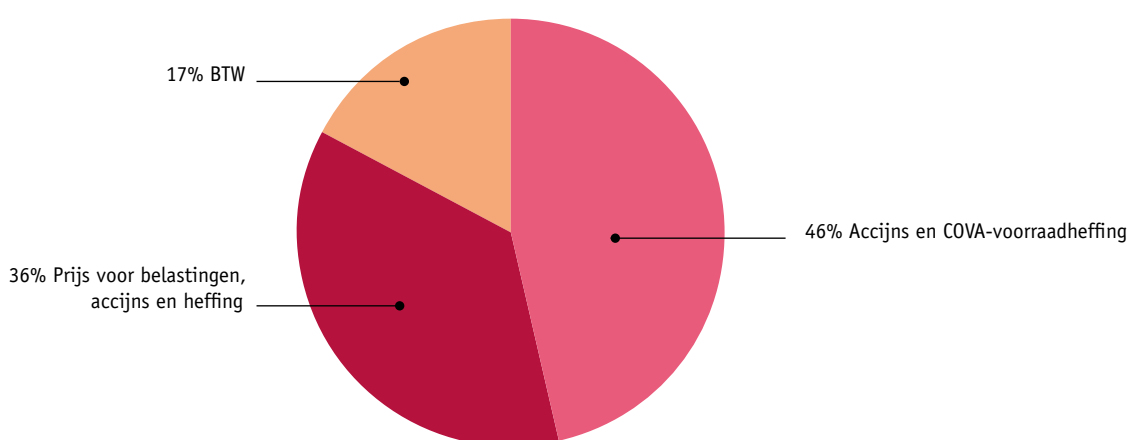

Bron: BOVAG

7.5 Opbouw brandstofprijzen

Gemiddelde prijsopbouw per 1 mei 2017 (centen/liter)	Euro 95	Diesel	LPG
Productieprijs af-raffinaderij	40,79	40,41	19,06
Margetraject (marge oliemij, marge pomphouders, distributie- en marketingkosten, kortingen)	20,36	19,37	29,98
Prijs voor accijnzen, heffingen en BTW	61,15	59,78	49,04
Accijnzen + heffingen	78,02	49,39	18,65
Pompprijs excl. BTW	139,17	109,17	67,69
BTW 21%	29,23	22,93	14,21
Pompadviesprijs incl. BTW in eurocenten/liter	168,40	132,10	81,90
Accijns, heffingen en BTW in eurocenten/liter	107,25	72,32	32,86
Overheidsaandeel in % van de pompprijs	63,7%	54,7%	40,1%

Opbouw pompprijs van één liter euro ongelood in %

*N.B. Het BTW tarief is 21%, maar het aandeel van de BTW in de totale pompprijs is 17%.
Bron: BOVAG, Argus

7.6 Speciale heffingen op personenauto's

- 10-02-1958** Tijdelijke verhoging o.b. naar 20%.
- 01-01-1961** Permanente o.b. naar 18%.
- 01-01-1966** Verhoging o.b. naar 25%.
- 01-01-1969** Instelling omzetbelasting (BTW) van 12% en instelling bijzondere verbruiksbelasting (BVB) van 15%.
- 01-01-1971** Verhoging BTW van 12% naar 14%. Bij de bijzondere verbruiksbelasting komt een wiebeltax van 3%, zodat deze 15,5% wordt.
- 01-01-1972** Voorstel wiebeltax-verhoging tot 5%, waardoor de BVB 15,8% wordt.
- 01-01-1973** De wiebeltax vervalt, doch de BVB wordt verhoogd van 15% naar 16%. Tevens gaat de BTW van 14% naar 16%.
- 01-01-1976** Verhoging van de bijzondere verbruiksbelasting voor auto's met een catalogusprijs van € 10.000,- en hoger tot 17,5%.
- 01-10-1976** Verhoging van de omzetbelasting (BTW) van 16% naar 18%.
- 01-01-1980** Verhoging van de bijzondere verbruiksbelasting voor auto's met een cataloguswaarde van € 10.000,- - € 22.000,- van 17,5% naar 19%.
- 01-08-1982** Verhoging van de bijzondere verbruiksbelasting voor auto's met een cataloguswaarde van € 22.000,- en hoger van 17,5% naar 21,5%.
- 01-01-1984** Wijziging tariefstructuur; ingevoerd wordt een schijventarief waarbij over de eerste € 10.000,- van de catalogusprijs (incl. BTW en BVB) 16% BVB wordt geheven, terwijl alles wat deze € 10.000,- te boven gaat wordt belast met 24%.
- 01-01-1984** Verhoging van de omzetbelasting (BTW) van 18% naar 19%.
- 01-04-1986** Verhoging van de bijzondere verbruiksbelasting i.v.m. subsidies op 'schone' auto's van 16% naar 16,4% en van 24% naar 24,6%.
- 01-10-1986** Verhoging BTW van 19% naar 20%.
- 01-01-1987** Verhoging van de BVB in verband met subsidies op 'schone' auto's van 16,4% naar 17,3% en van 24,6% naar 25,9%.
- 01-01-1988** Verhoging van de BVB van 17,3% naar 18,3% en van 25,9% naar 27,5%.
- 01-01-1989** Verhoging BTW van 20% naar 18,5%.
- 13-03-1989** Verhoging van de BVB naar 18,3% naar 17,7% en van 27,5% naar 26,6%.
- 01-10-1989** Verhoging van de BVB van 17,7% naar 18,1% en van 26,6% naar 27,2%.
- 01-10-1990** Verhoging van de BVB van 18,1% naar 18,4% en van 27,2% naar 27,6%.
- 01-10-1991** Verhoging van de BVB van 18,4% naar 18,5% en van 27,6% naar 27,8%.
- 01-10-1992** Verhoging van de BTW van 18,5% naar 17,5%.
- 01-10-1993** Omzetting BVB in BPM* (belasting op personenauto's en motorrijwielen).
- 01-01-1994** Introductie (EU-) BTW-margeregeling (BTW alleen over bruto-marge).
- 01-05-2000** Introductie van BPM-vrije accessoires.
- 01-05-2000** Introductie BPM-opslag voor personenauto's met dieselmotor.
- 01-01-2001** Verhoging van de BTW van 17,5% naar 19%.
- 01-06-2001** Introductie BPM-korting voor zuinige auto's met A- en B-label.
- 01-01-2002** Introductie aftrek in de MRB voor schone auto's die voldoen aan de EU-2005 standaard.
- 01-01-2003** Afschaffing van BPM en MRB korting voor schone en zuinige auto's.
- 01-01-2005** Afschaffing van BPM-vrije accessoires.
- 01-05-2005** Introductie BPM-korting van € 600,- voor auto's met dieselmotor met af-fabriek roet-reductie technologie.
- 01-01-2006** Wijziging BPM-vrijstelling voor auto's met een hybride-aandrijving van volledige vrijstelling naar korting van € 6.000,- voor auto's met A-label en € 3.000,- voor auto's met een B-label.
- 01-06-2006** Introductie van een bonus-malus-systeem in de BPM voor zuinige en minder zuinige personenauto's.
- 01-01-2007** Wijziging bonus-malus bedragen voor CO₂-differentiatie in de BPM (hogere bonusbedragen, hogere malusbedragen).
- 01-02-2008** Introductie van CO₂-toeslag in de BPM voor zeer onzuinige personenauto's.
- 01-02-2008** Eerste stap van afbouw BPM met 5% (tarief daalt van 45,2% naar 42,3%), in opmaat naar de kilometerprijs. Gelijktijdige verhoging van de MRB ter compensatie.
- 01-04-2008** Introductie van fijnstofdifferentiatie in de BPM.
- 01-01-2009** Afschaffing fijnstofdifferentiatie in BPM. Herintroductie BPM-korting voor af-fabriek roetfilter van € 600,-. Tweede stap afbouw BPM met 5%, (tarief daalt van 42,3% naar 40%). Toename van MRB voor alle personenauto's in park met ca. 7% op jaarbasis ter financiering van de BPM-afbouw.
- 01-04-2009** Tweede maal halvering van MRB voor zeer zuinige auto's.
- 01-01-2010** Derde stap afbouw BPM, eerste stap in ombouw van de BPM van NCP naar CO₂-uitstoot (tarief daalt van 40% naar 27,4%, progressieve verhoging per gram/km CO₂, verschillend voor diesel en benzine). € 750,- korting op de BPM voor zeer zuinige personenauto's (CO₂-uitstoot ≤ 110 g/km (benzine) of 95 g/km (diesel)). Een BPM-korting voor af-fabriek roetfilters van € 300,-. Toename van MRB voor alle personenauto's in park met ca. 7% op jaarbasis ter financiering van de BPM-afbouw.
- 01-01-2011** MRB vrijstelling voor zeer zuinige auto's.
- 01-01-2011** Vierde stap afbouw BPM met 8,4%, tweede stap in ombouw van de BPM van NCP naar CO₂-uitstoot (tarief daalt van 27,4% naar 19,4%, progressieve verhoging per gram/km CO₂, verschillend voor diesel en benzine). € 500,- korting op de BPM voor zeer zuinige personenauto's (CO₂-uitstoot ≤ 110 g/km (benzine) of 95 g/km (diesel)). Een BPM-korting voor af-fabriek roetfilters van € 300,- is stopgezet. MRB vrijstelling voor zeer zuinige auto's.
- 01-07-2012** De CO₂-schijfgrenzen worden jaarlijks naar beneden aangepast.
- 01-07-2012** De vaste dieseltol wordt vervangen voor een CO₂-gerelateerde toeslag.
- 01-07-2012** Een nieuwe vierde schijf in de BPM-zuinigheids grenzen wordt geïntroduceerd.
- 01-08-2012** Auto's die rijden op aardgas worden behandeld als auto's die rijden op benzine. Dit geldt voor zowel de grenswaarden, de tarieven als de franchise.
- 01-10-2012** Verhoging BTW van 19% naar 21%.
- 01-01-2013** Jaarlijkse aanscherping van de CO₂-schijfgrenzen en bijbehorende tarieven.
- 01-01-2014** Jaarlijkse aanscherping van de CO₂-schijfgrenzen en bijbehorende tarieven.
- 01-01-2014** Afschaffing benzine korting op BPM.
- 01-01-2014** MRB vrijstelling voor zeer zuinige auto's vervallen.
- 01-01-2014** Vrijstelling MRB oldtimers ouder dan 40 jaar.
- 01-01-2015** Jaarlijkse aanscherping van de CO₂-schijfgrenzen en bijbehorende tarieven.
- 01-01-2015** Invoering van een vast tarief (€ 175,-) voor iedere nieuw verkochte personenauto met een CO₂-uitstoot van 1 g/km of meer.
- 01-01-2016** Jaarlijkse aanscherping van de CO₂-schijfgrenzen en bijbehorende tarieven.
- 01-01-2016** Personenauto's met een CO₂-uitstoot tussen 1 en 50 gram betalen een zogenaamd halftarief in de motorrijtuigenbelasting.
- 01-01-2017** Jaarlijkse aanscherping van de CO₂-schijfgrenzen en bijbehorende tarieven. Verhoging van vast tarief voor iedere nieuwverkochte personenauto met een CO₂- uitstoot van 1 g/km of meer van € 175,- naar € 353,-. Invoering van een aparte CO₂ uitstootgrenzen en tarieven in de BPM voor de PHEVs. Twee bijtellingspercentages: 4% voor emissieloze auto's en 22% voor alle personenauto's met een CO₂ uitstoot van 1 gram of meer. Afschaffing van de gewichtscorrectie voor accu's van PHEVs in de motorrijtuigenbelasting, in plaats daarvan betalen PHEVs een halftarief.

8.1 Emissies, totaal en door wegverkeer in Nederland in mln. kg

	Koolmonoxide (CO)		Kooldioxide (CO ₂)		Vluchtige organische stoffen (NMVOS)		Stikstofoxiden (NO _x)		Kleine deeltjes (PM10)	
	Alle bronnen	Weg-verkeer	Alle bronnen	Weg-verkeer	Alle bronnen	Weg-verkeer	Alle bronnen	Weg-verkeer	Alle bronnen	Weg-verkeer
1990	1.155	710	170.850	23.959	489	185	705	255	77	17
1995	901	489	181.110	25.563	344	112	606	194	59	14
2000	769	398	182.970	28.297	245	66	538	155	48	11
2005	745	388	190.910	29.915	184	39	493	131	42	9
2006	747	383	185.740	30.002	176	37	487	127	41	8
2007	737	388	186.510	30.573	175	37	464	125	40	8
2008	736	384	190.720	30.638	168	35	450	121	38	8
2009	689	377	187.450	30.376	158	33	419	113	36	7
2010	691	373	199.410	30.411	167	32	413	107	35	7
2011	668	365	186.910	30.317	162	31	399	102	34	6
2012	647	351	184.360	29.910	160	29	382	96	32	6
2013	624	343	182.830	29.296	152	28	363	89	31	5
2014	611	332	177.200	29.132	148	27	350	81	31	5
2015	614	326	184.770	29.022	144	26	355	76	30	5

1990-2015

% afname/
toename

-46,8% -54,1%

8,1% 21,1%

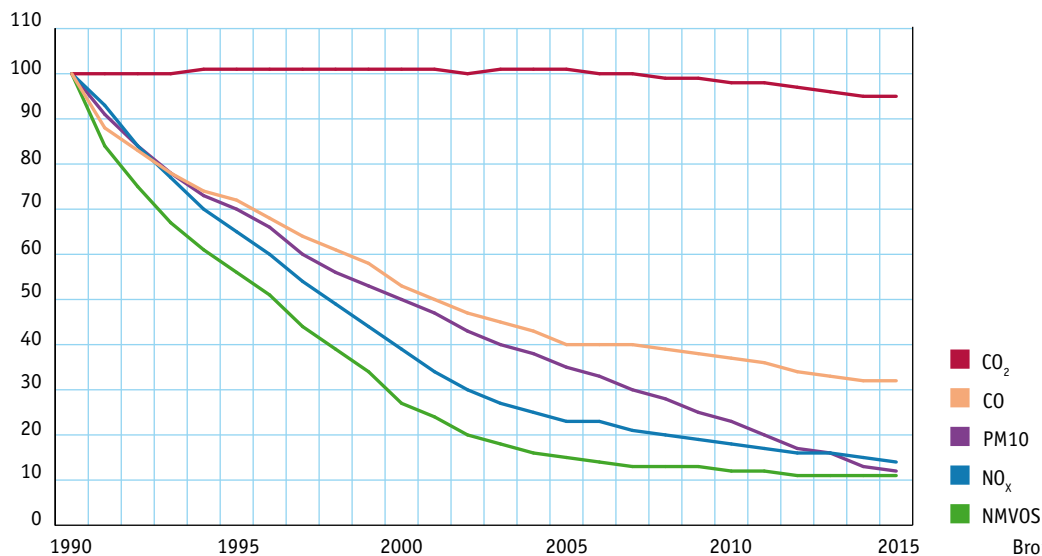
-70,6% -86,1%

-49,7% -70,4%

-60,5% -73,0%

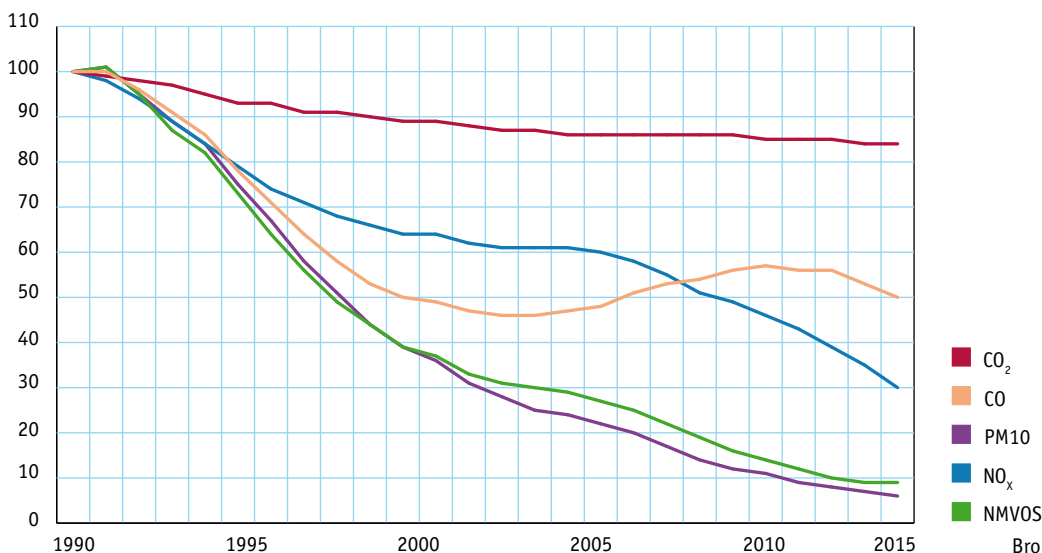
Bron: Planbureau voor de Leefomgeving (PBL)

8.2 Index uitstoot schadelijke stoffen door personenautopark per km (1990=100)*

Bron: Planbureau voor de Leefomgeving (PBL)

8.3 Index uitstoot schadelijke stoffen door vrachtautopark per km (1990=100)*

Bron: Planbureau voor de Leefomgeving (PBL)

8.4 Opbouw totale emissies 1990-2015 in mln. kg

NO _x (stikstofoxide)	1990	1995	2000	2005	2010	2015
Totaal	695,0	601,8	541,0	496,1	413,2	354,9
Overig wegverkeer*	24,5	23,9	26,2	24,0	23,5	19,8
Personenauto's	137,5	91,8	65,9	45,2	31,9	25,5
Vrachtauto's	81,0	71,7	62,9	61,8	52,7	30,3
Zeescheepvaart	88,5	90,9	110,8	123,8	111,2	111,0
Overige mobiele bronnen**	83,7	84,6	88,5	75,8	62,1	57,7
Stationaire bronnen***	279,7	238,9	186,7	165,5	131,8	110,7

PM10 (kleine deeltjes)	1990	1995	2000	2005	2010	2015
Totaal	73,8	56,5	46,5	40,9	34,9	30,4
Overig wegverkeer*	3,1	2,7	2,8	2,5	2,0	1,3
Personenauto's	6,5	5,0	4,5	4,0	3,2	2,5
Vrachtauto's	5,8	4,7	3,1	2,1	1,4	0,9
Zeescheepvaart	6,1	6,3	7,7	7,6	5,9	4,2
Overige mobiele bronnen**	5,1	4,7	4,3	3,3	2,7	2,3
Stationaire bronnen***	47,1	33,2	24,1	21,3	19,7	19,2

CO (koolmonoxide)	1990	1995	2000	2005	2010	2015
Totaal	1.139	929	774	679	697	614
Overig wegverkeer*	87	81	70	55	73	67
Personenauto's	586	422	341	275	284	246
Vrachtauto's	24	20	14	14	15	12
Zeescheepvaart	14	15	18	20	19	23
Overige mobiele bronnen**	67	88	93	90	88	79
Stationaire bronnen***	361	304	238	225	217	186

NMVO's (Niet Methaan Vluchtige Organische Stoffen)	1990	1995	2000	2005	2010	2015
Totaal	479	340	241	181	168	144
Overig wegverkeer*	36	26	18	11	14	10
Personenauto's	131	76	45	27	17	15
Vrachtauto's	9	7	4	3	2	1
Zeescheepvaart	3	3	3	4	3	3
Overige mobiele bronnen**	17	19	17	13	11	8
Stationaire bronnen***	284	209	153	123	122	107

CO ₂ (kooldioxide)	1990	1995	2000	2005	2010	2015
Totaal	167.726	178.788	179.985	188.501	199.321	184.770
Overig wegverkeer*	2.984	3.553	4.535	5.196	5.293	5.056
Personenauto's	15.185	15.841	17.356	18.239	19.062	18.550
Vrachtauto's	5.358	6.094	6.193	6.366	6.056	5.416
Zeescheepvaart	3.600	3.700	4.600	5.100	5.100	5.810
Overige mobiele bronnen**	5.900	6.300	6.800	6.400	6.100	6.400
Stationaire bronnen***	134.700	143.300	140.500	147.200	157.710	143.560

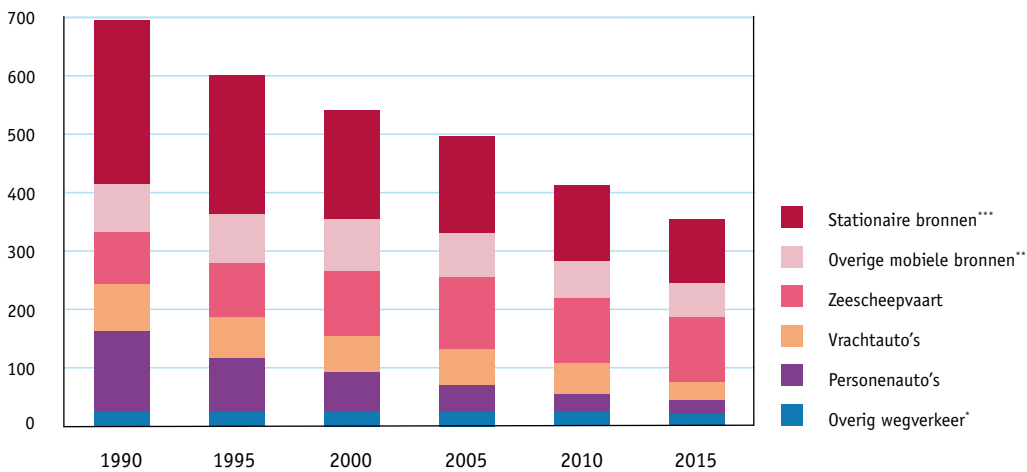
* Bussen, bestelauto's, motoren, bromfietsen.

** Trein, vliegtuig, binnenvaart.

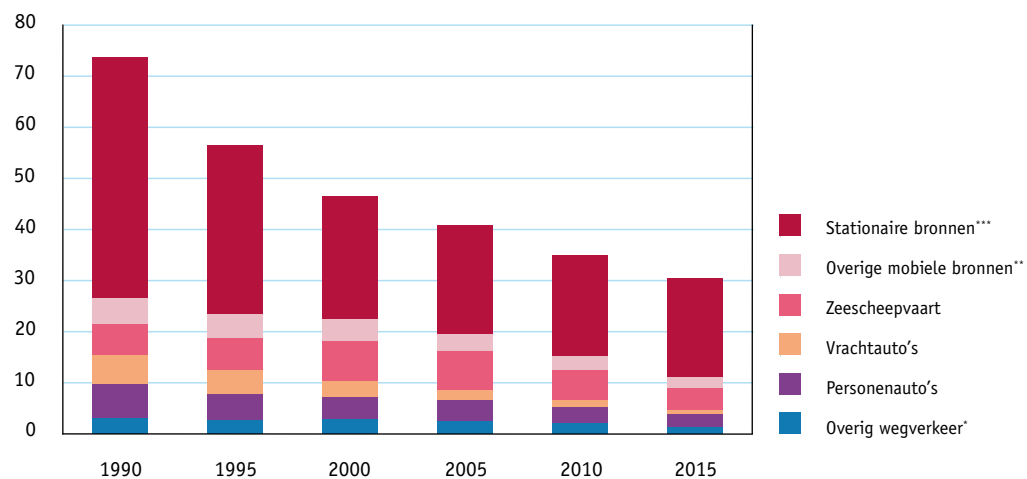
***Huishoudens, industrie.

Bron: Planbureau voor de Leefomgeving (PBL)

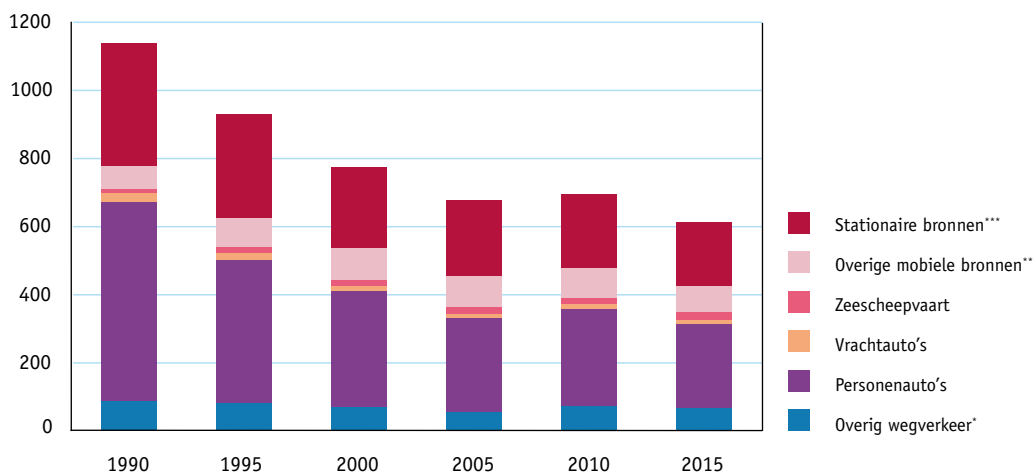
8.4 Opbouw totale emissies 1990-2015 in mln. kg (vervolg)

NO_x (stikstofoxide)

PM10 (fijnstof)

CO (koolmonoxide)

* Bussen, bestelauto's, motoren, bromfietsen.

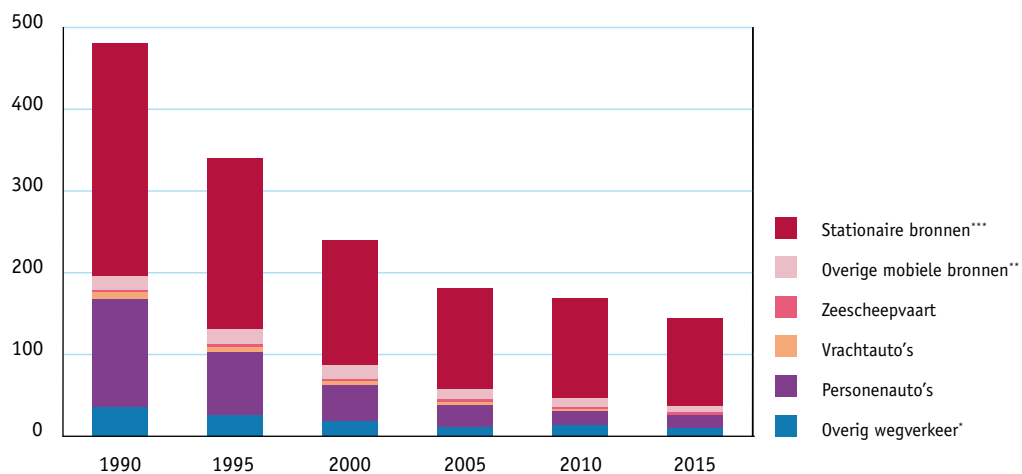
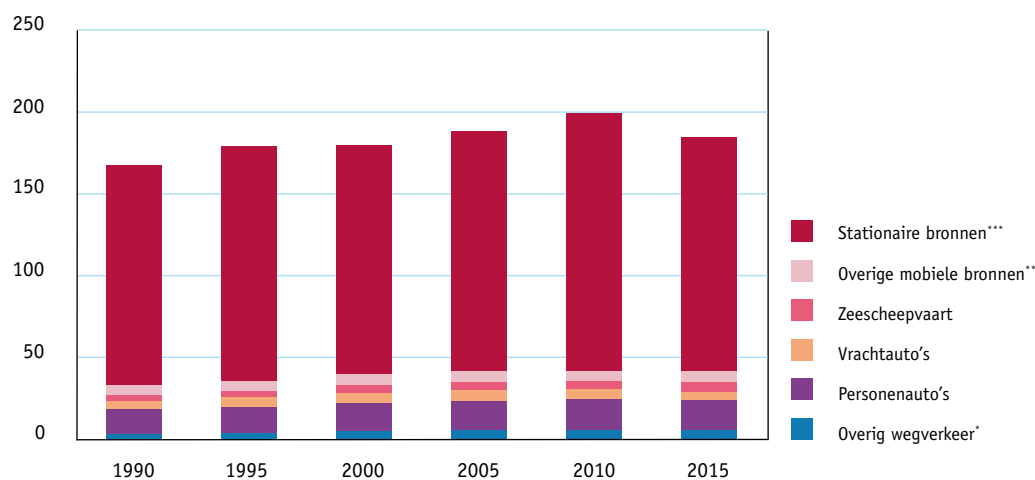
** Trein, vliegtuig, binnenvaart.

*** Huishoudens, industrie.

Bron: Planbureau voor de Leefomgeving (PBL)

8.4 Opbouw totale emissies 1990-2015 in mln. kg (vervolg)

NMVOS (niet methaan vluchtige organische stoffen)

CO₂ (kooldioxide)

* Bussen, bestelauto's, motoren, bromfietsen.

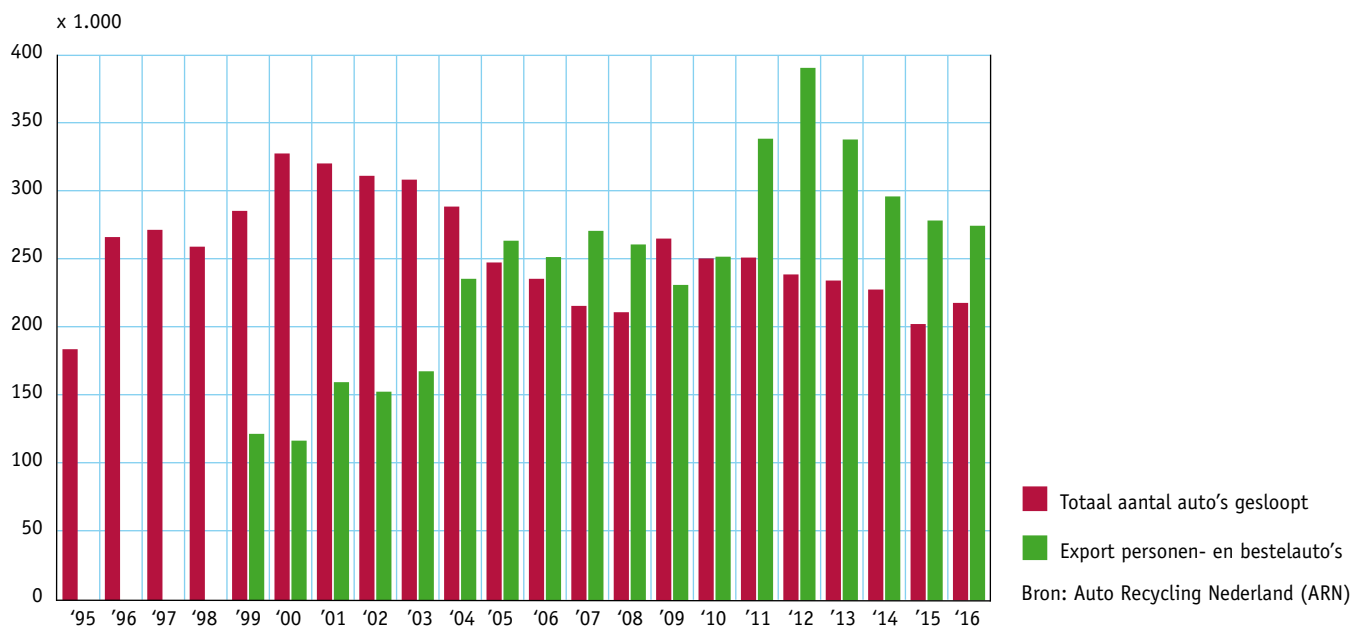
** Trein, vliegtuig, binnenvaart.

*** Huishoudens, industrie.

Bron: Planbureau voor de Leefomgeving (PBL)

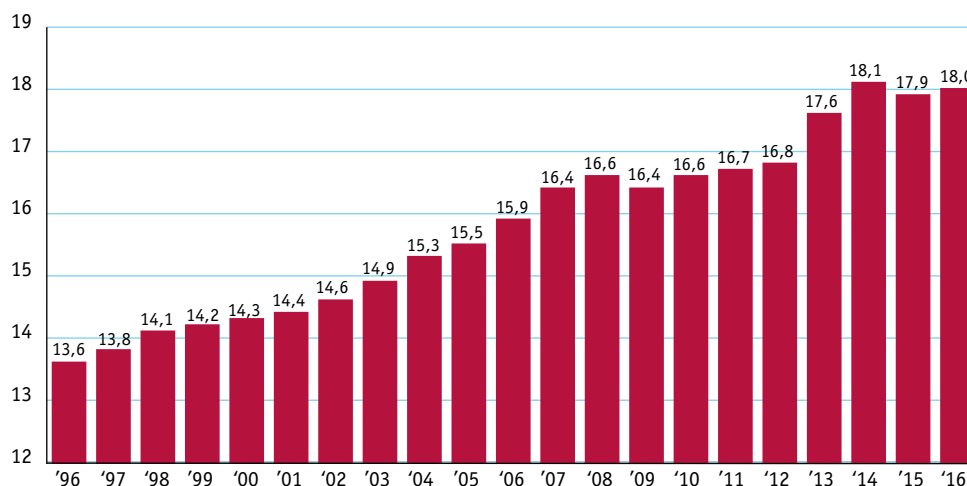
8.5 Aantal auto's gesloopt en geëxporteerd, Nederland (inclusief bestelauto's)

	Totaal aantal auto's gesloopt	w.v. auto's gesloopt via ARN (aantal)	w.v. auto's gesloopt via ARN (%)	Export
1995	182.233	126.000	69,1	n.b.
1996	264.685	210.092	79,4	n.b.
1997	270.000	237.266	87,9	n.b.
1998	257.619	231.857	90,0	n.b.
1999	283.939	251.943	88,7	120.000
2000	326.144	286.595	87,9	115.000
2001	318.811	278.972	88,0	158.000
2002	309.721	272.546	88,0	151.000
2003	306.901	272.742	89,0	166.000
2004	287.100	250.495	87,0	234.000
2005	246.000	219.000	89,0	262.000
2006	234.000	209.500	90,0	250.000
2007	214.085	184.038	86,0	269.250
2008	209.427	178.450	85,0	259.250
2009	263.572	230.152	87,3	229.500
2010	249.008	215.975	87,0	250.250
2011	249.607	206.150	83,0	337.000
2012	237.207	196.573	82,9	389.092
2013	232.720	192.433	82,3	336.417
2014	226.103	188.279	83,3	294.556
2015	200.742	173.843	86,6	276.851
2016	216.281	185.740	85,9	273.006

8.6 Gemiddelde demontage leeftijd voertuigen (personen- en bestelauto's)

Demontageleeftijd

8.7 Euro-klassen personen- en vrachtauto's, ingangsdata en emissiegrenswaarden

Euro-klassen personenauto's ingangsdata en emissiegrenswaarden, benzine

Emissiegrenswaarden, in gr/km.

	Ingangsdatum nieuwe types	Ingangsdatum nieuwe registraties	EU-richtlijn	CO	HC+NO _x	HC	w.v. niet- methaan HC	NO _x	PM10 (kleine deeltjes)*	PN deeltjesaantal*
Euro-1	01-07-1992	01-07-1993	91/441	2,72	0,97	-	-	-	-	-
Euro-2	01-01-1996	01-01-1997	94/12	2,20	0,50	-	-	-	-	-
Euro-3	01-01-2000	01-01-2001	98/69	2,30	-	0,20	-	0,15	-	-
Euro-4	01-01-2005	01-01-2007	98/69	1,00	-	0,10	-	0,08	-	-
Euro-5	01-09-2009	01-01-2011	715/2007	1,00	-	0,10	0,068	0,06	0,005/0,0045***	-
Euro-6	01-09-2014	01-09-2015	715/2007	1,00	-	0,10	0,068	0,06	0,0045	6,0 x 10 ¹¹

* Direct ingespoten benzinemotoren.

Euro-klassen personenauto's ingangsdata en emissiegrenswaarden, diesel

Emissiegrenswaarden, in gr/km.

	Ingangsdatum nieuwe types	Ingangsdatum nieuwe registraties	EU-richtlijn	CO	HC+NO _x	HC	NO _x	PM10 (kleine deeltjes)	PN deeltjesaantal
Euro-1	01-07-1992	01-07-1993	91/441	2,72	0,97	-	-	0,14	-
Euro-2 IDI*	01-01-1996	01-01-1997	94/12	1,00	0,70	-	-	0,08	-
Euro-2 DI**	01-01-1996	01-01-1997	94/12	1,00	0,90	-	-	0,10	-
Euro-3	01-01-2000	01-01-2001	98/69	0,64	0,56	-	0,50	0,05	-
Euro-4	01-01-2005	01-01-2007	98/69	0,50	0,30	-	0,25	0,025	-
Euro-5	01-09-2009	01-01-2011	715/2007	0,50	0,23	-	0,18	0,005/0,0045***	6,0 x 10 ¹¹
Euro-6	01-09-2014	01-09-2015	715/2007	0,50	0,17	-	0,08	0,0045	6,0 x 10 ¹¹

* Indirect ingespoten dieselmotoren.

** Direct ingespoten dieselmotoren.

*** De emissiegrenswaarde van 0,005g/km voor de deeltjesmassa (PM10) voor Euro 5 geldt vanaf de toepasselijke data (tot 1 september 2011). De emissiegrenswaarde van 0,0045 g/km voor de deeltjesmassa en de grenswaarde voor het deeltjesaantal gelden vanaf 1 september 2011 voor de typegoedkeuring van nieuwe voertuigtypen en vanaf 1 januari 2013 voor alle nieuwe voertuigen die in de EU worden verkocht, geregistreerd of in de handel gebracht.

Euro-klassen vrachtauto's ingangsdata en emissiegrenswaarden, diesel (ESC-testcyclus)

Emissiegrenswaarden, in gr/km.

	Ingangsdatum nieuwe types	Ingangsdatum nieuwe registraties	EU-richtlijn	CO	HC+NO _x	HC	NO _x	PM10 (kleine deeltjes)
Euro-0	01-07-1988	01-10-1990	-	11,2	-	2,40	14,4	-
Euro-I	01-07-1992	01-10-1993	-	4,5	-	1,10	8,0	0,36
Euro-II	01-10-1995	01-10-1996	94/12	4,5	-	1,10	7,0	0,15
Euro-III	01-10-2000	01-10-2001	98/69	2,1	-	0,66	5,0	0,10
Euro-IV	01-10-2005	01-10-2006	98/69	1,5	-	0,46	3,5	0,02
Euro-V	01-10-2008	01-10-2009	715/2007	1,5	-	0,46	2,0	0,02
'EEV'	-	-	-	1,5	-	0,25	2,0	0,02
Euro-VI	31-12-2012	31-12-2013	595/2009	1,5	-	0,13	0,4	0,01

CO: koolmonoxide.

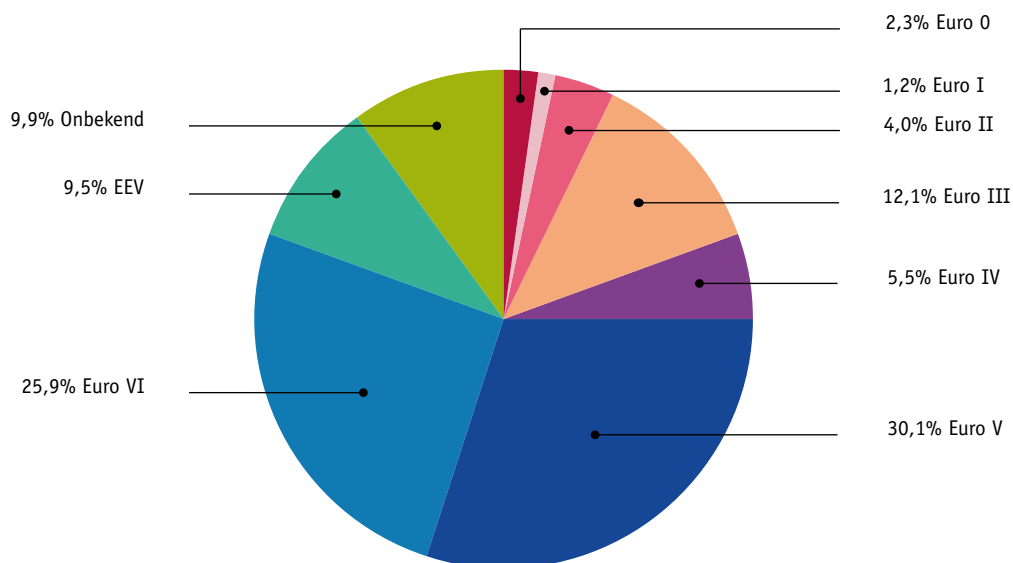
HC+NO_x: koolwaterstof + stikstofoxide w.v. niet methaan.

PM10: kleine deeltjes.

Bron: RAI Vereniging

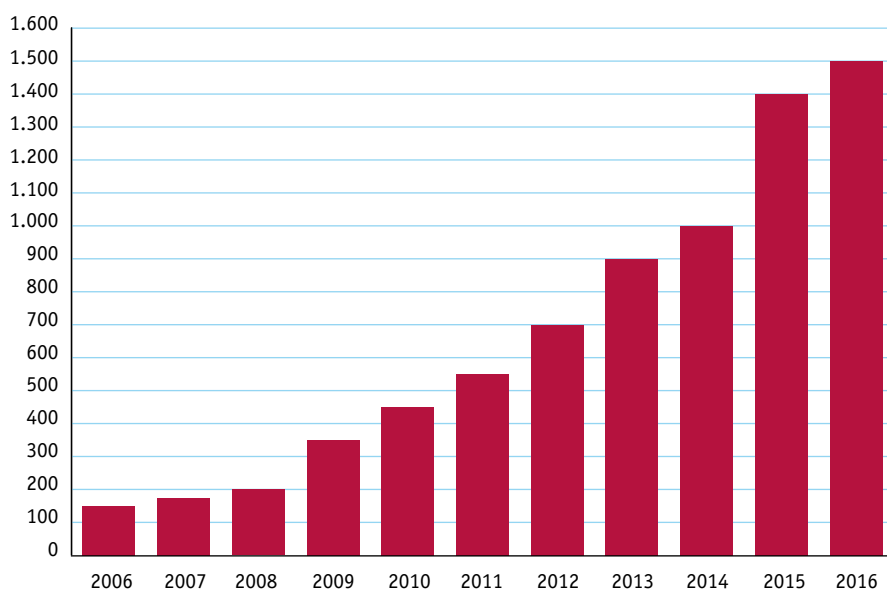
8.8 Vrachtautopark (vanaf 3,5t GVW) naar emissieclassen

Emissieklasse	Euro 0	Euro I	Euro II	Euro III	Euro IV	Euro V	EEV	Euro VI	Onbekend	Totaal
Aantal	3.680	1.901	6.538	19.612	8.837	48.689	41.033	15.322	16.060	161.672

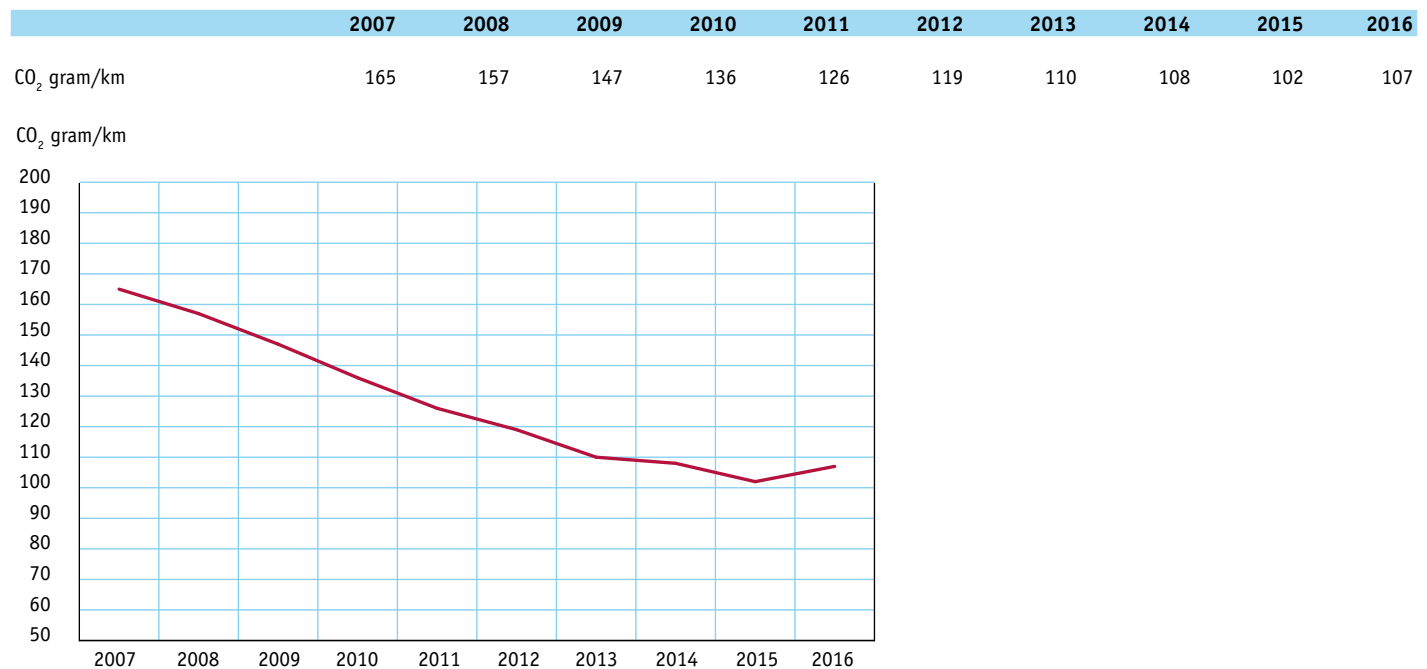

Bron: RDC, RAI Vereniging

8.9 Voertuigpark langere en zwaardere vrachtauto's (LZV's)

Bron: RDW

8.10 Gemiddelde CO₂-uitstoot van nieuw verkochte personenauto's8.11 CO₂-emissies nieuw verkochte personenauto's in de EU

Emissies in CO ₂ gram/km	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Portugal	144,2	138,2	133,8	127,2	122,8	117,6	112,2	108,8	105,7	104,7
Nederland	164,8	156,7	146,9	135,8	126,1	118,6	109,1	107,3	101,2	105,9
Denemarken	159,8	146,4	139,1	126,6	125,0	117,0	112,7	110,2	106,2	106,1
Griekenland	165,3	160,8	157,4	143,7	132,7	121,1	111,9	108,2	106,4	106,3
Frankrijk	149,4	140,1	133,5	130,5	127,7	124,4	117,4	114,2	111,0	109,8
Kroatië	-	-	-	-	-	-	127,1	115,8	112,9	111,7
Ierland	161,6	156,8	144,4	133,2	128,3	125,1	120,6	117,1	114,3	112,0
Italië	146,5	144,7	136,3	132,7	129,6	126,2	122,4	118,2	115,4	113,5
Spanje	153,2	148,2	142,2	137,9	133,8	128,7	122,4	118,6	115,3	114,4
België	152,8	147,8	142,1	133,4	127,2	128,0	124,0	121,3	117,9	115,9
Slovenië	156,3	155,9	152,0	144,4	139,7	133,4	125,6	121,3	119,2	119,0
Finland	177,3	162,9	157,0	149,0	144,0	139,1	131,8	127,4	123,0	120,0
Groot-Brittannië	164,7	158,2	149,7	144,2	138,0	132,9	128,3	124,6	121,3	120,1
Oostenrijk	162,9	158,1	150,2	144,0	138,7	135,7	131,6	128,6	123,7	120,5
Tsjechië	154,2	154,4	155,5	148,9	144,5	140,8	134,6	131,8	126,3	121,1
Roemenië	154,8	156,0	157,0	148,5	140,7	139,0	132,2	129,4	125,0	122,0
Zweden	181,4	173,9	165,5	151,3	141,8	135,9	133,3	131,0	126,3	123,1
Cyprus	170,3	165,6	160,7	155,8	149,9	144,3	139,2	130,1	125,8	123,5
Slowakije	152,7	150,4	146,6	149,0	144,9	141,0	135,2	131,8	127,7	124,9
Bulgarije	171,6	171,5	172,1	158,9	151,4	149,2	141,7	136,0	130,3	125,8
Polen	153,7	153,1	151,6	146,2	144,5	141,3	141,4	132,8	129,3	125,9
Hongarije	155,0	153,4	153,4	147,4	141,6	140,8	134,4	133,0	129,6	125,9
Luxemburg	165,8	159,5	152,5	146,0	142,2	137,0	133,4	129,9	127,5	126,1
Litouwen	176,5	170,1	166,0	150,9	144,4	144,2	139,9	135,8	130,0	126,2
Duitsland	169,5	164,8	154,0	151,1	145,6	141,6	136,1	132,5	128,4	127,0
Letland	183,5	180,6	176,9	162,0	154,4	152,0	147,1	140,4	137,1	128,9
Estland	181,6	177,4	170,3	162,0	156,9	150,3	146,9	140,9	137,2	128,9
Malta	147,8	146,9	135,7	131,2	124,7	121,5	118,4	115,0	112,9	-

Bron: European Environment Agency / ACEA

8.12 Certificering BOVAG-bedrijven Erkend Duurzaam

	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Aantal	47	311	507	611	912	1.174	1.500	1.586

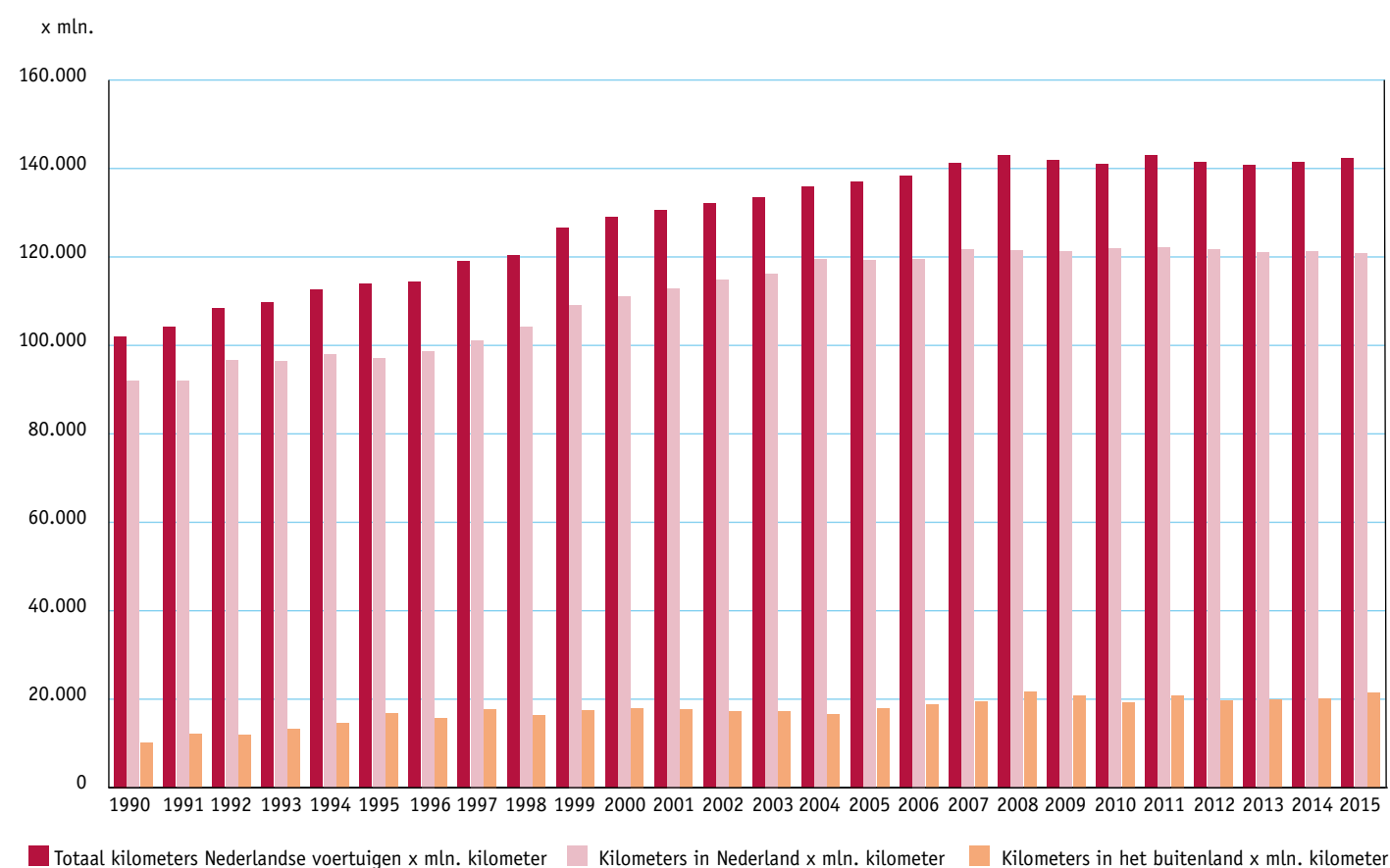
Bron: BOVAG

9.1 Lengte van de wegen

	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Totale weglengte in kilometers	137.347	137.692	137.804	138.199	138.641	138.912	139.124	139.294
Gemeentelijke wegen:								
Ongescheiden rijbanen	114.174	114.441	114.566	114.874	115.214	115.425	115.488	115.654
Gescheiden rijbanen	3.152	3.197	3.236	3.287	3.372	3.425	3.507	3.544
Totaal gemeentelijke wegen	117.327	117.637	117.801	118.160	118.586	118.851	118.995	119.198
Totaal provinciale wegen	7.861	7.863	7.802	7.778	7.749	7.738	7.759	7.757
Totaal rijkswegen	5.109	5.121	5.120	5.191	5.242	5.279	5.340	5.357
Totaal waterschapswegen	7.050	7.070	7.080	7.070	7.064	7.044	7.030	6.981

Bron: CBS

9.2 Verkeersprestaties Nederlandse motorvoertuigen

Bron: CBS

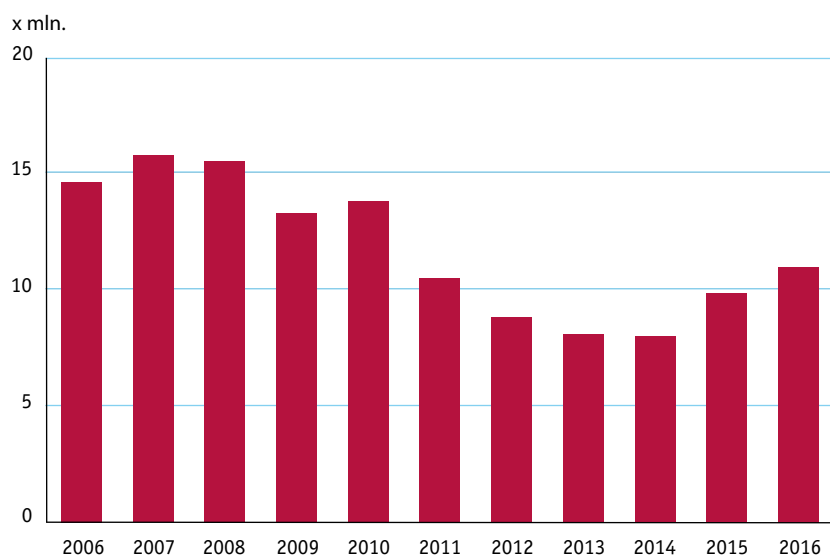
9.3 Ontwikkeling van files

	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Totale zwaarte(km.min.)*	14.573.500	15.713.022	15.452.236	13.218.888	13.751.244	10.437.738	8.766.086	8.040.298	7.956.449	9.824.126	10.931.110

* Zwaarte = verkeersdrukke die wordt gemeten in kilometerminuten; het aantal minuten dat er in een file is gestaan, vermenigvuldigd met de lengte van de files in kilometers.

Bron: Verkeersinformatiedienst (VID)

9.3 Ontwikkeling van files (vervolg)

Bron: Verkeersinformatiedienst (VID)

Verliestijd files en vertragingen (index 2000=100)

	2000	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Verliestijd files en vertragingen	100	117	97	88	93	117	132

Bron: Rijkswaterstaat

9.4 File top 10 naar zwaarte, 2016

Nr.	Weg	Traject	Locatie
1	A4	Den Haag - Amsterdam	Zoeterwoude-Dorp
2	A20	Hoek van Holland - Gouda	Moordrecht
3	A20	Hoek van Holland - Gouda	Terbregseplein
4	A1	Amsterdam - Amersfoort	Eembrugge
5	A20	Gouda - Hoek van Holland	Nieuwkerk aan den IJssel
6	A28	Amersfoort - Utrecht	Rijnsweerd
7	A4	Amsterdam - Den Haag	Zoeterwoude-Rijndijk
8	A27	Utrecht - Gorinchem	Noordeloos
9	A12	Arnhem - Oberhausen	Duiven
10	A1	Amersfoort - Amsterdam	Eembrugge

Bron: Verkeersinformatiedienst (VID)

9.5 Verkeersdoden naar verkeersdeelname

	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Totaal	661	650	570	570	621	629
Personenauto	231	232	193	187	224	231
Fiets	200	200	184	185	185	189
Voetganger	74	68	56	49	57	51
Motorfiets	52	54	29	55	47	45
Brom- en Snorfiets/Brommobiel	45	50	53	47	45	44
Gemot. invalidevoertuig, incl. scootmobiel	29	23	32	27	41	38
Bestelauto of Vrachtwagen	22	19	22	15	19	29
Overig/Onbekend	8	4	1	5	3	2

Bron: CBS

9.6 Afgelegde afstand naar hoofdvervoerwijze

Gemiddeld aantal afgelegde kilometers per persoon per dag

	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Totaal	32,6	31	32,4	30,3	30,7	29,4	30,5	30,7	29,5
Auto (bestuurder)	16,5	16,0	16,6	15,3	16,0	15,3	15,6	15,6	15,3
Auto (passagier)	7,9	7,3	7,4	7,3	6,5	6,3	6,8	6,7	6,1
Trein	2,7	2,7	3,1	2,5	2,8	2,7	3,0	2,8	2,7
Bus/Tram/Metro	1,0	1,0	1,0	0,9	1,0	0,9	0,9	0,9	0,9
Brom- en Snorfiets	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2
Fiets	2,5	2,4	2,6	2,4	2,6	2,5	2,5	2,8	2,6
Lopen	0,7	0,6	0,7	0,9	0,8	0,8	0,8	0,9	0,8
Overige vervoerwijze	1,2	0,8	0,9	0,8	0,9	0,8	0,8	1,0	0,9

Bron: MON, CBS

9.7 Totale vervoersprestatie Nederlandse bevolking

(In miljarden km)	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Totaal	193,6	198,5	193,0	199,5	201,0	192,4
Auto (bestuurder)	95,4	100,5	96,7	99,2	99,3	97,1
Auto (passagier)	48,8	43,9	42,9	46,2	45,7	42,2
Trein	14,6	16,5	16,1	17,7	16,2	15,8
Bus/Tram/Metro	5,7	5,9	5,3	5,5	5,4	5,8
Brom- en Snorfiets	1,0	1,2	1,0	1,1	1,2	1,1
Fiets	13,7	14,9	14,7	14,5	16,3	15,0
Lopen	5,8	5,4	5,4	5,5	5,7	5,4
Overige vervoerwijze	8,7	10,3	10,7	9,9	11,2	10,0

Bron: CBS

9.8 Personen met rijbewijs

	2014	2015	2016	2017
Autorijbewijs totaal	10.658.020	10.755.934	10.894.336	10.986.066
Autorijbewijs excl. aanhangerrijbewijs	5.647.682	5.807.164	5.994.817	6.159.357
Autorijbewijs incl. aanhangerrijbewijs	5.010.338	4.948.770	4.899.519	4.826.709
Busrijbewijs totaal	367.149	347.655	335.360	313.850
Busrijbewijs excl. aanhangerrijbewijs	22.696	22.324	22.469	22.724
Busrijbewijs incl. aanhangerrijbewijs	344.453	325.331	312.891	291.126
Bromfietsrijbewijs	10.917.001	10.997.076	11.129.896	11.215.656
Motorrijbewijs	1.409.962	1.417.000	1.427.273	1.435.862
Vrachtautorijbewijs totaal	664.675	640.377	630.045	609.161
Vrachtauto excl. aanhangerrijbewijs	145.800	140.738	139.998	138.750
Vrachtauto incl. aanhangerrijbewijs	518.875	499.639	490.047	470.411

Bron: CBS

9.9 Gemiddelde kilometrages van personenauto's naar brandstofsoort en eigenaar

	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Alle brandstofsoorten													
Totaal	13.662	13.687	13.737	13.727	13.711	13.615	13.505	13.217	13.128	12.935	13.000	13.067	13.022
Particulier	12.327	12.387	12.314	12.211	12.203	12.036	11.903	11.721	11.698	11.513	11.574	11.672	11.666
Bedrijf	24.375	24.106	24.908	25.399	24.780	24.868	25.722	24.929	24.042	23.648	23.933	23.836	22.938
Benzine													
Totaal	11.174	11.241	11.199	11.075	11.055	10.924	10.855	10.679	10.680	10.471	10.540	10.578	10.551
Particulier	10.701	10.800	10.695	10.515	10.516	10.353	10.250	10.087	10.092	9.898	9.995	10.121	10.148
Bedrijf	17.476	17.144	17.892	18.449	17.921	18.101	18.934	18.580	18.434	18.219	18.401	17.636	17.034
Diesel													
Totaal	25.394	25.087	25.344	25.509	25.049	24.779	24.454	23.702	23.057	22.940	23.133	23.050	22.945
Particulier	22.399	22.142	22.052	22.128	21.807	21.339	20.813	20.446	20.236	20.188	20.182	20.230	20.287
Bedrijf	31.754	31.315	32.079	32.341	31.328	31.336	32.262	31.302	29.512	29.019	29.677	29.083	28.135
Overige brandstoffen													
Totaal	20.261	19.485	19.100	18.965	18.596	18.534	18.769	18.307	17.636	16.898	16.641	18.069	17.350
Particulier	18.337	17.694	17.726	17.738	17.429	17.485	17.142	16.391	15.718	15.344	15.281	15.754	15.659
Bedrijf	30.488	30.368	29.247	29.140	28.681	25.696	27.778	27.864	26.507	23.042	20.792	24.242	20.675

Bron: CBS

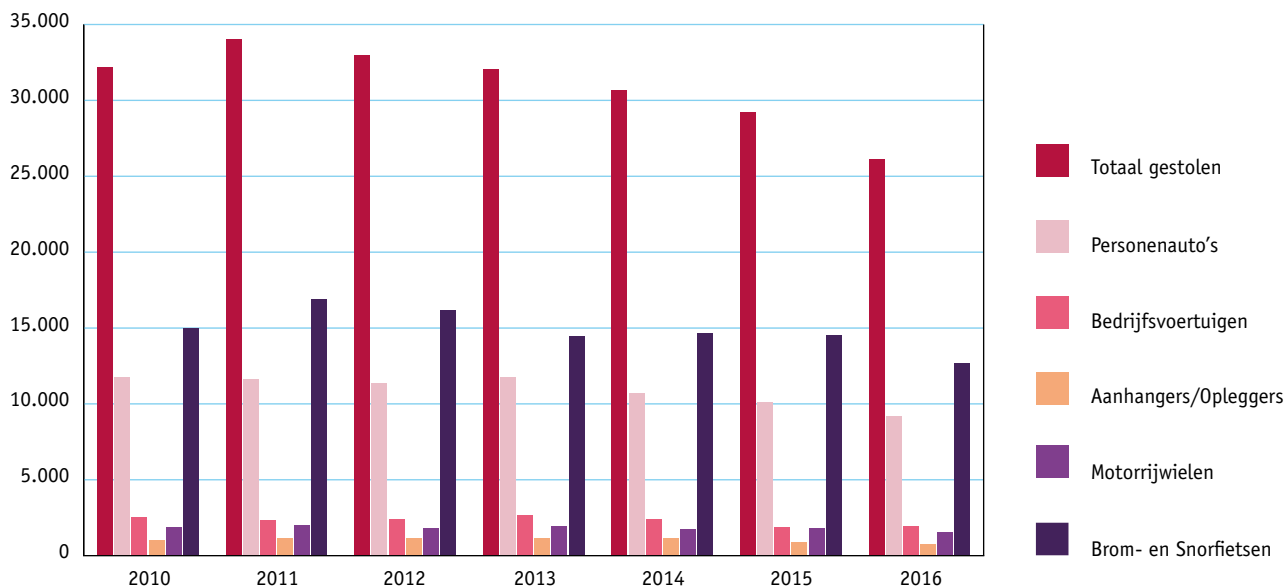
9.10 Gemiddelde kilometrages van Nederlandse personenauto's, afgelegd in Nederland en buitenland

	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Totaal	13.711	13.615	13.505	13.217	13.128	12.935	13.000	13.067	13.022
In Nederland	11.975	11.639	11.602	11.486	11.254	11.192	11.248	11.264	11.055
In buitenland	1.736	1.976	1.904	1.731	1.874	1.743	1.752	1.803	1.967

Bron: CBS

9.11 Diefstalontwikkeling motorvoertuigen

	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Totaal gestolen	32.173	34.033	32.986	32.053	30.681	29.218	26.118
Personenauto's	11.733	11.658	11.396	11.761	10.712	10.091	9.179
Bedrijfsvoertuigen	2.567	2.355	2.427	2.689	2.383	1.877	1.912
Aanhangers/Opleggers	1.022	1.155	1.173	1.153	1.140	901	750
Motorrijwielen	1.867	1.996	1.807	1.963	1.753	1.845	1.579
Brom- en Snorfietsen	14.984	16.869	16.183	14.487	14.693	14.504	12.698

Bron: RDW

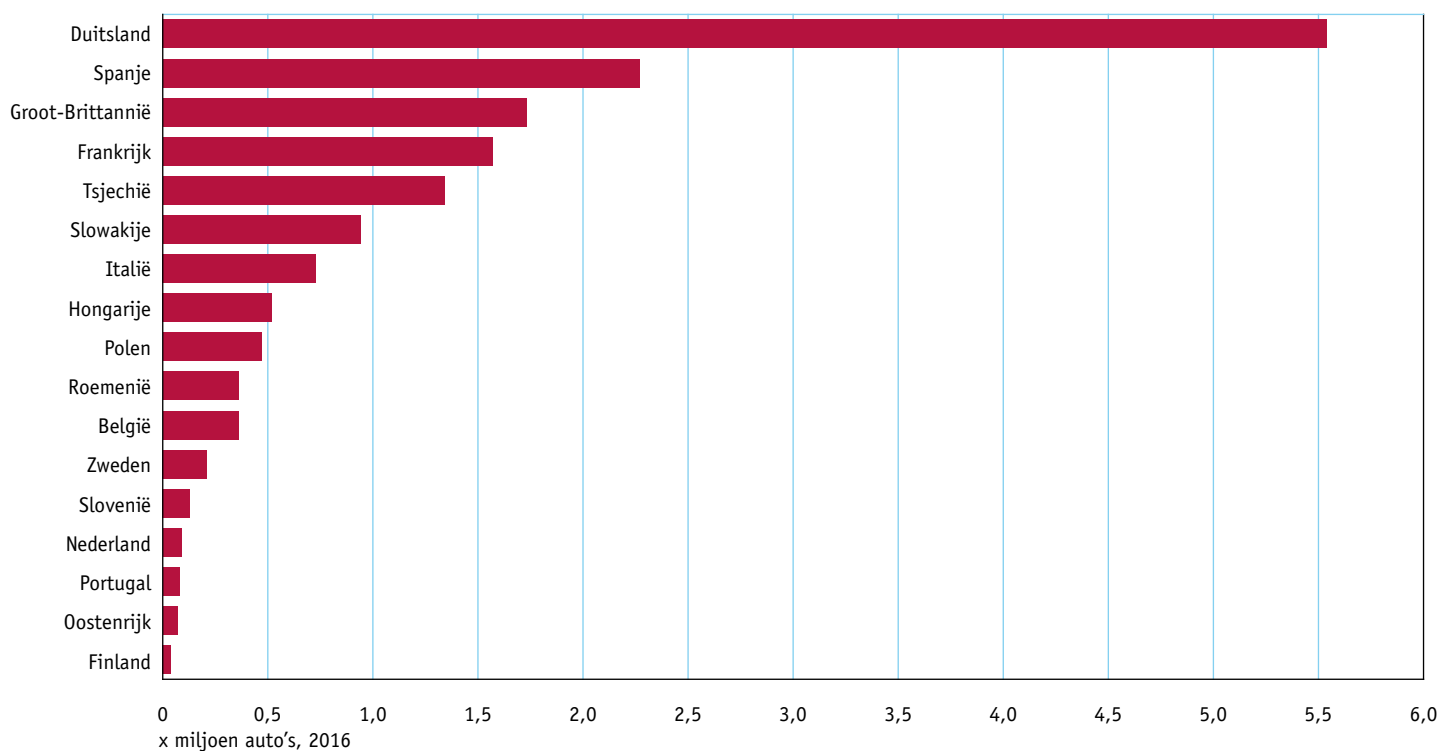
10.1 Europese Unie: registratie nieuwe personenauto's

	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Duitsland	3.807.175	2.916.259	3.173.634	3.082.580	2.952.431	3.036.773	3.206.042	3.351.607
Groot-Brittannië	1.994.999	2.030.846	1.941.253	2.044.609	2.264.737	2.476.435	2.633.503	2.692.786
Frankrijk	2.302.398	2.251.669	2.204.229	1.898.760	1.790.456	1.795.885	1.917.226	2.015.177
Italië	2.159.436	1.959.436	1.748.143	1.402.089	1.303.534	1.359.616	1.574.872	1.824.382
Spanje	952.772	982.015	808.059	699.589	722.703	855.308	1.034.232	1.147.007
België	476.194	547.415	572.211	487.377	486.065	482.939	501.066	539.281
Polen	320.206	333.492	277.430	271.215	288.998	325.047	354.975	417.854
Nederland	387.155	483.168	555.812	502.454	417.036	387.835	449.393	382.825
Zweden	213.408	289.477	304.984	279.478	269.558	303.948	345.108	372.318
Oostenrijk	319.403	328.563	356.145	336.010	319.035	303.318	308.555	329.604
Tsjechië	167.708	167.501	173.282	173.997	164.746	192.314	230.857	259.693
Denemarken	112.198	152.444	168.707	170.531	181.895	188.612	207.552	222.895
Portugal	161.013	223.499	153.433	95.290	105.921	142.826	178.496	207.345
Ierland	57.455	88.373	89.896	79.498	74.302	96.338	124.945	146.672
Finland	88.344	107.346	126.123	107.166	103.314	106.259	108.812	118.912
Hongarije	60.189	43.476	45.097	53.008	56.139	67.480	77.171	96.555
Roemenië	130.195	106.318	81.719	72.148	68.669	70.172	81.162	94.919
Slowakije	74.717	63.998	68.203	69.195	66.000	72.252	77.968	88.165
Griekenland	219.730	141.501	97.682	58.479	58.696	71.279	75.805	78.873
Slovenië	57.967	61.142	58.417	50.091	52.268	53.959	59.450	58.963
Luxemburg	47.265	49.726	49.881	50.398	46.624	49.793	46.473	50.746
Kroatië	-	-	-	-	-	33.919	34.820	44.106
Bulgarije	24.972	17.432	19.136	19.752	21.073	21.188	23.500	27.466
Estland	9.946	10.295	15.350	19.424	19.694	21.135	20.349	22.997
Litouwen	7.515	7.970	13.223	12.165	12.163	14.461	17.085	20.284
Letland	5.367	6.365	8.849	10.665	10.636	12.452	13.765	16.357
Cyprus	-	-	-	-	-	-	10.344	-
Totaal EU (25)	14.157.727	13.369.726	13.110.898	12.045.968	11.856.693	12.541.543	13.713.526	14.627.789
Zwitserland	266.049	292.602	318.958	326.081	305.928	300.262	323.783	315.479
Noorwegen	98.675	127.754	138.345	137.967	142.151	144.202	150.686	154.603
IJsland	2.113	3.106	5.038	7.930	7.274	9.520	14.029	18.473
EVA(3)	366.837	423.462	462.341	471.978	455.353	453.984	488.498	488.555
Totaal EU + EVA	14.524.564	13.793.188	13.573.239	12.517.946	12.312.046	12.995.527	14.202.024	15.116.344

Bron: ACEA

10.2 Europese Unie: productie personenauto's

	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Duitsland	5.552.409	5.871.918	5.388.456	5.439.904	5.604.026	5.557.943	5.542.971
Spanje	1.913.513	1.819.453	1.539.680	1.719.700	1.898.342	2.174.826	2.269.577
Groot-Brittannië	1.270.444	1.343.810	1.464.906	1.509.762	1.528.148	1.588.062	1.731.656
Frankrijk	1.922.339	1.931.030	1.682.814	1.460.000	1.495.000	1.492.402	1.571.809
Tsjechië	1.069.518	1.191.968	1.171.774	1.128.473	1.246.506	1.244.406	1.342.920
Slowakije	556.941	639.763	900.000	975.000	993.000	909.551	942.546
Italië	573.169	485.606	396.817	388.465	401.317	666.234	728.704
Hongarije	165.000	200.000	215.440	220.000	224.630	522.955	522.335
Polen	785.000	740.000	540.000	475.000	473.000	472.041	469.145
Roemenië	323.587	310.243	326.556	410.959	391.422	381.080	362.957
België	313.520	562.386	507.204	449.600	481.637	364.574	355.036
Zweden	177.084	188.969	162.814	161.080	154.173	171.949	205.355
Slovenië	195.207	168.955	126.836	89.395	118.533	128.829	133.700
Nederland	48.025	40.772	24.895	-	29.000	56.778	86.805
Portugal	114.563	141.779	115.735	109.698	117.744	102.151	84.924
Oostenrijk	86.000	130.343	124.000	148.320	136.000	102.512	73.537
Finland	6.500	2.540	2.900	3.330	45.000	79.564	43.247
Bulgarije	-	-	-	-	-	975	-
Totaal EU	15.072.819	15.769.535	14.690.827	14.688.686	15.337.478	16.016.832	16.467.224

Bron: OICA / ACEA

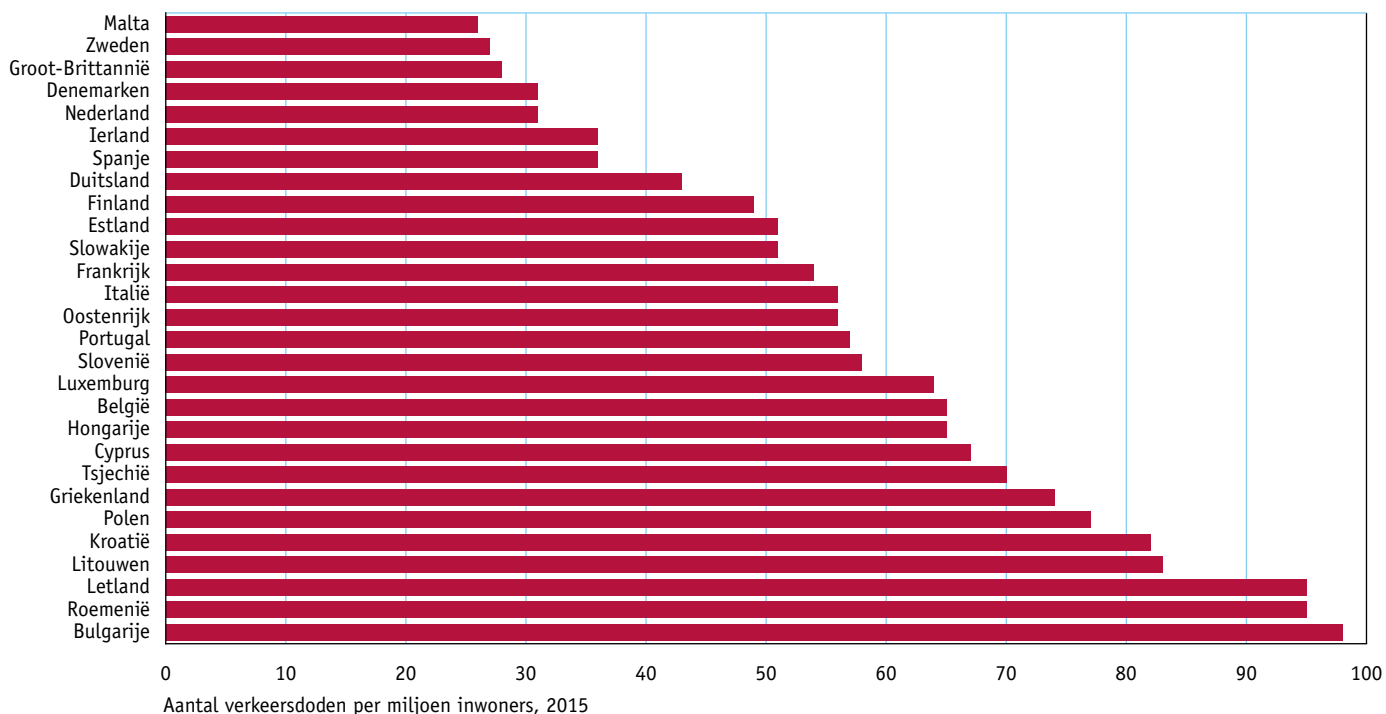
10.3 Europese Unie: personenautopark

x 1.000	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
België	4.861	4.929	5.006	5.088	5.160	5.279	5.359	5.393	5.439	5.555	5.624
Bulgarije	2.538	1.768	2.082	2.366	2.502	2.602	2.964	2.826	2.910	3.014	3.646
Cyprus	355	373	411	444	461	463	470	475	475	478	488
Denemarken	1.961	2.014	2.059	2.105	2.126	2.169	2.203	2.240	2.334	2.335	2.884
Duitsland	46.090	46.570	41.184	41.321	41.738	42.302	42.928	43.431	43.851	44.403	45.071
Estland	401	554	524	552	546	553	574	602	629	653	677
Finland	2.414	2.489	2.554	2.682	2.450	2.486	2.532	2.560	2.576	3.173	3.235
Frankrijk	30.100	30.400	30.700	30.850	31.050	31.300	31.550	31.600	31.650	31.650	32.326
Griekenland	4.204	4.446	4.821	5.101	5.126	5.267	5.254	5.168	5.174	32.531	32.326
Groot-Brittannië	29.748	29.880	30.178	30.309	30.073	30.315	31.363	31.482	32.103	31.637	30.250
Hongarije	2.889	2.954	3.012	3.055	3.014	2.984	2.950	2.986	3.041	3.108	3.197
Ierland	1.665	1.779	1.883	1.924	1.902	1.873	1.850	1.860	1.910	2.018	2.060
Italië	34.667	35.297	35.680	36.105	36.372	36.751	37.113	37.078	36.963	37.081	42.925
Kroatië	-	-	-	-	-	-	-	-	1.448	1.474	1.500
Letland	742	822	904	933	904	637	612	618	635	658	679
Litouwen	1.455	1.592	1.588	1.698	1.965	1.718	1.713	1.753	1.809	1.206	1.244
Luxemburg	307	315	322	329	332	337	346	350	363	373	381
Malta	206	212	218	223	229	241	247	250	248	266	275
Nederland	7.299	7.413	7.597	7.757	7.775	8.003	8.126	8.142	8.154	8.193	8.336
Oostenrijk	4.157	4.205	4.246	4.285	4.360	4.441	4.513	4.584	4.641	4.695	4.748
Polen	12.339	13.384	14.589	16.080	16.495	17.240	17.872	18.744	19.389	20.004	20.723
Portugal	4.200	4.290	4.379	4.409	4.457	4.480	4.520	4.500	4.480	4.700	4.750
Roemenië	3.364	3.221	3.554	4.027	4.245	4.320	4.297	4.483	4.696	4.908	5.155
Slovenië	960	980	1.014	1.045	1.059	1.062	1.066	1.070	1.064	1.068	1.079
Slowakije	1.304	1.334	1.434	1.544	1.591	1.671	1.749	1.826	1.882	1.949	2.035
Spanje	20.250	20.637	21.760	22.145	21.983	22.147	22.277	22.248	22.025	22.030	22.356
Tsjechië	3.959	4.109	4.280	4.423	4.435	4.496	4.583	4.699	4.820	4.833	5.115
Zweden	4.154	4.202	4.258	4.279	4.300	4.335	4.401	4.447	4.321	4.585	4.668
Totaal	226.589	230.169	230.237	235.079	236.650	239.472	243.432	245.415	249.030	278.577	287.752
IJsland	187	197	208	210	205	205	206	210	210	-	-
Zwitserland	3.861	3.900	3.956	3.990	4.010	4.076	4.163	4.255	4.321	4.384	4.458
Noorwegen	2.029	2.085	2.155	2.198	2.243	2.305	2.370	2.433	2.487	2.555	2.610
Totaal	6.077	6.182	6.319	6.398	6.458	6.586	6.739	6.898	7.018	6.939	7.068

Bron: OICA, ANFAC, Eurostat

10.4 Verkeersdoden in de EU

Per miljoen inwoners	2000	2005	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
België	144	104	88	88	78	78	69	65	65	65
Bulgarije	124	123	141	121	105	89	82	83	91	98
Cyprus	161	139	106	89	73	85	59	47	52	67
Denemarken	93	61	74	55	46	40	30	34	32	31
Duitsland	91	65	54	51	45	49	44	41	42	43
Estland	146	125	99	75	59	76	66	61	59	51
Finland	77	72	65	52	51	54	47	48	42	49
Frankrijk	131	88	69	69	65	63	50	50	51	54
Griekenland	189	151	140	131	113	103	89	80	73	74
Groot-Brittannië	61	55	43	38	30	31	28	28	29	28
Hongarije	117	127	99	82	74	64	61	60	63	65
Ierland	110	96	63	53	47	41	35	41	42	36
Italië	124	101	81	72	70	65	63	57	56	56
Kroatië	146	138	154	127	99	97	92	86	73	82
Letland	247	196	144	117	103	86	87	88	106	95
Liechtenstein	93	58	28	28	-	55	27	54	81	-
Litouwen	183	230	155	116	95	97	101	86	91	83
Luxemburg	175	102	72	97	64	64	65	84	64	64
Malta	39	40	37	51	36	41	22	43	24	26
Nederland	73	50	46	44	39	40	39	34	28	31
Oostenrijk	122	94	82	76	66	62	63	54	51	56
Polen	164	143	143	120	103	110	94	88	84	77
Portugal	184	119	84	73	91	88	70	64	61	57
Roemenië	110	123	149	137	117	100	102	93	91	95
Slovenië	157	129	106	84	67	69	63	61	52	58
Slowakije	120	112	113	71	65	66	59	59	54	51
Spanje	144	103	68	59	53	44	41	36	36	36
Tsjechië	145	126	104	86	77	74	71	62	65	70
Zweden	67	49	43	39	28	34	30	27	28	27

Bron: Eurostat

10.5 Belasting op nieuwe auto's in de EU

	BTW	Overige
België	21%	gebaseerd op cc, leeftijd en CO ₂ -emissies
Bulgarije	20%	gebaseerd op prijs
Cyprus	19%	gebaseerd op CO ₂ -emissies en cc
Denemarken	25%	gebaseerd op veiligheidvoorzieningen en evaluatie
Duitsland	19%	gebaseerd op prijs
Estland	20%	geen
Finland	24%	gebaseerd op prijs en CO ₂ -emissies
Frankrijk	20%	gebaseerd op CO ₂ -emissies
Griekenland	24%	gebaseerd op prijs en CO ₂ -emissies
Groot-Brittannië	20%	gebaseerd op prijs
Hongarije	27%	gebaseerd op cc en leeftijd
Ierland	23%	gebaseerd op CO ₂ -emissies
Italië	22%	gebaseerd op KW, gewicht en aantal zitplaatsen
Kroatië	25%	gebaseerd op prijs en CO ₂ -emissies
Letland	21%	gebaseerd op gewicht en brandstoftype
Litouwen	21%	gebaseerd op voertuigtype
Luxemburg	17%	gebaseerd op prijs
Malta	18%	gebaseerd op prijs, CO ₂ -emissies en voertuiglengte
Nederland	21%	gebaseerd op CO ₂ -emissies
Oostenrijk	20%	gebaseerd op CO ₂ -emissies
Polen	23%	gebaseerd op cc
Portugal	23%	gebaseerd op cc en CO ₂ -emissies
Roemenië	19%	gebaseerd op prijs
Slovenië	22%	gebaseerd op prijs en CO ₂ -emissies
Slowakije	20%	Gebaseerd op KW
Spanje	21%	gebaseerd op CO ₂ -emissies
Tsjechië	21%	gebaseerd op voertuigtype en Euronorm
Zweden	25%	gebaseerd op prijs en voertuigtype

Bron: ACEA

10.6 Directe werkgelegenheid in de auto-industrie binnen de EU

In personen	2007	2008	2009	2010	2011	2013	2014
Totaal EU	2.251.913	2.241.368	2.058.034	2.011.283	2.232.835	2.294.104	2.446.833
Duitsland	847.925	843.355	795.199	775.399	784.000	815.127	850.857
Frankrijk	254.916	244.413	231.973	219.933	224.000	234.358	224.000
Polen	135.161	136.212	11.247	115.507	154.000	162.830	178.274
Groot-Brittannië	165.946	161.465	143.365	135.451	129.000	146.000	169.000
Roemenië	63.571	67.125	5.866	60.807	125.000	137.512	168.869
Tsjechië	121.936	128.528	105.308	106.067	148.000	142.556	159.732
Italië	169.217	168.892	168.892	168.892	169.000	161.318	159.148
Spanje	155.057	149.568	130.633	126.335	140.000	131.493	142.480
Hongarije	56.009	57.493	57.493	57.493	66.000	74.362	88.532
Zweden	85.326	83.023	691	66.433	71.000	66.400	68.336
Slowakije	34.126	38.042	38.042	38.042	57.000	61.857	66.356
Portugal	2.259	24.813	21.414	20.446	30.000	30.461	33.436
België	44.829	4.296	39.532	37.832	37.000	36.973	30.838
Oostenrijk	3.385	34.505	31.682	30.396	30.000	30.303	30.804
Bulgarije	2.906	2.109	222	2.507	13.000	12.329	20.512
Nederland	22.857	2.328	2.145	19.599	20.000	18.792	20.295
Slovenië	1.005	10.299	10.299	10.299	13.000	12.234	12.746
Finland	7.071	7.612	7.209	7.552	7.000	6.687	7.282
Litouwen	1.427	155	933	841	850	2.042	4.496
Estland	2.393	2.394	1.838	1.876	2.000	660	3.233
Ierland	3.582	3.171	2.704	2.636	3.000	2.510	2.311
Letland	1.334	1.369	638	658	700	1.621	1.821
Griekenland	2.872	2.784	2.262	1.961	3.000	2.104	1.765
Denemarken	6.711	6.123	4.433	4.038	6.000	1.450	1.606
Cyprus	251	283	283	283	285	144	104

Bron: ACEA

10.7 Benzineprijzen binnen de EU (€)

Land	31 mei 2015		31 mei 2016		31 mei 2017	
	Euro 95	Diesel	Euro 95	Diesel	Euro 95	Diesel
België	1,46	1,20	1,27	1,08	1,34	1,27
Denemarken	1,59	1,33	1,46	1,20	1,50	1,24
Duitsland	1,49	1,26	1,34	1,11	1,38	1,16
Finland	1,55	1,36	1,42	1,21	1,47	1,27
Frankrijk	1,44	1,23	1,33	1,13	1,37	1,21
Griekenland	1,56	1,25	1,40	1,07	1,50	1,26
Groot-Brittannië	1,62	1,69	1,41	1,42	1,32	1,35
Italië	1,62	1,49	1,46	1,29	1,52	1,38
Luxemburg	1,27	1,09	1,11	0,93	1,15	0,97
Nederland	1,64	1,30	1,51	1,15	1,55	1,20
Oostenrijk	1,28	1,19	1,14	1,04	1,17	1,09
Polen	1,18	1,15	1,01	0,94	1,07	1,03
Portugal	1,51	1,25	1,40	1,14	1,45	1,23
Slovenië	1,36	1,25	1,20	1,08	1,25	1,14
Slowakije	1,36	1,21	1,22	1,04	1,28	1,11
Spanje	1,32	1,20	1,18	1,03	1,22	1,09
Tsjechië	1,20	1,12	1,06	1,00	1,15	1,12
Zweden	1,49	1,43	1,45	1,38	1,45	1,40

Bron: Europese Unie

100

105 km/h

Dit is een publicatie van:
Stichting BOVAG-RAI Mobiliteit
Postbus 74800, 1070 DM Amsterdam
Tel. 020 - 504 49 49
www.bovag.nl
www.raivereniging.nl

